

Πανεπιστημίου Ποδη

Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ

Με την έναρξη εφαρμογής των διατάξεών του σωρεία προβλημάτων αρχίζει να εμφανίζεται στα πανεπιστήμια.

Νομοσχέδιο για την έρευνα

Υποβαθμίζεται το πανεπιστήμιο και ενισχύονται τα εξωπανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα.

Φοιτητική Εβδομάδα

Μέσα από τις εκδηλώσεις της Φοιτητικής Εβδομάδας η πόλη συναντά το πανεπιστήμιο.

Λίγο πριν τελειώσει η φετινή χρονιά...

Λίγο πριν τελειώσει η φετινή χρονιά που δοκίμασε διδάσκοντες και διδασκόμενους με τη μακρά περίοδο των καταλήψεων και της απεργίας των πανεπιστημιακών, τις πορείες και τις συλλήψεις φοιτητών και από το Α.Π.Θ., υπό το καθεστώς του πολλά υποσχόμενου νόμου και των άλλων σχετικών νομοσχεδίων, η πανεπιστημιακή κοινότητα στέκεται αμήχανη μπροστά σε βασικές ρυθμίσεις του νέου νόμου, καθώς αυτές μοιάζει περισσότερο να περιπλέκουν τα πράγματα παρά να τα επιλύουν. Δύο βουλευτές της πόλης μας

και μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας συζητούν συνολικά τον καινούριο νόμο και τη σημασία του για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα κείμενα που ακολουθούν υπογραμμίζουν και συζητούν κατ' άρθρον ή συνολικά το νέο νόμο αναδεικνύοντας τα προβλήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή του.

Δυστυχώς, σε επίπεδο διοίκησης, προγραμμάτων σπουδών, εξέλιξης προσωπικού, αλλά και αυτοτέλειας των Α.Ε.Ι. ο νέος νόμος φαίνεται να παρουσιάζει πολλά προβλήματα.

Από την άλλη, το νέο σχέδιο νόμου για την έρευνα δείχνει να μεταθέτει το βάρος της έρευνας έξω από τα πανεπιστήμια, όπως προκύπτει και από τη συνέντευξη του αρμόδιου για την ερευνητική πολιτική αντιπρύτανη, αδιαφορώντας για τη μέχρι τώρα πλούσια ερευνητική δράση των πανεπιστημίων, όπως λ.χ. την πολύχρονη, πολύμορφη και σε πολλαπλά επίπεδα ερευνητική δράση του Α.Π.Θ. Η Γεωπονική Σχολή γιόρτασε τα 80 χρόνια από την ίδρυση και λειτουργία της, τιμώντας πρόσωπα, θεσμούς, αναστοχαζόμενη την πορεία της και σχεδιάζοντας το μέλλον της.

Η φετινή αναβαθμισμένη Φοιτητική Εβδομάδα, «ημέρες πολιτισμού και εξωστρέφειας», που θα συνεχιστεί και τον Νοέμβριο με πλούσιο πρόγραμμα, ανέδειξε τις δυνατότητες και τα talenta των φοιτητών μας, ψυχαγώγησε, προβλημάτισε και, ταυτοχρόνως, έδειξε το δρόμο συνάντησης μεταξύ της πόλης της Θεσσαλονίκης και του πανεπιστημίου μας.

Η συντακτική επιτροπή

ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ

Τα πανεπιστήμια επανέρχο

Ρεπορτάζ
Δημήτρης Κρανιώτης

Υπό το καθεστώς του νέου νόμου βρίσκονται ήδη τα πανεπιστήμια και εξετάζουν τις επιπτώσεις από τις διατάξεις του, ενώ ετοιμάζονται με θέσεις και προτάσεις να αντιμετωπίσουν το νέο θεσμικό πλαίσιο που ετοιμάζει η κυβέρνηση για την έρευνα και την τεχνολογία. Ωστόσο, οι προκλήσεις και πάλι δεν λείπουν, υποχρεώνοντας την πανεπιστημιακή κοινότητα να βρίσκεται διαρκώς σε εγρήγορση.

Έχουν περάσει ήδη δύο μήνες από τότε που το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προχώρησε, παρά τις αντιδράσεις και τους ενδοιασμούς μιας μεγάλης μερίδας της πανεπιστημιακής κοινότητας, στην ψήφιση του νέου νόμου - πλαισίου. Ενός νόμου που απασχόλησε έντονα την καθημερινότητα των πανεπιστημίων, ενεργοποιώντας διεργασίες και μηχανισμούς που είχαν μείνει για αρκετά χρόνια άτονοι, στο περιθώριο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τώρα σιγά σιγά τα πανεπιστημιακά ιδρύματα αρχίζουν να βρίσκουν τους παλιούς τους ρυθμούς, προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα και κυρίως να καλύψουν τα κενά στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία που προκάλεσαν οι κυβερνητικές πρωτοβουλίες της τελευταίας χρονιάς. Στα περισσότερα τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τα οποία συμμετείχαν στις κινητοποιήσεις, αντιδρώντας στις νομοθετικές αλλαγές που προωθούσε η κυβέρνηση, η διδασκαλία των μαθημάτων για το εαρινό εξάμηνο ολοκληρώνεται και αρχίζει, έστω και εκπρόθεσμα, μέσα στον Ιούλιο, η εξεταστική περίοδος του Ιουνίου. Με εξαίρεση έναν μικρό αριθμό σχολών και τμημάτων, το ακαδημαϊκό έτος για τη μεγάλη πλειονότητα των τμημάτων του Α.Π.Θ. θα παραταθεί μέχρι τα τέλη Ιουλίου και θα ολοκληρωθεί περί τα μέσα Οκτωβρίου.

Η αναπλήρωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών που δεν πραγματοποιήθηκαν αποτελεί απαίτηση και της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π.) των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η οποία με αποφάσεις της καλεί τις συνελεύσεις των τμημάτων να κινηθούν προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ ταυτόχρονα τις καλεί να γρηγορούν σχετικά με τις νέες εξελίξεις. Με πρόταση που κατέθεσε στη σύγκλητο του Α.Π.Θ. στις 16 Μαΐου ο Ε.Σ.Δ.Ε.Π. ζητά από το ανώτατο πανεπιστημιακό όργανο να συζητήσει το νέο νόμο (ν. 3549/2007) και να λάβει θέση σχετικά «με τις μείζονες αλλαγές που ο νόμος επιδιώκει να επιφέρει», καθώς θεωρεί ότι «τα πανεπιστήμια δεν έχουν απλώς δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να αποφανθούν για το νόμο που τα αφορά».

ΥΠΕΡΑΜΥΝΟΝΤΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΟΥΝ

ΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ ΤΟΥΣ

Ίδιες διεκδικήσεις, νέοι τρόποι δράσης

Η ψήφιση του νέου νόμου - πλαισίου, αν και δημιούργησε το νομικό υπόβαθρο, ώστε να προχωρήσουν οι κυβερνητικές επιλογές, δεν κατάφερε να κάμψει την αντίσταση της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά ούτε και να την κάνει να επαναπροσδιορίσει τις θέσεις της. Η πανεπιστημιακή κοινότητα συνεχίζει να οραματίζεται για την ανώτατη εκπαίδευση, σταθερά, τις ίδιες αρχές και αξίες για τις οποίες αγωνιζόταν από παλιά.

Η επάνοδος του πανεπιστημίου στους καθημερινούς εκπαιδευτικούς του ρυθμούς δεν συνεπάγεται, βέβαια, την ακύρωση των πολύμορφων διαδικασιών (συζητήσεων, αντιπαραθέσεων, εκδηλώσεων, κινητοποιήσεων) που έλαβαν χώρα τους τελευταίους μήνες, ούτε την αλλοτρίωση του περιεχομένου των διεκδικήσεων, αλλά σηματοδοτεί τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου θέσεων, κινήσεων και πολιτικών τακτικών που η επιστημονική κοινότητα θα επιλέξει συνεκτιμώντας τις νέες συνθήκες και αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Οι τελευταίες αφορούν τόσο την ενίσχυση του θεωρητικού υπόβαθρου και του πλαισίου των διεκδικήσεων, όσο και την ανάδειξη των ουσιαστικών και διαδικαστικών δυσκολιών, που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νόμου, καθώς και την υπογράμμιση των σημείων του που αντίκεινται στο ισχύον σύνταγμα.

Θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογία

Σε κατάσταση εγρήγορσης, όμως, φροντίζει να διατηρεί την πανεπιστημιακή κοινότητα ακόμη μία εξέλιξη, που αφορά σε επικείμενες αλλαγές στον τομέα της πανεπιστημιακής έρευνας. Τα υπουργεία Ανάπτυξης και Παιδείας έχουν, ήδη, ετοιμάσει την πρόταση νόμου για την έρευνα και την τεχνολογία. Η κατάσταση αυτή φαίνεται να ταραξίζει και πάλι την ομαλότητα στα πανεπιστήμια και δείχνει να κηρύττει την έναρξη ενός νέου κύκλου αντιπαραθέσεων με τις κυβερνητικές επιλογές.

Τα Α.Ε.Ι. έχουν καταθέσει τις αντιρρήσεις και τις ενστάσεις τους σχετικά με το

Τα πανεπιστήμια επανέρχονται
στους ρυθμούς τους

νέο νομοθέτημα, ενώ έχουν παρουσιάσει και τις δικές τους προτάσεις για την έρευνα στα πανεπιστήμια, αισιοδοξώντας αυτή τη φορά, αν και οι εξελίξεις δεν συνηγορούν προς αυτό, ο «διάλογος» να είναι πιο εποικοδομητικός και να αποτελέσει την πραγματική βάση προώθησης και δημιουργίας του νέου θεσμικού πλαισίου που θα διέπει αυτό το κρίσιμο και ζωτικής σημασίας για τα πανεπιστήμια θέμα.

Εύλογα ερωτηματικά

Εν μέσω, λοιπόν, αυτού του σύνθετου σκηνικού που επικρατεί σήμερα στα ελληνικά Α.Ε.Ι., ήρθε ακόμη μία κίνηση, από την πλευρά της κρατικής μηχανής, να δημιουργήσει ερωτηματικά στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Αυτή έχει να κάνει με την αναίτια και «περιέργη» –θα μπορούσε κανείς να τη χαρακτηρίσει– σύλληψη ενός φοιτητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ. και την προφυλάκισή του για ενάμιση περίπου μήνα.

Το γεγονός συνέβη τα ξημερώματα του Σαββάτου 5 Μαΐου, όταν στον προαύλιο χώρο του Πολυτεχνείου του Α.Π.Θ. εξελισσόταν το πάρτι του φοιτητικού σταθμού 1431 AM και το πάρτι της φοιτητικής παράταξης ΠΑ.Σ.Π. Την ίδια ώρα στην οδό Εθνικής Αμύνης διεξάγονταν επεισόδια από αγνώστους. Ο φοιτητής συνελήφθη τις επόμενες ώρες από την αστυνομία ως ένας από τους πρόξενους των επεισοδίων. Στο δελτίο τύπου που εξέδωσαν από κοινού οι φοιτητικοί σύλλογοι του Α.Π.Θ., τονίζεται κατηγορηματικά ότι ο φοιτητής παρευρισκόταν στο χώρο του Πολυτεχνείου και δεν είχε καμία σχέση με τα εν λόγω επεισόδια. Μάλιστα κατατέθηκε σε ανακριτή και εισαγγελέα οπτικοακουστικό υλικό, τόσο από τα επεισόδια όσο και από τα δύο πάρτι, που φανέρωνε κατηγορηματικά τη διαφορά σωματότυπου και ενδυματολογικής εμφάνισης μεταξύ του πραγματικού δράστη και του φοιτητή, αλλά και την παρουσία του τελευταίου στο χώρο της Πολυτεχνικής Σχολής.

Άμεση αντίδραση από την πανεπιστημιακή κοινότητα

Στο πλευρό των φοιτητών, οι οποίοι αντέδρασαν αμέσως με συνεντεύξεις και δελτία τύπου, πορείες και συναυλίες συμπαράστασης –στον αντίποδα της «ελαφρά τη καρδία» ενημέρωσης των κεντρικών δελτίων των μεγάλων τηλεοπτικών σταθμών– στάθηκαν και οι καθηγητές τους με ανακοινώσεις του Τμήματος Χημικών Μηχανικών, της πρυτανείας και του Ε.Σ.Δ.Ε.Π. Όλοι επισήμαναν «τις αρνητικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η άδικη προφυλάκιση για το φοιτητή», αλλά και επιβεβαίωσαν «την ακεραιότητα του χαρακτήρα του». Ταυτόχρονα, η Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π. και ο Ε.Σ.Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ. εξέδωσαν αποφάσεις σύμφωνα με τις οποίες κατήγγειλαν τις «πρακτικές τρομοκράτησης των κρατικών μηχανισμών». Οι αντιδράσεις και οι κινήσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας έπαιξαν αποφασιστικό και καταλυτικό ρόλο στην έκβαση της υπόθεσης αυτής, καθώς, περίπου ενάμιση μήνα μετά την προφυλάκισή του, ο φοιτητής αποφυλακίσθηκε και βρίσκεται πλέον σε αναμονή της τακτικής δίκης του. Το νέο αυτό περιστατικό δείχνει να θέλει να διατηρεί την ένταση στα πανεπιστήμια και να διαιωνίζει την προσπάθεια συκοφάντησης του δημόσιου πανεπιστημίου, που ξεκίνησε οργανωμένα αυτή τη χρονιά. Αλλά και η πανεπιστημιακή κοινότητα δείχνει αποφασισμένη να αντικρούσει κάθε καινούργια τέτοια απόπειρα αναδεικνύοντας τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό της ρόλο.

Στιγμιότυπο μιας από τις πορείες που οργάνωσαν οι φοιτητές σε ένδειξη συμπαράστασης προς τον συλληφθέντα φοιτητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών.

Οι περισσότεροι έχουν καλύψει τα παπούτσια τους με περιτύλιγμα πράσινου χρώματος, χλευάζοντας έτσι τον ισχυρισμό της αστυνομίας ότι ο συλληφθείς φοιτητής –που φορούσε πράσινα παπούτσια– συμμετείχε στα επεισόδια, επειδή ένας από τους δρόστες φορούσε επίσης πράσινα παπούτσια.

Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών συμπαρίσταται στο φοιτητή του

Σε έκτακτη γενική συνέλευση που πραγματοποίησε το Τμήμα Χημικών Μηχανικών μετά την αναίτια σύλληψη του φοιτητή του την 5η Μαΐου εξέδωσε ανακοίνωση συμπαράστασης, στην οποία μεταξύ άλλων ανέφερε:

«Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών καταδικάζει τα επεισόδια που έλαβαν χώρα ξημερώματα Σαββάτου 5/5 στο χώρο έξω από τη Φιλοσοφική Σχολή, και ασφαλώς καταδικάζει ανάλογες μορφές βίας από όπου και αν προέρχονται.

»Ως κεραυνός εν αιθρία έπεσε στην ακαδημαϊκή μας κοινότητα, διδασκόντων και φοιτητών, η σύλληψη, κατηγορία και προφυλάκιση του φοιτητή μας για αυτά τα γεγονότα του Σαββάτου. Θα θέλαμε με έμφαση να επισημάνουμε ότι πρόκειται για ένα φοιτητή με ακέραιο ήθος, συνεργάσιμο, συνεπή και επιμελή, με συγκροτημένο χαρακτήρα και ενεργό συμμετοχή σε θεσμοθετημένες συλλογικές διαδικασίες, όπως βεβαιώνεται από τις μαρτυρίες όλων των διδασκόντων και των συμφοιτητών του. Με βάση τα ανωτέρω, μας είναι αδιανόητο ότι ο νέος αυτός άνθρωπος κρίθηκε προφυλακι-

στέος για πράξεις οι οποίες πιστεύουμε ακράδαντα ότι δεν συνάδουν με το χαρακτήρα και το ήθος του και επομένως αδίκως του αποδίδονται.

»Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών ανησυχεί βαθύτατα για τις επιπτώσεις που έχει μια τέτοια προφυλάκιση στο νεαρό αυτό παιδί και την οικογένειά του και συμπάσχει και συμπαρίσταται στον ίδιο και στους δικούς του.

»Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών με υψηλή την αίσθηση της ευθύνης και της αποστολής του, αποκρούει κάθε κακόβουλη προσπάθεια διασυρμού του φοιτητή του, αλλά και ολόκληρου του Τμήματος, και διαμαρτύρεται έντονα για οποιαδήποτε προσπάθεια κατατρομοκράτησης των φοιτητών του και οποιουδήποτε μέλους του.

»Η γενική συνέλευση του Τμήματος εισηγείται ομόφωνα την άμεση αποφυλάκιση του φοιτητή και την απόσυρση των άδικων κατηγοριών εναντίον του, έτσι ώστε να μπορέσει ο φοιτητής να επανέλθει και να συνεχίσει απερίσπαστα τις ελπιδοφόρες σπουδές του.»

Στο πλευρό του φοιτητή και η πρυτανεία

Σε ανακοίνωση που εξέδωσε αμέσως μετά τη σύλληψη και προφυλάκιση του φοιτητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών η πρυτανεία ανέφερε:

«Αφήνει εννή την πανεπιστημιακή κοινότητα του Α.Π.Θ. η απόφαση προφυλάκισης του φοιτητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών ο οποίος συνελήφθη μετά τα γεγονότα της 5ης Μαΐου στη διασταύρωση 3ης Σεπτεμβρίου και Εγνατίας (ένα δώρο μετά τη λήξη των επεισοδίων).

»Έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, θέλουμε να πιστεύουμε ότι η παραπάνω ομόφωνη, αλλά ιδιαίτερα σκληρή απόφαση εισαγγελέα και ανακριτή βασίζεται σε αδιαμφισβήτητα στοιχεία. Ωστόσο, τα οπτικοακουστικά ντοκουμέντα που έχουμε στη διάθεσή μας καθώς και οι μαρτυρίες των φοιτητών μας, δημιουργούν εύλογες απορίες που είναι δύσκολο να διασκεδαστούν.

»Φοβούμαστε ότι η προφυλάκιση του φοιτητή θα προκαλέσει μη αναστρέψιμες βλάβες στην προσωπικότητά του και στη μετέπειτα πορεία του. Με την ιδιότητά μας, λοιπόν, ως ακαδημαϊκών δασκάλων και πνευματικών γονέων των φοιτητών μας, δεδομένων και των παιδαγωγικών μας αντιλήψεων, απευθύνουμε έκκληση στους αρμοδίους για άρση της προφυλάκισης μέχρι τη δίκη. Ο ομαλός ρυθμός λειτουργίας που έχει ανακτήσει το πανεπιστήμιό μας μετά από μακρά περίοδο ποικίλων αναταραχών θα πρέπει να διατηρηθεί και να στηριχθεί από την πολιτεία. Τυχόν εκφοβισμοί που καταγγέλλονται από τους φοιτητές μας θα πρέπει να εκλείψουν.

»Το πρυτανικό συμβούλιο και όλη η πανεπιστημιακή κοινότητα, για μία ακόμη φορά, αισθάνονται την ανάγκη να δηλώσουν την πλήρη αποδοκιμασία τους σε κάθε μορφή βίας από οπουδήποτε και αν αυτή προέρχεται».

Ο αντιπρύτανης του Α.Π.Θ. Σταύρος Πανάς παρουσιάζει στην «Πανεπιστημιούπολη» την ερευνητική πολιτική που δρομολογείται από το πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και σχολιάζει το περιεχόμενο και τους κεντρικούς άξονες του νομοσχεδίου για την έρευνα.

Ο ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΣ ΝΟΜΟΣ ΡΙΧΝΕΙ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΣΤΑ ΕΞΩΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Σε μία προσπάθεια να προσδιοριστούν οι νέες συνιστώσες, που επιχειρείται να εισαχθούν με το νόμο για την έρευνα και την τεχνολογία στον οικείο χώρο, καθώς και ο τρόπος, με τον οποίο αυτές θα επηρεάσουν, θα μεταβάλουν ή και θα δυσκολέψουν τις υπάρχουσες συνθήκες σε αυτόν, σκιαγραφούνται, με τη συνδρομή του αντιπρύτανη ερευνητικής πολιτικής καθηγητή **Σταύρου Πανά**, τόσο οι προβληματικές, όσο και τα θετικά σημεία, που εμπεριέχονται στο νομοθέτημα και περιγράφεται η κριτική στάση της πανεπιστημιακής κοινότητας, απέναντι σ' αυτό. Στον αντίποδα της υπάρχουσας κατάστασης, αλλά και της αντίστοιχης μελλοντικής που θα προκύψει από την εφαρμογή του νέου νόμου για την έρευνα, παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο και το μοντέλο λειτουργίας που οραματίζεται ο κ. Πανάς ως πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ.

Στην αιχμή το νομοσχέδιο για την έρευνα

Τα τρία επίπεδα της έρευνας

Ο προτεινόμενος νόμος για την έρευνα και την τεχνολογία είναι διυπουργικός και υπογράφεται από τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Βέβαια, η κυβέρνηση όχι μόνο δεν φαίνεται να θεωρεί ισοβαρούς σημασίας τη συνεισφορά και την εποπτεία από πλευράς των δύο υπουργείων, αλλά δείχνει να αφήνει τον καθοριστικότερο ρόλο σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα στο Υπουργείο Ανάπτυξης μέσω της στήριξης, επέκτασης και ισχυροποίησης όλων των δομών που αυτό εισάγει για την εποπτεία και την παραγωγή της έρευνας. Η προσέγγιση του Υπουργείου Ανάπτυξης φαίνεται να υποτιμά τα ερευνητικά αποτελέσματα των πανεπιστημίων στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα - καινοτομία, σε σχέση με τα Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα που εποπτεύει. Για κάποιους μη κατανοητούς λόγους το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων φαίνεται να συμφωνεί.

Η παρατήρηση αυτή αποτελεί και την πηγή όλων των προβλημάτων που παρουσιάζονται στο νέο νόμο, όπως τονίζει ο αντιπρύτανης Σταύρος Πανάς. Επίσης προσθέτει, ότι τα τρία αιτούμενα, εκπαίδευση - έρευνα, κοινωνική διάσταση της έρευνας και αναπτυξιακή συνεισφορά της, που αποτελούν κεντρικές και αλληλένδετες λειτουργίες του δημόσιου πανεπιστημίου δεν φαίνεται να αποτυπώνονται στο νέο νόμο έρευνας και τεχνολογίας.

Συνέντευξη
του αντιπρύτανη
ερευνητικής πολιτικής Α.Π.Θ.,
καθηγητή **Σταύρου Πανά**
στο **Δημήτρη Κρανιώτη**

Με τη γλώσσα των αριθμών

Η ερευνητική δραστηριότητα στο Α.Π.Θ.

Οι άξονες και οι κατευθύνσεις της ερευνητικής πολιτικής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο έχουν ως στόχο να προωθήσουν μια ενιαία στάση απέναντι στο προσχέδιο νόμου σε μια κατεύθυνση βελτίωσης του περιεχομένου του.

Όπως δηλώνει ο αντιπρύτανης ερευνητικής πολιτικής **Σταύρος Πανάς**, την παρούσα χρονική περίοδο, οι κινήσεις του Α.Π.Θ. σχετικά με την έρευνα κατευθύνονται κυρίως σε δύο άξονες:

- αφενός στην υιοθέτηση ενός κοινού πλαισίου θέσεων από την πανεπιστημιακή κοινότητα επάνω στο προσχέδιο νόμου και
- αφετέρου στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την αύξηση της ποιότητας και ποσότητας της ερευνητικής δραστηριότητας του Α.Π.Θ.

Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι οι κινήσεις αυτές αποκτούν άλλη βαρύτητα, αν αναλογιστεί κανείς ότι το Α.Π.Θ. είναι το μεγαλύτερο πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, γεγονός καταλυτικό όχι τόσο για το μέγεθός του, όσο για την δυνατότητα που έχει να καλύπτει όλα τα γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης και την επιστημονική πληρότητα που παρουσιάζει.

Η σημερινή ερευνητική δραστηριότητα στο Α.Π.Θ. έχει δημιουργήσει χιλιάδες θέσεις εργασίας για νέους ερευνητές και τεχνικούς έρευνας, που υπολογίζονται περίπου στις 15.000 την τελευταία τριετία, σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής Ερευνών. Τα έσοδα του πανεπιστημίου από την έρευνα για τη φετινή ακαδημαϊκή χρονιά ανέρχονται στα 50 εκατομμύρια ευρώ, που είναι ισόποσα με τον τακτικό προϋπολογισμό του. Το πλήθος των έργων που διαχειρίζεται ετησίως η Επιτροπή

Ερευνών είναι περίπου 1.500 και σ' αυτά συνεργάζεται με 800 εθνικούς και διεθνείς φορείς. Η Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ. θεωρείται η καλύτερη στη λειτουργία, τη μηχανοργάνωσή της, διαθέτει πιστοποίηση ISO και το λογισμικό της θα χρησιμοποιηθεί και από άλλα ιδρύματα (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων).

Η Επιτροπή Ερευνών καταβάλλει προσπάθεια συλλογής και κωδικοποίησης των στοιχείων εκείνων, που θα αναδείξουν την πραγματική εικόνα, σχετικά με την έρευνα, του Α.Π.Θ. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της επιτροπής Σταύρο Πανά, η θέση του πανεπιστημίου μας, όσον αφορά στην παραγωγή έρευνας, βρίσκεται στην 156η θέση στην Ευρώπη και στην 383η θέση ανάμεσα σε 3.000 πανεπιστήμια σε παγκόσμια κλίμακα, σύμφωνα με το Webometrics Ranking of European Universities, θέση που δεν αντανακλά στις πραγματικές δυνατότητες του ιδρύματος.

Η κατάταξη των πανεπιστημίων έχει ως βάση αναφοράς το Διαδίκτυο και υπ' αυτή την έννοια, χρήζει ιδιαίτερης προσοχής η πρόσφατη προσπάθεια της Επιτροπής Ερευνών, που επιχειρεί να κάνει γνωστά στην παγκόσμια επιστημονική κοινότητα όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως τους δείκτες έρευνας, τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών τις επιστημονικές εργασίες και ανακοινώσεις, τις ετεροαναφορές που διαθέτει το Α.Π.Θ. κ.τ.λ.

- Το πρώτο επίπεδο αφορά στην σύνδεση εκπαίδευσης και έρευνας στο πανεπιστήμιο. Ο αντιπρύτανης Σταύρος Πανάς επαναλαμβάνει και επικροτεί τη σύνδεση αυτή και μάλιστα την επιδιώκει από πολύ νωρίς στις προπτυχιακές σπουδές, τονίζοντας ότι η συσχέτιση των προπτυχιακών σπουδών με την έρευνα αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της πανεπιστημιακής παιδείας. Μάλιστα, ο κ. Πανάς, μεταφέροντας και την προσωπική του εμπειρία από το δικό του εργαστήριο, το Εργαστήριο Τηλεπικοινωνιών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, επισημαίνει ότι ένα τέτοιο εγχείρημα αποφέρει σημαντικά οφέλη στο φοιτητή, καθώς είναι σε θέση να συνδέσει την εκπαίδευσή του με κάποια απτά αποτελέσματα, τα οποία βλέπει να υλοποιούνται. Τα πλεονεκτήματα αυτά, όπως είναι φυσικό, δεν σταματούν στους προπτυχιακούς φοιτητές των θετικών επιστημονικών πεδίων, αλλά επεκτείνονται και σε αυτούς των αντίστοιχων θεωρητικών και ανθρωπιστικών πεδίων.
- Το δεύτερο επίπεδο σχετίζεται με τις διαδικασίες παραγωγής νέας γνώσης και την άμεση προσφορά αυτής στην κοινωνία. Η νέα γνώση παράγεται στο πλαίσιο διεξαγωγής της έρευνας που γίνεται από έμπειρους και νέους ερευνητές, δηλαδή μέλη Δ.Ε.Π. του πανεπιστημίου και μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς ερευνητές που εργάζονται σε ερευνητικές ομάδες και εργαστήρια και που καλύπτουν το σύνολο των επιστημονικών αντικειμένων. Αυτές οι δραστηριότητες σε πολλές περιπτώσεις παράγουν νέα γνώση και μάλιστα πολλές φορές εστιασμένη στο ιδιαίτερα προβλήματα της χώρας και της περιοχής μας. Έτσι αποτελούν «μια μορφή εφαρμοσμένης έρευνας με αποτελέσματα για το κοινωνικό σύνολο», σημειώνει ο κ. Πανάς.

Στην αιχμή το νομοσχέδιο για την έρευνα

- Το τρίτο επίπεδο στο οποίο πρέπει να κινείται η έρευνα, και ουσιαστικά λείπει σήμερα από το πανεπιστήμιο, προϋποθέτει από τη μία πλευρά τη δημιουργία μεγάλων υποδομών και από την άλλη τη συνεργασία όλων των ομοειδών εργαστηρίων συναφών γνωστικών αντικειμένων. Στην κατεύθυνση της αναπλήρωσης αυτού του κενού ο αντιπρύτανης ερευνητικής πολιτικής οραματίζεται τη συγκρότηση ενός ερευνητικού κέντρου, το οποίο θα περιλαμβάνει κάποιον αριθμό ερευνητικών ινστιτούτων, που θα διαθέτουν τον ικανό εκείνο εξοπλισμό, ώστε να χρησιμοποιείται από όλα τα συναφή εργαστήρια του Α.Π.Θ. και να μην επιβαρύνεται το καθένα από αυτά με την απόκτηση και λειτουργία του. Απαραίτητα στοιχεία για την επίτευξη αυτού του εγχειρήματος, σύμφωνα με τον ίδιο, αποτελούν ο χώρος που θα στεγάσει αυτό το κέντρο, τα χρήματα για την εξασφάλιση των υποδομών, καθώς και η σύνταξη εσωτερικού κανονισμού που θα διέπει τη λειτουργία του. Η διαχείριση ενός τέτοιου ερευνητικού κέντρου δεν θα έχει ίδια νομική υπόσταση, αλλά αυτή του πανεπιστημίου και θα ελέγχεται από τη σύγκλητο, ενώ η οικονομική διαχείριση θα πραγματοποιείται από την Επιτροπή Ερευνών.

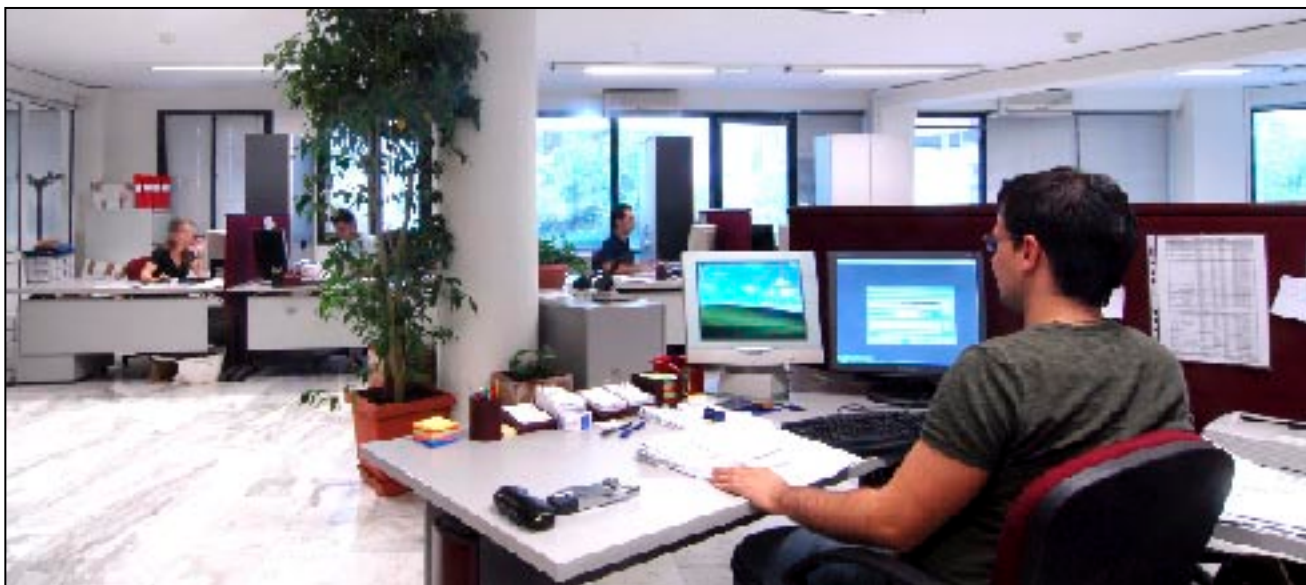
«Καθοριστικοί παράγοντες για την επιτυχία του μοντέλου αυτού είναι η χρηματοδότηση για τη δημιουργία υποδομών καθώς και η ένταξη του στο πανεπιστήμιο», επισημαίνει ο κ. Πανάς και ταυτόχρονα διευκρινίζει ότι το πανεπιστημιακό ερευνητικό κέντρο, που περιγράφεται παραπάνω, θα είναι «ένα πολύ σημαντικό άλμα για το επόμενο βήμα, το οποίο είναι η ανάπτυξη βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας μεγάλης κλίμακας».

Η Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ από την έναρξη της φετινής χρονιάς, έχει προβεί σε διερεύνηση του τρόπου χρηματοδότησης αυτού του μεγάλου εγχειρήματος. Η δυσκολίες είναι πολλές αλλά υπάρχουν δυνατότητες που δεν έχουν ακόμη εξαντληθεί.

Δυστυχώς, η υλοποίηση του εγχειρήματος αυτού δυσκολεύεται αφάνταστα με την έλλειψη νομικού πλαισίου στο νέο νόμο έρευνας και τεχνολογίας. Η πρόταση για τη δημιουργία τέτοιων ερευνητικών κέντρων στο πανεπιστήμιο δεν υιοθετήθηκε μέχρι στιγμής από τα αρμόδια υπουργεία στο πλαίσιο του νέου νόμου για την έρευνα. Τους τελευταίους μήνες, η Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ. απευθύνθηκε τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και στο Υπουργείο Ανάπτυξης, με σκοπό την εφαρμογή αυτού του μοντέλου έρευνας. Ο κ. Πανάς, κρίνοντας και από άλλα πανεπιστήμια, εκτιμά ότι οι συνθήκες είναι κατάλληλες για την υιοθέτηση αυτού του μοντέλου από την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Δράσεις και αντιδράσεις απέναντι στον επικείμενο νόμο

Κατά τη σύνοδο των πρυτάνεων στη Αθήνα, που πραγματοποιήθηκε την περίοδο πριν τα Χριστούγεννα (ο νέος νόμος - πλαίσιο δεν είχε ακόμη προχωρήσει), τέθηκε το

Μέλη της ομάδας των φοιτητών με τα δύο παγκόσμια βραβεία για το Smart Eyes και το Singh to Talk με τους καθηγητές τους.

θέμα του νόμου για την έρευνα και την τεχνολογία, σε αρχικό ακόμη τότε στάδιο.

Στη σύνοδο αυτή αποφασίστηκε η συγκρότηση μιας επιτροπής, που θα προωθούσε τη συζήτηση για την έρευνα και την τεχνολογία. Την επιτροπή αποτελούσαν αντιπροσωπείες από το Α.Π.Θ., το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τα Πανεπιστήμια Πάτρας, Κρήτης και Ιωαννίνων. Πρώτη προτεραιότητα της επιτροπής ήταν η εκτίμηση των στοιχείων που διέθεταν τα πανεπιστήμια σχετικά με το πρώτο προσχέδιο νόμου για την έρευνα και την τεχνολογία, το οποίο είχε καταρτιστεί εκείνη την περίοδο. Η επιτροπή πραγματοποίησε συνάντηση στη Γενική Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και ζητήθηκε η παράταση της διαβούλευσης για τον οικείο νόμο που είχε ήδη λήξει. Παράλληλα, τέθηκε το θέμα των ερευνητικών κέντρων και κατατέθηκαν ορισμένες απόψεις για το προσχέδιο.

Το Α.Π.Θ., σύμφωνα και με τα στοιχεία που παρουσιάζει ο κ. Πανάς, είχε προχωρήσει αρκετά βήματα μπροστά, συλλέγοντας απόψεις και από τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Ερευνών και διατυπώνοντας προτάσεις, που υιοθετήθηκαν και από άλλα Α.Ε.Ι. Οι προτάσεις αυτές επρόκειτο να παρουσιαστούν στο Βόλο, όπου είχαν συνάντηση οι πρόεδροι των επιτροπών ερευνών των πανεπιστημίων, αλλά δεδομένης της επικαιρότητας του νόμου - πλαισίου, η συζήτηση αυτή δεν προχώρησε, γεγονός που αποτέλεσε την αφορμή, ώστε το Α.Π.Θ. να καλέσει διημερίδα των αρμόδιων αντιπρυτάνεων - προέδρων των επιτροπών ερευνών, τον περασμένο Μάρτιο στη Θεσσαλονίκη. Κατά τη διάρκεια της διημερίδας κατατέθηκαν τα προβλήματα των Επιτροπών Ερευνών και συζητήθηκε ο επικείμενος νόμος για την έρευνα και την τεχνολογία με θέμα αιχμής αυτό των ερευνητικών κέντρων. Η απάντηση της πολιτείας συμπυκνώνεται στην απαίτηση κατάρτισης συγκεκριμένης πρότασης από τα πανεπιστήμια, ώστε να εξετασθεί η δυνατότητα ενσωμάτωσής της στο νέο νόμο για την έρευνα και την τεχνολογία, για συζήτηση στη σύνοδο της Καστοριάς - πράγμα που έγινε.

Ωστόσο, παρά τις αναμενόμενες καλές προθέσεις που εκτέθηκαν από πλευράς Γ.Γ.Ε.Τ. στη διημερίδα, μερικές ημέρες πριν τη σύνοδο της Καστοριάς, που ακολούθωσε χρονικά, δόθηκε στη δημοσιότητα το δεύτερο προσχέδιο νόμου, το οποίο, αγνοώντας τις θέσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας, όχι μόνο δεν περιελάμβανε τίποτα σχετικά με τα πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα, αλλά και άλλες προτάσεις για χορήγηση κινήτρων που είχαν προταθεί, αλλά, επιπρόσθετα περιείχε αρκετά νέα στοιχεία που έβρισκαν αντίθετα τα πανεπιστήμια. Παρατηρήσεις σημειώθηκαν και στα θέματα των μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς, ενώ αναμένεται να παρουσιαστεί νόμος σχετικός με αυτές από το Υπουργείο Παιδείας, ορισμένες θεματικές είχαν ενταχθεί στο νόμο για την έρευνα και την τεχνολογία. Άμεση ήταν η αντίδραση της συνόδου, η οποία, εκτός από το ψήφισμα που εξέδωσε, προχώρησε και στη διεύρυνση της πενταμελούς επιτροπής με 3 επιπλέον άτομα, με σκοπό τη καλύτερη διαχείριση των

Ο επικείμενος νόμος αφήνει την κατάσταση σχετικά με την έρευνα στην Ελλάδα σχεδόν ως ήδη έχει, δηλαδή τα πανεπιστήμια μένουν χωρίς την ίδρυση μεγάλων ερευνητικών κέντρων, ενώ ταυτόχρονα ενισχύονται αυτά τα οποία βρίσκονται έξω από αυτά.

Στην αιχμή το νομοσχέδιο για την έρευνα

νέων δεδομένων και τη σύσταση καθολικής πανεπιστημιακής πρότασης για τη σύνοδο της Κρήτης στις 20 Ιουνίου. Κινούμενη σ' αυτό το κλίμα και η Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ. ζήτησε από τους προέδρους των τμημάτων του, καθώς και από τα μέλη της ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών, την αποστολή θέσεων και προτάσεων. Οι θέσεις της ολομέλειας της Επιτροπής Ερευνών που συνεκλήθη στις 22 Μαΐου είναι παρόμοιες με αυτές της συνόδου των πρυτάνεων στην Καστοριά και ανακοινώθηκαν στη σύγκλητο του Α.Π.Θ.

Οι ενστάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας

Σύμφωνα με τον κ. Πανά, οι αντιρρήσεις της συνόδου των Πρυτάνεων στην Καστοριά επικεντρώνονται στα ακόλουθα.

- Η θεσμική πρόβλεψη δυνατότητας ίδρυσης πανεπιστημιακών ερευνητικών κέντρων οφείλει να περιλαμβάνει πρωταρχικώς το χώρο των Α.Ε.Ι. Να ρυθμισθεί ισοβαρώς η διαδραστική λειτουργικότητα μεταξύ εξωτερικών ερευνητικών κέντρων και Α.Ε.Ι., κυρίως σε ό,τι αφορά την αριστεία, τις υποδομές και τους ανθρώπινους πόρους.
- Με δεδομένη τη σημασία και το εύρος της συμμετοχής των Α.Ε.Ι. στην έρευνα, κρίνεται αναγκαία η αναλογική συμμετοχή των Α.Ε.Ι. στην τελική επιχειρησιακή δομή της εθνικής στρατηγικής για την έρευνα.

Το τελευταίο, μάλιστα, συμβαίνει τη στιγμή που η ανάγκη υποστήριξης του πανεπιστημίου με υποδομές είναι κραυγαλέα. Αντίθετα, όχι μόνο δεν πραγματοποιείται κάτι προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά δεν φαίνεται να αναγνωρίζεται από την πολιτεία το σημαντικό στοιχείο της παραγωγής έρευνας από τα πανεπιστήμια σε ποσοστό 60-70%. Εξάλλου φαίνεται ότι δεν καταφέρνει να συντονίσει τελικά τα διάφορα ερευνητικά κέντρα στον ελληνικό χώρο, καθώς υπάρχουν τα ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που λειτουργούν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας ως

Οι σταθμοί στην ελληνική ερευνητική πολιτική

Μια πορεία που αρχίζει από τη δεκαετία του '60

Οι έννοιες της ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής στην Ελλάδα δεν είναι καινούριες και έχουν τις ρίζες τους στα μέσα της δεκαετίας του '60, όταν η τότε κυβέρνηση ανέθεσε στον Οργανισμό για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (Ο.Ο.Σ.Α.) να μελετήσει την ελληνική κατάσταση στην έρευνα και στην τεχνολογία και να προτείνει ένα **σχήμα κατάλληλο για το συντονισμό της έρευνας** με στόχο την οικονομική ανάπτυξη (1964).

- Σημαντικό σταθμό αποτελεί το έτος **1977**, κατά το οποίο ψηφίστηκε ο **νόμος 706**, που προέβλεπε τη σύσταση υπουργικής Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας, Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας και Υπηρεσίας Επιστημονικής Έρευνας και Τεχνολογίας. Το νομοσχέδιο εκείνο εισήγαγε τη χρηματοδότηση έργων, αλλά όχι ινστιτούτων. Ταυτόχρονα, εγκρίθηκε από την υπουργική επιτροπή και προκηρύχθηκε το πρώτο εθνικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογίας, με συμμετοχή όλων των ακαδημαϊκών, ερευνητικών και οικονομικών φορέων.
- Ο νόμος 706/77, παρά την κυβερνητική αλλαγή του 1981, τροποποιήθηκε σε ορισμένα μόνο σημεία του και μ' αυτόν τον τρόπο προέκυψε ο **1266/82**. Παράλληλα ιδρύεται ανεξάρτητο Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας, η ψήφιση του οποίου σχεδόν συνέπεσε με την

ψήφιση του νόμου - πλαισίου 1268/82.

- Όμως, ίσως την καθοριστική στιγμή για την έρευνα στην Ελλάδα να αποτελεί η κατάρτιση του νόμου **1514/85**, που προσδιόρισε το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ερευνητικών φορέων σχετικά με την ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Ο νόμος περιλάμβανε σημαντικές ρυθμίσεις. Δημιουργήθηκε για πρώτη φορά ο θεσμός του ερευνητή και καθορίστηκε το καθεστώς εξέλιξής του. Οι ερευνητές απέκτησαν οντότητα και κυρίως αντίστοιχη υπόσταση με τους εργαζομένους - ερευνητές των Α.Ε.Ι., γεγονός, που όπως σημειώνεται στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (www.gsrt.gr), αποτέλεσε «*κίνητρο για τη προσέλευση νέων επιστημόνων στην περιοχή των ερευνητικών δραστηριοτήτων αφενός, αλλά και τον επαναπατρισμό αρκετών επιστημόνων από το εξωτερικό*».

Από το 1985 μέχρι σήμερα υπήρξαν αρκετές εξελίξεις σε διαδικαστικό και επιχειρησιακό επίπεδο, στην έρευνα εντός αλλά και εκτός πανεπιστημίου, οι οποίες, όμως, δεν παρουσιάζουν κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον που να αλλάζει το καθεστώς στον τομέα της έρευνας. Αναφέρεται μόνο η υπαγωγή της Γ.Γ.Ε.Τ. από το 1996 και μετά στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Ν.Π.Ι.Δ., τα ερευνητικά κέντρα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης ως Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Δ.Ι., αλλά και κάποια ακόμη ανεξάρτητα ερευνητικά κέντρα που υπάγονται σε διάφορα υπουργεία, όπως Γεωργίας, Εθνικής Άμυνας κ.ά.

Όπως φαίνεται, ο επικείμενος νόμος αφήνει την κατάσταση σχετικά με την έρευνα στα πανεπιστήμια όχι μόνο ως ήδη έχει –δηλαδή τα πανεπιστήμια μένουν χωρίς την ίδρυση μεγάλων ερευνητικών κέντρων– αλλά την αποδυναμώνει με την άνιση ενίσχυση των ερευνητικών κέντρων εκτός πανεπιστημίων. Συγχρόνως δίνονται επιπλέον κίνητρα προς τους πανεπιστημιακούς ερευνητές να εργασθούν σε εκτός πανεπιστημίου ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να θεωρηθεί ως μία κατάσταση που οδηγεί σε αφαίμαξη του ανθρώπινου δυναμικού των πανεπιστημίων.

Πρόκειται για μεταφορά πόρων από τα πανεπιστήμια στα ερευνητικά κέντρα. Πώς απαντάται όμως το επιχείρημα από πλευράς Γ.Γ.Ε.Τ. ότι παγκοσμίως υπάρχει συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων; Προφανώς παραλείπεται η βάση αυτής της συνεργασίας. Ότι δηλαδή στηρίζεται στην αμοιβαιότητα και ότι σε άλλες χώρες τα περισσότερα ερευνητικά κέντρα είναι πανεπιστημιακά.

Τελικά διερωτάται κανείς πια είναι η προστιθέμενη αξία για τη χώρα, όταν δεν δίνονται ευκαιρίες στους βασικούς μοχλούς παραγωγής γνώσης και διεξαγωγής έρευνας, που είναι τα πανεπιστήμια; Απλά πρόκειται για μια ανακατανομή χωρίς λογική ερμηνεία!...

Ωθεί τους υποψήφιους διδάκτορες σε εξω-πανεπιστημιακά ερευνητικά κέντρα

Η μετατόπιση του σκηνικού της έρευνας από τα πανεπιστήμια προς εξωτερικούς φορείς έχει επιπτώσεις και στις μεταπτυχιακές σπουδές, γεγονός που στοιχειοθετείται και με τα νέα δεδομένα που έχουν εισαχθεί στην πρόταση νόμου και αφορούν σε αυτόν τον τομέα. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής θα μπορεί, σύμφωνα με τις μελλοντικές συνθήκες που διαμορφώνονται, να πραγματοποιηθεί και σε ένα εξω-πανεπιστημιακό ερευνητικό κέντρο.

Μάλιστα, το νέο αυτό πλαίσιο ενισχύεται με κίνητρα προς τον υποψήφιο διδάκτορα, που σχετίζονται με μισθολογικά κριτήρια, δυνατότητα πραγματοποίησης επιστημονικών ταξιδιών και αναγνώρισης προϋπηρεσίας, καθώς και με κίνητρα προς τον αρμόδιο επιβλέποντα καθηγητή, δεδομένης της ανάγκης συγκατάθεσής του σε αυτήν την κίνηση. Οι νέες αυτές συνθήκες στις μεταπτυχιακές σπουδές, παρόλο που αποτελούν θετικές εξελίξεις για ένα νέο ερευνητή, εγείρουν τις αντιρρήσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας, οι οποίες δεν αφορούν στο περιεχόμενο αυτών, αλλά στην υλοποίησή τους από ερευνητικά κέντρα εκτός πανεπιστημίου. Η δικαιολογημένη ένσταση που προβάλλεται, έγκειται στο ότι με την παρουσίαση της διδακτορικής διατριβής παρέχεται ακαδημαϊκός τίτλος από το οικείο ίδρυμα και όχι απλά ένας προσωπικός τίτλος προς το μεταπτυχιακό φοιτητή, καθώς και

Στην αιχμή το νομοσχέδιο για την έρευνα

στο ότι οι υποψήφιοι διδάκτορες αποτελούν κινητήριοι μοχλοί της έρευνας, που πραγματοποιείται από το πανεπιστήμιο και ως εκ τούτου η συνεισφορά τους στην ερευνητική, αλλά και στην εκπαιδευτική διαδικασία, είναι άκρως σημαντική.

Η αντιπρόταση της πανεπιστημιακής κοινότητας δεν αποκλείει τη συνεργασία ενός μεταπτυχιακού φοιτητή με κάποιο ερευνητικό κέντρο εκτός πανεπιστημίου, αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνεται με τον παράδοξο και αντιοικονομικό τρόπο που εισάγει το νομοσχέδιο: ο φοιτητής να εκπαιδεύεται, να χρησιμοποιεί υποδομές, ανθρώπους, γνώσεις, συστήματα και τίτλους του πανεπιστημίου και να επιχορηγείται χάριν της απασχόλησής του το ερευνητικό κέντρο. Γιατί, λοιπόν, δεν επιχορηγείται το πανεπιστήμιο και μέσω αυτού ο υποψήφιος διδάκτορας, αλλά ένας άλλος φορέας που δεν επένδυσε σ' αυτό;

Στο σημείο αυτό έρχεται πάλι να προβάλει ως επιτακτική η ανάγκη συγκρότησης πανεπιστημιακών ερευνητικών κέντρων, που να στεγάζουν οργανωμένα τη συνολική διαδικασία έρευνας των ανώτατων ιδρυμάτων, καθώς και η ενίσχυση των τελευταίων από την πολιτεία με δυνατότητες παροχής βελτιωμένων συνθηκών προς την κατεύθυνση αυτή. Συνεπώς, και στη θεματική των μεταπτυχιακών σπουδών αναδεικνύεται η ανάγκη αποσαφήνισης των όρων και του είδους συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων έρευνας (εντός και εκτός πανεπιστημίου) και η ισοτιμία παροχής κινήτρων.

Ελάχιστα τα θετικά σημεία

Εκτός από τις προβληματικές συνιστώσες, που ανακύπτουν από τη δημοσιοποίηση του επικείμενου νόμου για την έρευνα και την τεχνολογία, υπάρχουν και ορισμένα θετικά σημεία.

Το γεγονός της άνεσης χρόνου, που είχαν τα πανεπιστήμια, όπως επισημαίνει και ο αντιπρύτανης, είχε ως αποτέλεσμα να διαμορφωθούν απόψεις και προτάσεις, που οδήγησαν στη διόρθωση και στη βελτίωση αρκετών σημείων της πρότασης νόμου. Μία σημαντική προοπτική, αν και με γραφειοκρατικά στοιχεία, την οποία θέτει το νομοσχέδιο, είναι η κατάδειξη των μηχανισμών (συμβούλια και επιτροπές), που θα καθορίζουν τον τρόπο και τη διαδικασία παραγωγής της έρευνας.

Προς τη θετική κατεύθυνση είναι και η δέσμευση της υπουργού παιδείας Μαριέτας Γιαννάκου ότι το οικείο υπουργείο θα διαχειριστεί στο ακέραιο τους πόρους από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, πρόταση, πάντως, που ωχριά μπροστά στη διαφαινόμενη έλλειψη δημιουργίας κατάλληλων υποδομών, καθώς οι τελευταίες υπάγονται στο 4ο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, το οποίο διαχειρίζονται άλλα υπουργεία. Αλλά και η δυναμικότητα, που κατάφερε να δημιουργηθεί από πλευράς πανεπιστημίων, αποτελεί ένα από τα θετικά σημεία, που απέφερε η συζήτηση για το νέο νόμο για την έρευνα.

Το σκηνικό της έρευνας μετατοπίζεται από τα πανεπιστήμια στους εξωτερικούς φορείς. Η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής θα μπορεί, σύμφωνα με τις μελλοντικές συνθήκες που διαμορφώνονται, να πραγματοποιηθεί και σε ένα εξωπανεπιστημιακό ερευνητικό κέντρο, στερώντας έτσι ένα καλό ανθρώπινο δυναμικό από τα πανεπιστήμια.

Το υπό ανέγερση Κέντρο Διάδοσης Αποτελεσμάτων Έρευνας του Α.Π.Θ.

ΠΗΓΗ: ΛΕΥΚΩΜΑ ΓΙΑ ΤΑ 75 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Α. ΛΟΪΖΟΥ)

ΜΙΑ ΕΠΙΠΟΝΗ ΚΑΙ ΓΟΝΙΜΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΔΕΙΞΕ ΤΗ ΣΧΟΛΗ

80 χρόνια γεωπονικής εκπαίδευσης και έρευνας στο Α.Π.Θ.

του **Νίκου Μισοπολινού**
καθηγητή, προέδρου
της Γεωπονικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Στις **24 Μαρτίου 1924** ο **Αλεξ. Παπαναστασίου** θα αναφερθεί ενώπιον της Δ' Συντακτικής Συνέλευσης σε «δεύτερον πανεπιστήμιον περιλαμβάνον και τας πρακτικές επιστήμας και μέλλον να λειτουργήση βαθμιαίως», ενώ μετά από τρεις μήνες ο υπουργός Εκκλησιαστικών και Παιδείας Ι. Λυμπερόπουλος θα επαναλάβει ότι «αι Νέαι Χώραι έχουσιν ανάγκην ανωτέρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων νεωτέρου μάλιστα πρακτικού και τεχνικού τύπου, τα οποία και την χώραν να μελετήσωσιν από των απόψεων τούτων και τα κατάλληλα πρόσωπα να μορφώσωσι».

Η Δ' Εθνική Συνέλευση ψήφισε στις **14 Ιουνίου 1925** το **νόμο 3341**, με τον οποίο ιδρύθηκαν πέντε σχολές: η Θεολογική, η Φιλοσοφική, η Σχολή Νομικών και Οικονομικών Επιστημών, η Σχολή Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών και η Ιατρική. Στη Σχολή Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των άλλων τμημάτων και **Τμήμα Γεωργικών Επιστημών** (ν. 3341, Εφημερίς Κυβερνήσεως 1925, τεύχος 154).

Πρώτη άρχισε να λειτουργεί η Φιλοσοφική Σχολή το 1926. Ακολούθησε το ακαδημαϊκό έτος 1927-'28 η Σχολή Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών, στην αρχή με το **Τμήμα των Γεωργικών Επιστημών** και της Δασολογίας (**Φ.Ε.Κ 112, 1928**) και από το 1928-'29 με νέα τμήματά της, το Φυσικό και το Μαθηματικό.

Το 1937 η δικτατορία του Μεταξά διχοτόμησε τη Φυσικομαθηματική Σχολή και δύο από τα τμήματά της, το Γεωπονικό και Δασολογικό, αποτέλεσαν χωριστή σχολή, τη «Γεωπονική και Δασολογική Σχολή», στην οποία συγχωνεύτηκε και η Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών.

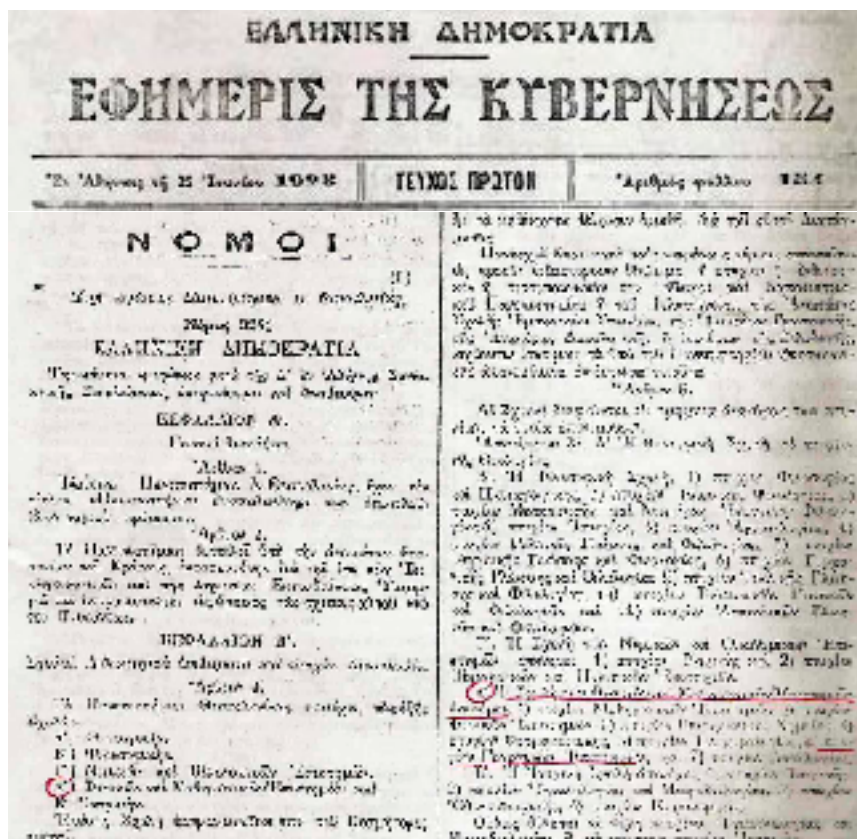
Τον Ιούνιο του 1937 με τον αναγκαστικό νόμο 835 της κυβέρνησης Μεταξά, η

80 χρόνια
γεωπονικής εκπαίδευσης
και έρευνας στο Α.Π.Θ.

Το 1937 η ανώτατη Γεωπονική Σχολή Αθηνών διαλύθηκε και μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Ο ιδρυτικός νόμος του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στον οποίο προβλέπεται μεταξύ των προς ίδρυση 5 πρώτων σχολών και η ίδρυση Σχολής Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών, που θα παρέχει εκτός των άλλων και πτυχίο Γεωργικών Επιστημών.

Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών διαλύθηκε και μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Η Γεωπονική και Δασολογική Σχολή διχοτομήθηκε και πάλι το 1981 και τα δύο Τμήματά της αποτέλεσαν χωριστές σχολές, τη Γεωπονική Σχολή και τη Σχολή Δασολογίας. Με την εφαρμογή του ν. 1268/82 οι τρεις σχολές που σχετίζονται με τη γεωργία (Γεωπονική, Δασολογική και Κτηνιατρική) υποβιβάστηκαν σε τμήματα και συγκρότησαν μαζί τη Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών.

Η Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών καταργήθηκε με απόφαση της Συγκλήτου (Π.Δ. 247/30.11.2004) και στις 23 Μαρτίου του 2005, με την ιστορική ομόφωνη απόφαση της συγκλήτου του Α.Π.Θ. αριθμ. 2768, το Τμήμα Γεωπονίας έγινε **Γεωπονική Σχολή** του Α.Π.Θ.

Τελικά το Μάιο του 2006 μετά από ομόφωνη απόφαση της γενικής συνέλευσης της σχολής η σύγκλητος αποφάσισε τη διαίρεση της Γεωπονικής Σχολής σε δύο τμήματα:

Το παλαιό πέτρινο κτίριο
στο Αγρόκτημα του πανεπιστημίου.

Αναμνηστική φωτογραφία του 1966 από το Ευρωπαϊκό Φοιτητικό Συνέδριο, στο οποίο συζητήθηκαν τότε όλα τα θέματα της γεωπονικής παιδείας της εποχής εκείνης. Στη φωτογραφία διακρίνεται μεταξύ των συνέδρων ο καθηγητής Α. Αδαμόπουλος και ο πρόεδρος του συνεδρίου Γ. Χρυσομηλίδης.

- στο **Τμήμα Γεωπόνων Αγροτικής Παραγωγής** και
- στο **Τμήμα Γεωπόνων Αγροτικής Ανάπτυξης**

και προώθησε την απόφαση στο Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Σ.Α.Π.Ε.).

Στόχοι και επιδιώξεις

Με τη συμπλήρωση 80 χρόνων από την ίδρυσή της η Γεωπονική Σχολή γιορτάζει την προσφορά της στην εκπαίδευση και στην έρευνα μέσα από μια επίπονη και γόνιμη πορεία. Είναι η τιμή στο παρελθόν της, η αξιολόγηση της σημερινής κατάστασης και ο προβληματισμός για το μέλλον.

Επιχειρούμε να καταγράψουμε την ιστορία μας, αποτιμώντας το έργο που παρήγαγε η σχολή σε όλη αυτή τη διαδρομή της.

Αυτή τη χρονική περίοδο δρομολογείται η μεγάλη αλλαγή της σχολής με τον αναμενόμενο τερματισμό της διαδικασίας της κατάταμής της σε δύο τμήματα και παράλληλα έχει αρχίσει η μετακίνησή της στο φυσικό της χώρο, στο Αγρόκτημα του πανεπιστημίου. Επιπλέον η περίοδος αυτή αποτελεί και μία καμπή για την ελληνική γεωργία λόγω των μελλοντικών επιπτώσεων των μεταβολών του κλίματος στη γεωργία, και η σχολή είναι έτοιμη και ταγμένη σ' αυτή την κατεύθυνση.

Σήμερα η Γεωπονική Σχολή έχει αναπτυχθεί σε υποδομές και κυρίως στο χώρο του Αγροκτήματος, όπου και σταδιακά μεταφέρεται, διαθέτει επιστημονικό προσωπικό υψηλότερου επιπέδου με διεθνή αναγνώριση και προωθεί την έρευνα, προσελκύοντας ταυτόχρονα εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.

80 χρόνια γεωπονικής εκπαίδευσης και έρευνας στο Α.Π.Θ.

Τα πρόγραμμα σπουδών

Η προσπάθεια βελτίωσης των σπουδών αποτέλεσε τον προβληματισμό και το μέλημα τόσο των μελών Δ.Ε.Π. όσο και των φοιτητών από την ίδρυσή της.

Χαρακτηριστικοί σταθμοί αυτής της προσπάθειας τα 30 τελευταία χρόνια αποτελούν δύο συνδιασκέψεις - συνέδρια.

Το Ευρωπαϊκό Συνέδριο των φοιτητών του 1966, το οποίο συζήτησε όλα τα θέματα της σύγχρονης γεωπονικής παιδείας της εποχής εκείνης. Από το συνέδριο εκείνο προέκυψαν συμπεράσματα τα οποία αποτέλεσαν τη βάση του προγράμματος σπουδών και του διαχωρισμού της Γεωπονικής Σχολής σε κατευθύνσεις.

Η δεύτερη μεγάλη προσπάθεια έγινε με την Εθνική Συνδιάσκεψη Εκπροσώπων των Ελληνικών Πανεπιστημιακών Γεωπονικών Τμημάτων στο Αγρόκτημα της Γεωπονικής Σχολής του Α.Π.Θ., το 2005, προκειμένου να συζητηθεί το μέλλον της γεωπονικής εκπαίδευσης στη χώρα. Στη συνδιάσκεψη εκλήθησαν οι πρόεδροι και αναπληρωτές πρόεδροι όλων των πανεπιστημιακών τμημάτων της χώρας που θεραπεύουν γεωπονικά αντικείμενα, όλοι οι επαγγελματικοί φορείς οι σχετικοί με τη γεωπονία και προσωπικότητες του γεωπονικού χώρου που διαπρέπουν στην Ελλάδα και διεθνώς και ασχολούνται επαγγελματικά με αυτόν.

Το μέλλον της Γεωπονικής Σχολής

Στη διάρκεια των 80 χρόνων λειτουργίας της η Γεωπονική Σχολή αναπτύχθηκε σε υποδομές και επιστημονικό προσωπικό υψηλότερου επιπέδου που είχε ως αποτέλεσμα την εθνική και κυρίως διεθνή επιστημονική του δραστηριότητα και αναγνώριση. Η ανάπτυξη τα τελευταία 30 χρόνια οδήγησε στη στελέχυσή της με ικανό αριθμό μελών Δ.Ε.Π. (περί τα 115), τα οποία με τη συνεχή επιστημονική τους δραστηριότητα και την προσέλκυση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων στηρίζουν οικονομικά τη σχολή αλλά και ολόκληρο το πανεπιστήμιο. Είναι ένας από τους κύριους χρηματοδότες της **Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ. (στη διάρκεια λειτουργίας της έφθασε να συνεισφέρει και το 25% του συνολικού προϋπολογισμού της)** και της ανάπτυξης του Α.Π.Θ. γενικότερα.

Η Γεωπονική Σχολή εκτελεί αυτή τη χρονική περίοδο σειρά μεγάλων έργων στο Αγρόκτημα βελτιώνοντας σημαντικά την υποδομή του. Το αγρόκτημα αποτελεί το φυσικό χώρο εκπαίδευσης και έρευνας της σχολής.

Ο μελλοντικός μας σχεδιασμός

Ο φυσικός χώρος ανάπτυξης της Γεωπονικής Σχολής, το Αγρόκτημα, είναι μια έκταση 2.000 στρεμμάτων δίπλα στο αεροδρόμιο όπου διεξάγονται όλες οι γεωργικές δραστηριότητες και ετοιμάζεται να φιλοξενήσει σταδιακά τη σχολή.

Με την περάτωση ενός σύγχρονου κτιρίου και σειρά έργων υποδομής στο επόμενο διάστημα αλλά και με την ολοκλήρωση της διαδικασίας από το Συμβούλιο Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, η Γεωπονική Σχολή με τα δύο νέα τμήματά της θα είναι έτοιμη να εγκατασταθεί μόνιμως στο Αγρόκτημα.

Στιγμιότυπο από τις εργασίες της Εθνικής Συνδιάσκεψης Εκπροσώπων των Ελληνικών Πανεπιστημιακών Γεωπονικών Τμημάτων, που πραγματοποιήθηκε στο Αγρόκτημα της Γεωπονικής Σχολής του Α.Π.Θ. το 2005.

Στιγμιότυπο από τη
θεατρική παράσταση
«Το αριστερό μου
στήθος (και η
δεξιά μου γάτα)»
της Δέσποινας
Καλαϊτζίδου, που
παρουσίασε η
θεατρική ομάδα του
Τμήματος Αγγλικής
Γλώσσας και
Φιλολογίας.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΕΤΙΝΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η πόλη συναντά το πανεπιστήμιο

του **Γεωργίου Κατσάγγελου**

προέδρου της Επιτροπής
Φοιτητικής Εβδομάδας,
κοσμήτορα της Σχολής
Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ.

Η ένατη χρονιά της μεγάλης γιορτής του φοιτητικού κόσμου δηλώνει την ανάγκη της πανεπιστημιακής κοινότητας για δημιουργία και επικοινωνία. Η Φοιτητική Εβδομάδα με πληθώρα γεγονότων εκτείνεται, πέραν του Μαΐου και Ιουνίου, στο Νοέμβριο αισιοδοξώντας ότι ο πολιτισμός θα νικήσει τη βία και η συμμετοχή την αδιαφορία με ορίζοντα ένα καλύτερο μέλλον για την εκπαίδευση. Ο τρόπος αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου διαμορφώνει την ποιότητα της ζωής, θέτει τις βάσεις και ορίζει το μερίδιο της ευθύνης του καθενός μας για την υλοποίηση μιας κοινωνίας προόδου. Οι φοιτητές, ως το πιο δυναμικό κομμάτι της κοινωνίας, οργανώνονται σε ομάδες για να προβληματιστούν και να αναζητήσουν μέσα από την τέχνη και την επιστήμη απαντήσεις που θα τους προσδιορίσουν, θα τους μορφώσουν αλλά κυρίως και θα τους καθοδηγήσουν στη ζωή τους.

Να γνωρίσουμε την πόλη

Η φετινή Φοιτητική Εβδομάδα είχε να παρουσιάσει πληθώρα εκδηλώσεων και δράσεων. Οι αθλητικές, οι θεατρικές, οι μουσικές, οι εικαστικές εκδηλώσεις, οι επιστημονικές ημερίδες και τα παιχνίδια είναι ο κορμός όλων όσων συνέθεταν το φετινό πρόγραμμα. Η επιτροπή της Φοιτητικής Εβδομάδας ωστόσο προτείνει και νέες δράσεις εξίσου σημαντικές.

- Η δράση «Τα μουσεία της πόλης συναντούν τους φοιτητές» σηματοδοτεί την ενδυνάμωση της επαφής των φοιτητών με τα μουσεία της πόλης. Πιστεύουμε στον εκπαιδευτικό ρόλο αυτών των ιδρυμάτων και στην αναγκαιότητα διαρκούς επαφής και συνεργασίας με τους φοιτητές του πανεπιστημίου μας.
- Η «Εβδομάδα της Επιστήμης» που προγραμματίζεται για το Νοέμβριο με τη συνεργασία του Αρχαιολογικού Μουσείου δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να προβληματιστούν, αλλά κυρίως να εκφραστούν σε σχέση με την επιστήμη και την επιστημονική έρευνα.
- Το φυσικό περιβάλλον και η σημασία της κατανόησής του μέσω της επαφής μας

*Η φετινή Φοιτητική Εβδομάδα
παρουσίασε πληθώρα
εκδηλώσεων με παρεμβάσεις
στην πόλη, σε μια προσπάθεια
να φέρει τους πολίτες πιο
κοντά στους φοιτητές και οι
δραστηριότητές της να μπουν
στη ζωή τους.*

Η πόλη συναντά το πανεπιστήμιο

μαζί του, μας οδήγησε στην οργάνωση της εκπαιδευτικής δράσης στο Βαλκανικό Βοτανικό Κήπο Κρουσσίων, την «Ημέρα του Περιβάλλοντος».

Η Φοιτητική Εβδομάδα υλοποιεί τη συνεργασία της πανεπιστημιακής κοινότητας με το Δήμο Θεσσαλονίκης και τους φορείς της πόλης εκτός της πανεπιστημιούπολης, αποσκοπώντας να φέρει τους πολίτες κοντά στους φοιτητές. Η Φοιτητική Εβδομάδα συνεργάζεται με τη Γεωπονική Σχολή για τον εορτασμό των 80 χρόνων από την ίδρυσή της. Συνδιοργανώνει με την Έδρα της UNESCO (Εκπαίδευση για την Ειρήνη και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου), που γιορτάζει τα 10 χρόνια από την ίδρυσή της, σειρά εκδηλώσεων με προεξάρχουσα την εναρκτήρια συναυλία της

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 2007: ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΕ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΖΩΝΤΑΝΗ ΣΕ ΥΦΟΣ

Ημέρες πολιτισμού και εξωστρέφειας

Ρεπορτάζ
Δημήτρης Κρανιώτης

Με το θεσμό της Φοιτητικής Εβδομάδας οι φοιτητές καλούνται να προβληματιστούν, να αναζητήσουν απαντήσεις μέσα από την τέχνη και την επιστήμη και εν τέλει να δημιουργήσουν οι ίδιοι πολιτισμό.

Από τη θεατρική παράσταση «Κλέψε λιγότερο».

Πραγματοποιήθηκε και φέτος η Φοιτητική Εβδομάδα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, καλύπτοντας ένα χρονικό διάστημα περίπου δύο μηνών. Με εκδηλώσεις που έφτασαν τις 85 και τις χαρακτήριζε η ποικιλομορφία, καθώς αφορούσαν θέατρα, χορούς, συναυλίες, προβολές ταινιών, επιστημονικές και ενημερωτικές ημερίδες, αθλητικά γεγονότα, εκθέσεις και διαγωνισμούς, η Φοιτητική Εβδομάδα αναστάτωσε με όμορφο τρόπο την καθημερινότητα του φοιτητικού κόσμου και συνέβαλε αποφασιστικά στην προσπάθεια εξωστρέφειας του πανεπιστημίου προς την κοινωνία.

Η τελετή έναρξης της φετινής διοργάνωσης έλαβε χώρα την Τετάρτη 2 Μαΐου στην Αίθουσα Τελετών και συνοδεύτηκε από συναυλία της Ορχήστρας του Α.Π.Θ., ενώ συνδυάστηκε και με τον εορτασμό των δέκα ετών από την ίδρυση της Έδρας UNESCO στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Η εκδήλωση αυτή αποτέλεσε το εναρκτήριο λάκτισμα για την ένατη συνεχόμενη Φοιτητική Εβδομάδα, που πραγματοποιείται από το 1999, οπότε και αναβίωσε αυτός ο θεσμός, που οι αρχές του οριοθετούνται στη δεκαετία του '50. Με το θεσμό αυτό οι φοιτητές, όντας το πιο δυναμικό κομμάτι της κοινωνίας, καλούνται να προβληματιστούν, να αναζητήσουν απαντήσεις μέσα από την τέχνη και την επιστήμη και εν τέλει να δημιουργήσουν οι ίδιοι πολιτισμό. Σύμφωνα με τον πρότανη του Α.Π.Θ. καθηγητή Αναστάσιο Μάνθο «η Φοιτητική Εβδομάδα είναι ένα όραμα συμβολισμού, που δείχνει όλο τον αγώνα, την αξιοπρέπεια και τα οράματα των φοιτητών».

Ενδεικτική η αναφορά σε κάποιες από τις εκδηλώσεις από τις οποίες απαρτιζόταν το φετινό πρόγραμμα και οι οποίες καταδεικνύουν τη διαφορετική και πλούσια θεματολογία τους:

- Η «Ημερίδα υγιεινής διατροφής» (Πέμπτη 10 Μαΐου), που πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο ανατομείου της Ιατρικής Σχολής.
- Η ίδια ημέρα ήταν αφιερωμένη και στην κινητικότητα των φοιτητών, καθώς στην εκδήλωση «Ημέρα Ευρώπης (Europe Day) - Ημέρα Erasmus (Erasmus Day)» οι Έλληνες και οι φιλοξενούμενοι φοιτητές Erasmus του Α.Π.Θ. είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν και να συζητήσουν στο αμφιθέατρο «Αλέξανδρος Τσιούμης» στο κτίριο Αγρονόμων

Ορχήστρας του Α.Π.Θ. Η διάχυση του παραγόμενου καλλιτεχνικού και πνευματικού έργου εκτός της πόλης μας ξεκινά πιλοτικά με την έκθεση των φοιτητών του Εικαστικού Τμήματος στο Δήμο της Θάσου με τη συνεργασία του Πολιτιστικού Συλλόγου Λιμεναριών «Το Κάστρο».

Ολοένα και μεγαλύτερο κοινό ολοένα και μεγαλύτερη αποδοχή

Η φετινή Φοιτητική Εβδομάδα περιελάμβανε περίπου 85 εκδηλώσεις. Για την πραγματοποίησή τους συνεργάστηκε με σχολές και τμήματα εντός του πανεπιστημίου μας αλλά και φορείς, οργανισμούς και χώρους εκτός. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης,

- Τοπογράφων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής.
- Οι θεατρικές παραστάσεις «Μυστήριο - Μπουφφ» του Μαγιακόφσκι, «Κλέψε λιγότερο» του Ντάριο Φο και «Το αριστερό μου στήθος (και η δεξιά μου γάτα)» της Δέσποινας Καλαϊτζίδου, τις οποίες παρουσίασαν αντίστοιχα οι θεατρικές ομάδες του Φυσικού, της Πολυτεχνικής και του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- Οι αθλητικές συναντήσεις των αγώνων αντισφαίρισης, της 16ης Γιορτής Ενόργανης Γυμναστικής και του 10ου Φεστιβάλ Υγρού Στίβου, που διεξήχθησαν στα γήπεδα Θέρμης Τ.Ε.Φ.Α.Α. του Α.Π.Θ., στην αίθουσα ενόργανης γυμναστικής του πανεπιστημιακού γυμναστηρίου και στο Εθνικό Κολυμβητήριο αντίστοιχα.
- Το κράμα γεύσεων και ήχων, που χαρακτήρισε την εκδήλωση «Εδέσματα και μουσικές του κόσμου», που έλαβε χώρα στο Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας - Θράκης.
- Η «Συναυλία της Άνοιξης», της οποίας τη συνδιοργάνωση είχε η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ., και συμμετείχαν η Χορωδία «Γιάννης Μάντακας» του Α.Π.Θ., η Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών, η Μουσική Ομάδα Πολυτεχνείου και το πολυφωνικό σχήμα «Πλειάδες».
- Η ρεμπέτικη βραδιά «Ο Αγάθωνας και το συγκρότημά του», στην οποία ο αγαπητός Αγάθωνας διασκέδασε το κοινό του, αν και μία εβδομάδα μετά την προγραμματισμένη ημερομηνία, καθώς η εκδήλωση μεταφέρθηκε χρονικά για τεχνικούς λόγους.
- Η «Συναυλία Βυζαντινών Χορωδών», που δόθηκε στην αίθουσα τελετών του παλαιού κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.
- Η συναυλία του γνωστού τραγουδοποιού Φίλιππου Πλιάτσικα στην πλατεία Χημείου.
- Η θεατρική παράσταση «Αναμείνατε στο ακουστικό σας» του Hall Salwen, που ανέβηκε στο Δημοτικό Θέατρο «Άνετον» από τον Θεατρικό Όμιλο του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος φιλοξενήθηκε στο Α.Π.Θ.
- Η «3η έκθεση του Φοιτητικού Συλλόγου του Εικαστικού Τμήματος της Σχολής Καλών Τεχνών», που πραγματοποιήθηκε στο πρώην στρατόπεδο Κόδρα, στους κοιτώνες Α - Β.

Από αγώνες πετοσφαίρισης.

Από τη «Συναυλία της Άνοιξης».

Από αγώνες υδατοσφαίρισης.

Η πόλη συναντά το πανεπιστήμιο

Από τη γιορτή γυμναστικής «Εν ρυθμώ».

ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών, το Βαφοπούλειο, ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Καλαμαριάς και το Στρατόπεδο Κόδρα, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, το Τελλόγγλειο Ίδρυμα Τεχνών, η Φοιτητική Λέσχη, οι Φοιτητικές Εστίες και τα Μουσεία της Θεσσαλονίκης είναι μέρος μόνο του συνόλου των συνεργατών της Φοιτητικής Εβδομάδας.

Οι φοιτητές γέμισαν ασφυκτικά τις αίθουσες που πραγματοποιήθηκαν τα γεγονότα και οι Θεσσαλονικείς προσήλθαν ομαδικά σε πολλές από τις εκδηλώσεις. Κορυφαία γεγονότα της Φοιτητικής Εβδομάδας υπήρξαν πολλά. Οι συναυλίες του Αγάθωνα στο Πανεπιστημιακό Αγρόκτημα και του Φίλιππου Πλιάτσικα στην Πλατεία του Χημείου, η συναυλία της Άνοιξης με τρία φοιτητικά σχήματα στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ., το φεστιβάλ Rockemop και οι συναυλίες του «Πολύτροπου» έγιναν αποδεκτές με θέρμη από το κοινό. Τα θεατρικά σχήματα κάθε χρόνο παρουσιάζονται πιο ώριμα, ενώ το σχήμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και αυτό της Κύπρου φιλοξενήθηκαν στη φετινή διοργάνωση.

Αναζήτηση της έρευνας και της επικοινωνίας

Σύμφωνα με έρευνες η Φοιτητική Εβδομάδα έχει μπροστά της μακρύ επικοινωνιακό δρόμο. Πολλοί και από τη φοιτητική κοινότητα δεν γνωρίζουν τη Φοιτητική Εβδομάδα, ακόμη το κοινό της πόλης μας δεν αντιλήφθηκε το μέγεθος και την ποιότητα του μεγάλου αυτού φεστιβάλ. Η επικοινωνία με το κάθε είδους κοινό στην εποχή της υπερπληροφόρησης είναι δύσκολη. Χρειάζεται έρευνα σε βάθος και η κατεύθυνση που η Φοιτητική Εβδομάδα θα ακολουθήσει πρέπει να στηριχθεί στα συμπεράσματα που θα προκύψουν από την έρευνα αυτή. Στη φετινή Φοιτητική Εβδομάδα έγινε ένα πρώτο βήμα.

Η επιτροπή αποφάσισε να προβάλει σε όλα της τα έντυπα καθώς και στις τηλεοπτικές παρουσιάσεις την εικόνα του δημιουργού φοιτητή. Επιχειρείται η προσωποποίηση της Φοιτητικής Εβδομάδας μέσα από την εικόνα των φοιτητών. Η εικόνα του λογότυπου «ο καθημερινός φοιτητής ως λαμπαδηδρόμος», είναι έργο του φοιτητή Μανόλη Φραγγίδη και δηλώνει τη συνέχεια της Φοιτητικής Εβδομάδας των δεκαετιών '50 και '60, όταν ο πυρσός και το λυχνάρι χρησιμοποιήθηκαν απ' αυτήν, αλλά κυρίως τη διάχυση του φωτός της γνώσης και της δημιουργίας στην κοινωνία. Φιλοδοξία της Επιτροπής της Φοιτητικής Εβδομάδας είναι η φοιτητική εβδομάδα να αποτελέσει έναν ιδεατό χώρο δημιουργίας, αναζήτησης και έκφρασης. Η διάδοση των δράσεων και η αποδοχή τους από τους κατοίκους της πόλης είναι στόχοι που επίμονα διεκδικούμε.

Από τη μουσικοχορευτική παράσταση ΕΑΡΙΝΑ του Μουσικού Πολύτροπου.

Στην τροχιά του νέου καθεστώτος που διέπει τη δομή και λειτουργία των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων βρίσκονται πλέον τα πανεπιστήμια της χώρας. Ο νόμος 3549/2007 έχει τεθεί σε ισχύ από τον περασμένο Μάρτιο και η πανεπιστημιακή κοινότητα, που έντονα είχε αντιδράσει στις κατευθύνσεις και στο περιεχόμενό του, καλείται πλέον να τον εφαρμόσει.

ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ

Επί ξυρού ακμής

Μετά την ένταση, την όξυνση και την αναστάτωση που επί ένα χρόνο σχεδόν προκάλεσαν στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι επιλογές του Υπουργείου Παιδείας, τα πανεπιστήμια προσπαθούν να βρουν και πάλι το ρυθμό τους, να μπουν στη ρότα

της ομαλής λειτουργίας τους, να αμβλύνουν τις επιπτώσεις και να επανέλθουν στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο.

Έχουν όμως παράλληλα να αντιμετωπίσουν και πληθώρα προβλημάτων που καθημερινά αναδύονται από την εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου. Και αυτά δεν είναι λίγα. Αδυναμίες, ελλείψεις και δυσλειτουργίες προκύπτουν καθημερινά και συχνά προκαλούν σύγχυση και παρανόηση, κάνοντας πολλούς να μιλήσουν για ένα γραφειοκρατικό νομοθέτημα, με διατάξεις συνταγματικά μετέωρες, που στην πράξη καταργούν την αυτοτέλεια των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημιουργούν πανεπιστήμια δύο ταχυτήτων και ανοίγουν το δρόμο για την έλευση των ιδιωτικών πανεπιστημίων.

Η «Πανεπιστημιούπολη» στο τεύχος αυτό παρουσιάζει όλες τις απόψεις, επισημαίνει τις αδυναμίες του νόμου και ανιχνεύει τις δυσκολίες από την εφαρμογή του. Διερευνά τη λειτουργικότητα και την εφαρμοσιμότητά του και αναζητά την προοπτική του.

ΔΕΝ ΚΑΤΑΦΕΡΕ ΝΑ ΑΓΓΙΞΕΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ένας αυτοϋπονομευμένος νόμος

του **Ευάγγελου Βενιζέλου**
βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης
του ΠΑΣΟΚ,
καθηγητή του Τμήματος Νομικής
του Α.Π.Θ.

Το σκάνδαλο των ομολόγων που κυριαρχεί τους τελευταίους δύο και πλέον μήνες δεν μπορεί να αποκρύψει το μείζον και διαρκές σκάνδαλο που συντελείται στο χώρο της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Υπήρξε μία πρωτοφανής αναστάτωση στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας με κίνδυνο να χαθούν διδακτικά εξάμηνα και εξεταστικές περιόδους. Προκλήθηκε μία δημόσια συζήτηση σε πολύ μεγάλο βαθμό σκόπιμα απαξιωτική για το δημόσιο πανεπιστήμιο, προκειμένου τελικά να ψηφιστεί ένας ελάχιστος σημασίας νόμος. Ένας νόμος διοικητικού, γραφειοκρατικού και «αστυνομικού» χαρακτήρα που δεν αγγίζει καν την ουσία των προβλημάτων και τον πυρήνα του πανεπιστημιακού ζητήματος, όπως αυτό συγκροτείται τις πρώτες δεκαετίες του 21ου αιώνα.

Αντί να συζητήσουμε για τη νέα μορφή του ερευνητικού πανεπιστημίου, για τις νέες εκπαιδευτικές πρακτικές, για τις εξελίξεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής σε σχέση με τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές λειτουργίες του πανεπιστημίου, αντί να συζητήσουμε για την πλήρη κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων, για τη ριζική αλλαγή του τρόπου εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, για τη φυσιογνωμία του λυκείου, η προσοχή της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας της Ν.Δ. στράφηκε σε διοικητικού χαρακτήρα διαδικασίες: στην εκλογή των μελών Δ.Ε.Π., στην εκλογή των πρυτανικών και άλλων αρχών του πανεπιστημίου, στον έλεγχο της φοιτητικής ιδιότητας, στον επαναπροσδιορισμό του πανεπιστημιακού ασύλου κ.ο.κ.

Τα αδιέξοδα του νόμου

Τώρα τόσο η πανεπιστημιακή κοινότητα, όσο και η κυβέρνηση η ίδια βρίσκονται αντιμέτωπες με ένα νομοθέτημα που λόγω του διοικητικού και γραφειοκρατικού του χαρακτήρα, λόγω της καχύποπτης διάθεσης που το διέπει σε σχέση με το «πανεπιστήμιο των ομάδων» και λόγω πολλών διατάξεών του που προσκρούουν στην θεσμική εγγύηση της πλήρους αυτοδιοίκησης του πανεπιστημίου και θέτουν ζήτημα αντισυνταγματικότητας, η πρόβλεψη είναι ότι θα μείνει ανεφάρμοστο. Όχι διότι το πανεπιστήμιο ως ακαδημαϊκή κοινότητα δεν σέβεται τη νομοθετική λειτουργία και

Η αναβάθμιση και η προστασία του δημοσίου πανεπιστημίου απαιτεί μία ολοκληρωμένη πολιτική: δημοσιονομική, αναπτυξιακή, κοινωνική και εντέλει εκπαιδευτική και τέτοια δυστυχώς δεν υπάρχει ούτε διαφαίνεται μέσα στις γραμμές του νέου αυτού νομοθετήματος.

αντιστέκεται στην εφαρμογή ενός νόμου του κράτους, αλλά διότι ο νόμος αυτός, ως πολιτική και εκπαιδευτική επιλογή, έχει τη «διαβολική» ικανότητα να παράγει κρίσεις, οι οποίες είναι το τελευταίο που θα ήθελε η κυβέρνηση την περίοδο αυτή.

Όταν αναφέρομαι σε κρίσεις, εννοώ μία κλίμακα προβλημάτων: από απλά προβλήματα συγκρότησης και λειτουργίας των οργάνων που προβλέπει ο νόμος (για παράδειγμα των εκλεκτορικών σωμάτων) μέχρι τον προσδιορισμό των χώρων οι οποίοι καλύπτονται από την προστασία του πανεπιστημιακού ασύλου. Και από τον αφανή ιδεολογικό έλεγχο που συνεπάγονται οι διατυπωμένοι στο νόμο σκοποί της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέχρι τις ρυθμίσεις για τα συγγράμματα που εντείνουν τελικά –αντί να θεραπεύουν– το πρόβλημα της μονοδιάστατης βιβλιογραφικής ενημέρωσης του φοιτητή.

Είναι πραγματικά κρίμα την περίοδο αυτή ένας νέος πανεπιστημιακός νόμος να μη θέτει στην πρώτη γραμμή του ενδιαφέροντός του το ζήτημα των διαπανεπιστημιακών συνεργασιών και της κινητικότητας διδασκόντων και διδασκομένων σε ευρωπαϊκό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Δημόσιο πανεπιστήμιο και ιδιωτικά κολέγια

Το πιο προκλητικό όμως είναι ότι, ενώ διεξήχθη μια τόσο έντονη συζήτηση για το άρθρο 16 του Συντάγματος και ψηφίστηκε ένας νέος εθνικός νόμος, αυτός δεν έλαβε καθόλου υπόψη του το πιεστικό και επείγον ζήτημα της ανεξέλεγκτης λειτουργίας των λεγομένων κολεγίων και της ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται σε άλλες χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου οι δικαιούχοι των δικαιωμάτων αυτών επιδιώκουν θεμιτά την αναγνώριση και την άσκησή τους και στην Ελλάδα.

Τόσο όμως η σχετική οδηγία που εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο του συστήματος της κοινοτικής έννομης τάξης, όσο και η σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θέτουν μία σειρά από κρίσιμους όρους, εκ των οποίων ο σημαντικότερος ακριβώς είναι τα επαγγελματικά –και όχι τα ακαδημαϊκά– δικαιώματα να αναγνωρίζονται και να ασκούνται πράγματι σε άλλη χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που δεν είναι καθόλου απλό, προφανές και δεδομένο για τους τίτλους που χορηγούν τα λεγόμενα κολέγια. Ενώ είναι πάντοτε εθνική αρμοδιότητα η άσκηση πολλαπλής εποπτείας σε όλους τους φορείς παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών από πλευράς εργατικής, φορολογικής, πολεοδομικής, υγειονομικής και άλλης νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένης και αυτής που αφορά τις παραπλανητικές διαφημίσεις και τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Αυτό ουσιαστικά μας οδηγεί στην επιβολή αυστηρών προδιαγραφών ελεγχόμενων από το κράτος, προδιαγραφών που φυσικά πρέπει να σέβεται πρωτίστως η ίδια η πολιτεία ως προς τα ελληνικά δημόσια τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, προκειμένου να αξιώνει αξιόπιστα την τήρησή τους και από όλους τους άλλους εκπαιδευτικούς φορείς.

Η αναβάθμιση και η προστασία του δημόσιου πανεπιστημίου δεν είναι συνεπώς μία ρηματική δήλωση, αλλά μία ολοκληρωμένη πολιτική: δημοσιονομική, αναπτυξιακή, κοινωνική και εντέλει εκπαιδευτική και τέτοια δυστυχώς δεν υπάρχει ούτε διαφαίνεται μέσα στις γραμμές του νέου αυτού νομοθετήματος.

Ο διοικητικός και γραφειοκρατικός χαρακτήρας του νόμου, η καχύποπτη διάθεση που τον διέπει και η πρόσκρουση των διατάξεών του σε θεσμικά θέματα εγγύησης της πλήρους αυτοδιοίκησης του πανεπιστημίου και της συνταγματικότητας δεν δίνουν προοπτικές μακροήμερευσής του.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Τ.Μ. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧ. (ΦΩΤ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ)

Ο ΝΟΜΟΣ ΘΕΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΓΕΡΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο νέος νόμος - πλαίσιο και οι προκλήσεις της νέας εποχής

του **Αναστάσιου Ι. Σπηλιόπουλου**
βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης
της Νέας Δημοκρατίας,
αναπληρωτή καθηγητή Ιατρικής
Σχολής Α.Π.Θ.

*Ο νέος νόμος περιλαμβάνει
ρυθμίσεις που δίνουν τη
δυνατότητα στα αξία στελέχη του
πανεπιστημίου να ξεδιπλώσουν
τις τεράστιες ικανότητες που
αποδεδειγμένα διαθέτουν
απαλλάσσοντάς τα από τις
αγκυλώσεις και τα οργανωμένα
συμφέροντα που μέχρι χθες
τα κρατούσαν καθηλωμένα και
περιθωριοποιημένα.*

Ο νέος νόμος πλαίσιο για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. αναμφίβολα ενισχύει το δημόσιο πανεπιστήμιο, θέτοντάς το μπροστά σε μεγάλες ευθύνες αλλά και σε νέες προοπτικές. Ο νόμος αυτός μαζί με τον ν. 3374/05 για την ίδρυση της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση μέσω της αξιολόγησης εσωτερικής και εξωτερικής, τον ν. 3369/05 περί συστηματοποίησης της διά βίου μάθησης –μέσω του οποίου δίνεται στα Α.Ε.Ι. η δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας των ινστιτούτων διά βίου εκπαίδευσης–, τον ν. 3404/05 που καθιερώνει τα κοινά και διακρατικά μεταπτυχιακά προγράμματα και διδακτορικά διπλώματα ενισχύοντας τις ευρωπαϊκές και διεθνείς διακρατικές συνεργασίες, τον ν. 3391/05 για την ίδρυση Διεθνούς Πανεπιστημίου με έδρα τη Θεσσαλονίκη, που ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης σε διεθνές επίπεδο, αλλά και τα σχέδια νόμου για την έρευνα και τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τα οποία βρίσκεται σε εξέλιξη δημόσια διαβούλευση, προκειμένου να ολοκληρωθούν και να κατατεθούν προς ψήφιση στη βουλή συγκροτούν ένα πλέγμα σημαντικών θεσμικών παρεμβάσεων που θεωρούνται απολύτως αναγκαίες για την ενίσχυση και διασφάλιση της θέσης των ελληνικών πανεπιστημίων στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης.

Τα πανεπιστήμιά μας να γίνουν πιο ανταγωνιστικά

Η απόφαση για την ίδρυση αυτού του ενιαίου χώρου αποτελεί στρατηγικό στόχο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας το Μάρτιο του 2000, προκειμένου η Ένωση να γίνει η ανταγωνιστικότερη και η δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, αλλά και προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες προκλήσεις της νέας εποχής, όπως είναι η κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, αλλά και η επέλαση των πανεπιστημίων της Β. Αμερικής, της

Αυστραλίας και ορισμένων χωρών της Ν.Α. Ασίας, τα οποία προηγούνται στο διεθνές αναγνωρισμένο πίνακα κατάταξης των πανεπιστημίων.

Η πρωτοβουλία αυτή, στην οποία σήμερα συμμετέχουν 45 ευρωπαϊκές χώρες, έχει ως επίκεντρο το «τρίγωνο της γνώσης», δηλαδή την έρευνα, την εκπαίδευση και την καινοτομία.

Σήμερα όλες οι ευρωπαϊκές χώρες προωθούν πολιτικές για την ένταξή τους στον ενιαίο χώρο ανώτατης εκπαίδευσης. Μία από τις πρώτες αποφάσεις που ελήφθησαν είναι και η αξιολόγηση όλων των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, κρατικών και μη κρατικών, αλλά και η κατάταξή τους μέχρι το 2010. Τα πανεπιστήμια που δεν θα αξιολογηθούν θα χορηγούν πτυχία που δεν θα αναγνωρίζονται διεθνώς.

Η Ελλάδα παρά το ότι συμμετέχει εκ των πρώτων στην προσπάθεια αυτή και παρά τις δεσμεύσεις που ανέλαβε αδιαφόρησε προκλητικά. Τα πανεπιστήμιά μας λειτουργούσαν από 25-ετίας με τον ν. 1268/82, ένα νόμο που ξεπεράστηκε προ πολλού από τις ραγδαίες εξελίξεις αλλά και τις ανάγκες της νέας εποχής και που άντεξε στο χρόνο, επειδή κατάφερε να δημιουργήσει ισορροπίες κοντά στο μηδέν, αλλά και διακομματικά συντεχνιακά συμφέροντα. Διάχυτη πεποίθηση πως η ελληνική ανώτατη εκπαίδευση διέρχεται βαθιά και χρόνια κρίση με κύρια χαρακτηριστικά της κρίσης αυτής το συγκεντρωτισμό, την εσωστρέφεια, την έλλειψη διαφάνειας, τα φαινόμενα δημοκρατικού ελλείμματος στην επιλογή των οργάνων διοίκησής τους, την κατάχρηση της έννοιας του ασύλου, την ανεπάρκεια στην οικονομική και διοικητική τους διαχείριση, στις υστερήσεις στις υλικοτεχνικές τους υποδομές κ.τ.λ.

Αντιδρούν όσοι έχουν συντεχνιακά συμφέροντα

Υπό την έννοια αυτή η χώρα μας ήταν υποχρεωμένη και συγκεκριμένες θεσμικές πρωτοβουλίες να αναλάβει, αλλά και να τρέξει με γρηγορότερους ρυθμούς. Την αναγκαιότητα αυτή των πρωτοβουλιών την αντιλαμβάνεται σήμερα ολόκληρη η ελληνική κοινωνία αλλά και η συντριπτική πλειονότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, με εξαίρεση όσους δεν θέλουν να αλλάξει τίποτα φοβούμενοι μήπως ξεβουλευτούν. Οι τελευταίοι κατά σύμπτωση είναι οι ίδιοι που αρνούνται την αξιολόγηση και αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαίο.

Όσοι αντιδρούσαν και αντιδρούν, αδιαφορώντας για το περιεχόμενο του νέου νόμου, επικέντρωσαν την κριτική τους σε μια σειρά από έωλα επιχειρήματα.

Το πρώτο ήταν η απουσία διαλόγου. Ουδέν ψευδέστερον. Ο διάλογος διήρκεσε περισσότερο από δυο χρόνια αρχικά στο Ε.ΣΥ.Π. και στη συνέχεια στη Διάρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της βουλής υπό την προεδρία μου. Στην επιτροπή προσκλήθηκαν μεταξύ πολλών άλλων η Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π. αλλά και το συντονιστικό των φοιτητικών καταλήψεων που ήταν και οι μόνοι που δεν ανταποκρίθηκαν προσβάλλοντας ακόμη και αυτό το κοινοβούλιο. Στο διάλογο που πραγματοποιήθηκε δεν συμμετείχαν όσοι φοβούνται το διάλογο και τον φοβούνται, όπως είναι γνωστό, όσοι δεν έχουν επιχειρήματα.

Ο νέος νόμος - πλαίσιο και οι προκλήσεις της νέας εποχής

Το δεύτερο ήταν η αύξηση των διατιθέμενων δαπανών ως προαπαιτούμενου για τις όποιες αλλαγές. Η αναγκαιότητα της αύξησης αυτής δεν αμφισβητείται σήμερα από κανένα. Όμως σύμφωνα με στοιχεία του Ο.Ο.Σ.Α., παρά το ότι οι δαπάνες για την ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα μας είναι το 1,3% του Α.Ε.Π., με μέσο όρο στις χώρες της Ε.Ε. πριν από τη διεύρυνση το 1,15% του Α.Ε.Π., υπάρχουν τεράστια προβλήματα που οφείλονται κυρίως στην αδιαφάνεια, στις σπατάλες και στη μη ορθολογική χρήση των διατιθέμενων πόρων. Συνεπώς θα έπρεπε να διαμορφωθεί πρώτα το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο για την αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων που προβλέπεται να αυξηθούν στο πλαίσιο του τετραετούς στρατηγικού και οικονομικού σχεδιασμού, όχι μόνον από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά και από την 4η προγραμματική σύμβαση. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται ακόμη η αναδιάρθρωση των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών των πανεπιστημίων, η ευελιξία στη δημοσιονομική διαχείριση καθιέρωσης συστήματος εσωτερικού δημοσιονομικού ελέγχου για την πληρέστερη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης των οικονομικών τους, η κατάργηση των ελέγχων σκοπιμότητας, κ.τ.λ.

Το τρίτο ήταν οι θεωρίες περί δήθεν κατάργησης του ασύλου, όταν ο νέος νόμος ενισχύει και αποσαφηνίζει την κατοχύρωσή του με μοναδικό στόχο την προάσπιση των ακαδημαϊκών ελευθεριών αλλά και του δικαιώματος στη μάθηση και τη γνώση.

Ο νόμος που αναταράζει τα νερά της στασιμότητας

Ο νέος νόμος - πλαίσιο είναι καινοτόμος, αναταράζει τα λιμνάζοντα ύδατα και ανοίγει νέους ορίζοντες στα ελληνικά πανεπιστήμια.

Κατ' αρχήν καθιερώνει ως σταθερούς κανόνες και αρχές στη λειτουργία του τον προγραμματισμό, τη διαφάνεια και την δημοσιότητα, την αποκέντρωση, την αυτενέργεια και την αξιοκρατία, τη διεύρυνση των δημοκρατικών διαδικασιών και την οριοθέτηση των δικαιωμάτων αλλά και των υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π., την ενίσχυση του ρόλου και της θέσης των φοιτητών, τη συνεχή ενίσχυση της ποιότητας μέσω της αξιολόγησης κ.τ.λ., ενώ ενισχύει δραστικά την αυτοδιοίκηση και την αυτοτέλειά τους με κύρια εργαλεία τον εσωτερικό κανονισμό και τον τετραετή στρατηγικό σχεδιασμό, ακαδημαϊκό και οικονομικό. Ένα κρίσιμο ερώτημα είναι το αν και κατά πόσο τα όργανα διοίκησης των πανεπιστημίων θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με το νέο νόμο. Ακόμη, ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι η ενίσχυση της αυτοδιοίκησης και της αυτοτέλειας θα συνοδεύονται από λογοδοσία αλλά και από τον αναγκαίο κοινωνικό έλεγχο που θα πραγματοποιούνται εφεξής από το Υπουργείο Παιδείας αλλά και από την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της βουλής.

Η τελευταία ρύθμιση είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι θέτει τα όργανα διοίκησης των πανεπιστημίων για τα πεπραγμένα τους στην κρίση των εκπροσώπων του λαού, άρα στην κρίση του ίδιου του ελληνικού λαού. Με τον τρόπο αυτό ορισμένοι που σήμερα αντιδρούν στις ρυθμίσεις του νέου νόμου και στην αξιολόγηση θα αντιληφθούν ότι τα πανεπιστήμια δεν είναι φέουδο και τσιφλίκι κανενός, αλλά κτήμα και περιουσία του ίδιου του ελληνικού λαού, ο οποίος τα χρηματοδοτεί με το μόχθο του

*Όσοι αντιδρούσαν και
αντιδρούν, αδιαφορώντας
για το περιεχόμενο του νέου
νόμου, επικέντρωσαν την κριτική
τους σε μια σειρά από έωλα
επιχειρήματα, όπως την απουσία
διαλόγου, την αύξηση των
δαπανών για τις απαιτούμενες
αλλαγές, ή την κατάργηση
του πανεπιστημιακού ασύλου.
Επιχειρήματα που στερούνται
ερείσματος, διότι ο νόμος
προβλέπει τη διασφάλιση όλων
αυτών.*

και μάλιστα σε ποσοστό 100% σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, στις οποίες το ποσοστό αυτό δεν ξεπερνά το 65%, προκειμένου να βελτιώνονται και να γίνονται ανταγωνιστικότερα.

Η καθιέρωση της καθολικής συμμετοχής των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών φοιτητών στην εκλογή των οργάνων διοίκησης των πανεπιστημίων δίνει τέλος στις γνωστές άθλιες συναλλαγές υποψηφίων και φοιτητοπατέρων που ήταν μια από τις σημαντικότερες αιτίες της κακοδαιμονίας, της αδιαφάνειας και των δυσλειτουργιών που ταλανίζουν τα πανεπιστήμια. Με το νέο σύστημα εκλογής ανοίγει ο δρόμος της συμμετοχής στα όργανα διοίκησης ικανών, καταξιωμένων και με διάθεση ανιδιοτελών προσφοράς μελών Δ.Ε.Π. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό ύστερα και από την ενίσχυση της αυτοδιοίκησης και της αυτοτέλειάς του.

Καθεστώς διαφάνειας και δημοσιότητας

Εξίσου σημαντική είναι και η υποχρεωτική καθιέρωση συστήματος διαφάνειας και δημοσιότητας όλων των λειτουργιών τους μέσω του Διαδικτύου και της δημιουργίας ειδικών δικτυακών πυλών. Με το σύστημα αυτό τα πάντα εφεξής θα λειτουργούν κάτω από άπλετο φως. Έτσι θα αποτραπούν γνωστά φαινόμενα συγκάλυψης και αναπαραγωγής παράνομων αποφάσεων, όπως π.χ. της κατανομής θέσεων 407 σε περισσότερους του ενός συνήθως «ημέτερους», προκειμένου να αποκτήσουν προσόντα και να προωθηθούν σε θέσεις Δ.Ε.Π., ή όπως του χαρακτηρισμού ως πτυχιούχων φοιτητών που δεν πέτυχαν ή που δε συμμετείχαν καν σε εξετάσεις κ.τ.λ. Ακόμη με το νέο νόμο οριοθετούνται τα δικαιώματα αλλά και οι υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π., ένα θέμα ιδιαίτερα σημαντικό για την εύρυθμη λειτουργία ενός πανεπιστημίου. Τέλος, θεσπίζεται ένα πλέγμα ρυθμίσεων με στόχο την ενίσχυση του ρόλου και της θέσης των φοιτητών, όπως η ενεργός συμμετοχή τους στη διαδικασία της αξιολόγησης. Οι ανταποδοτικές υποτροφίες και τα άτοκα δάνεια στους οικονομικά ασθενέστερους. Η δυνατότητα διδασκαλίας σε ξένες γλώσσες. Η κατάργηση του άγους της κατευθυνόμενης διάθεσης του ενός και μοναδικού συγγράμματος με τη δωρεάν διανομή του καλύτερου από κατάλογο που διαμορφώνεται με ευθύνη κάθε τμήματος. Η δημιουργία επιτροπών για την υποστήριξη και τη διευκόλυνση στο έργο τους κ.τ.λ.

Ο νέος νόμος θέτει τα στέρια και γερά θεμέλια που απαιτούνται για ένα καινούργιο ξεκίνημα στη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση. Ένα ξεκίνημα που εγγυάται τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών με όπλο την αξιολόγηση, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της θέσης της στο διαμορφούμενο ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και τη διεθνοποίησή της. Περιλαμβάνει ρυθμίσεις που δίνουν τη δυνατότητα στα αξία στελέχη της να ξεδιπλώσουν τις τεράστιες ικανότητες που αποδεδειγμένα διαθέτουν απαλλάσσοντάς τα από τις αγκυλώσεις και τα οργανωμένα συμφέροντα που μέχρι χτες τα κρατούσαν καθηλωμένα και περιθωριοποιημένα. Ορισμένοι φοβούμενοι μήπως ξεβουλευτούν, υποστηρίζουν πως θα αντισταθούν και θα ακυρώσουν στην πράξη την εφαρμογή του νέου νόμου. Η άποψη αυτή είναι επικίνδυνη, αλλά και βαθιά αντιδημοκρατική. Όλοι όσοι διατυπώνουν τέτοιες απειλές θα πρέπει να αντιληφθούν πως η δημοκρατία έχει τους κανόνες της.

Ο νέος νόμος - πλαίσιο είναι καινοτόμος, αναταράζει τα λιμνάζοντα ύδατα και ανοίγει νέους ορίζοντες στα ελληνικά πανεπιστήμια και καθιερώνει σταθερούς κανόνες και αρχές στη λειτουργία τους και μαζί με άλλους νόμους που ψηφίστηκαν συγκροτούν ένα πλέγμα σημαντικών θεσμικών παρεμβάσεων, απολύτως αναγκαίων για την ενίσχυση και διασφάλιση της θέσης των ελληνικών πανεπιστημίων στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Τ.Μ. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧ. ΦΩΤ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ Α.Ε.Ι. ΟΔΗΓΕΙ ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Πανεπιστήμια υπό κηδεμονία

του **Γιάννη Α. Μυλόπουλου**
καθηγητή του Τμήματος
Πολιτικών Μηχανικών του Α.Π.Θ.

Η ιστορία διδάσκει ότι στο όνομα της ειρήνης έχουν γίνει οι μεγαλύτεροι πόλεμοι, στο όνομα του Θεού έχουν εκτελεστεί τα πιο απάνθρωπα εγκλήματα, στο όνομα της δημοκρατίας έχουν επιβληθεί οι χειρότερες δικτατορίες και στο όνομα του νόμου έχουν γίνει οι μεγαλύτερες παρανομίες. Η παράδοση αυτή συνεχίζεται δυστυχώς μέχρι τις μέρες μας. Στο «νέο» νόμο - πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση που ψηφίστηκε πρόσφατα, η έννοια της αυτοδιοίκησης χρησιμοποιήθηκε προσχηματικά, προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης ακύρωσή της.

Σε μια εποχή στην οποία έχει εμπεδωθεί διεθνώς η αντίληψη ότι η παραγωγή και η μετάδοση της επιστημονικής γνώσης απαιτούν συνθήκες ακαδημαϊκής ελευθερίας και διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, σε μια εποχή στην οποία έχει γίνει συνείδηση ότι τα πανεπιστήμια για να αναπτυχθούν χρειάζονται ανεξαρτησία από κάθε μορφή κρατικής, πολιτικής, θρησκευτικής και οικονομικής εξουσίας, στη χώρα μας συμβαίνει να επιβάλλεται μια γραφειοκρατική νομοθεσία που ενισχύει το συγκεντρωτισμό, ενδυναμώνει τον κρατικό παρεμβατισμό, θεσμοθετεί μηχανισμούς ασφυκτικής κρατικής επιτήρησης και θεσπίζει κανόνες αστυνόμευσης και επιβολής ποινών στα ιδρύματα που δεν συμμορφώνονται προς τις κρατικές υποδείξεις.

Πρωθεί τον κρατικό παρεμβατισμό

Οι παρεμβατικές προθέσεις της σημερινής κυβέρνησης, η ελάχιστη εμπιστοσύνη της προς την ακαδημαϊκή κοινότητα και η συντηρητική της αντίληψη ότι τα πανεπιστήμια πρέπει να λειτουργούν σε συνθήκες απόλυτης κρατικής κηδεμονίας, προδίδονται από την ίδια τη μορφή του νόμου. Αντί για ένα λιτό κείμενο που θα είχε τη μορφή πραγματικού πλαισίου λειτουργίας των πανεπιστημίων, ψηφίστηκε τελικά ένα εξαντλητικά λεπτομερές και γραφειοκρατικό νομοθέτημα, που επαναφέρει τα πανεπιστήμια σε εποχές, κατά τις οποίες η ρύθμιση του συνόλου των λειτουργιών τους εξαρτιόταν απόλυτα από το κράτος.

Αντί δηλαδή η κυβέρνηση να θεσμοθετήσει την πλήρη ακαδημαϊκή, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των πανεπιστημίων, αναθέτοντας σ' αυτά την πλήρη ευθύνη της αυτοδιοίκησης και της εύρυθμης λειτουργίας τους, αποδίδοντας ταυτόχρονα στην κεντρική εξουσία μόνο την υποχρέωση της χρηματοδότησης, καθώς και τις αρμοδιότητες της ρύθμισης των κανόνων της ακαδημαϊκής αξιολόγησης και του κοινωνικού ελέγχου, με το «νέο» νόμο συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο: Μεταφέρονται αρμοδιότητες από τα ιδρύματα στην κεντρική διοίκηση του υπουργείου, ακόμη και

*Ο καινούργιος νόμος
ενδυναμώνει τον κρατικό
παρεμβατισμό, θεσμοθετεί
μηχανισμούς ασφυκτικής
κρατικής επιτήρησης και θεσπίζει
κανόνες αστυνόμευσης και
επιβολής ποινών στα ιδρύματα
που δεν συμμορφώνονται προς
τις κρατικές υποδείξεις.*

για καθαρά ακαδημαϊκά ζητήματα. Ακαδημαϊκές αποφάσεις που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία, τη διάρκεια των διδακτικών εβδομάδων, την ανώτατη διάρκεια φοίτησης, τα διδακτικά συγγράμματα, τον καθορισμό των γνωστικών αντικειμένων των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων, τον προσδιορισμό των γνωστικών αντικειμένων των μελών Δ.Ε.Π., έως ακόμη και ζητήματα που αφορούν τις λεπτομέρειες της καθημερινής λειτουργίας του κάθε ιδρύματος και τις υποχρεώσεις του προσωπικού, αποδίδονται με το νέο νόμο στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Παιδείας.

Υπό ασφυκτικό έλεγχο

Ακόμη και η αυτονόητη ευθύνη κάθε διοίκησης, η σύνταξη εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας θα εκτελείται στο εξής καθ' υπαγόρευση της κυβέρνησης, η οποία θα εκδίδει ενιαίο «πρότυπο» εσωτερικού κανονισμού, οι ρυθμίσεις του οποίου θα επιβάλλονται κατά τρόπο απόλυτο και δεσμευτικό σε όλα ανεξαιρέτως τα πανεπιστήμια. Σε περιπτώσεις μάλιστα αποκλίσεων από τη ρύθμιση αυτή προβλέπεται τιμωρία των ιδρυμάτων, που φτάνει μέχρι τη στέρηση του δικαιώματος έκδοσης διοικητικών πράξεων για την προκήρυξη νέων θέσεων και το διορισμό του προσωπικού!

Στις ελάχιστες εκείνες περιπτώσεις κατά τις οποίες με το «νέο» νόμο ανατίθενται στα ιδρύματα κάποιες αρμοδιότητες, όπως συμβαίνει με την παραχώρηση στις διοικήσεις των Α.Ε.Ι. της δυνατότητας να δημοσιεύουν τους διορισμούς των μελών Δ.Ε.Π., η κρατική επιτήρηση εξακολουθεί να είναι τόσο ασφυκτική, ώστε το υπουργείο να διατηρεί μονομερώς το δικαίωμα της εκ των υστέρων (!) ακύρωσης αυτών των διοικητικών πράξεων.

Όσο για τον πολυδιαφημισμένο τετραετή ακαδημαϊκό και αναπτυξιακό προγραμματισμό, ο οποίος πράγματι θα μπορούσε να αποτελεί θετικό μέτρο, αυτός παραμένει δυστυχώς εντελώς κενός περιεχομένου. Τα ιδρύματα θα βρίσκονται στη δυσχερή θέση να συντάσσουν προγραμματισμό, χωρίς να έχουν την παραμικρή δυνατότητα ελέγχου ούτε των εσόδων ούτε και των εξόδων τους. Χωρίς δηλαδή την εκ των προτέρων γνώση του ύψους της ετήσιας χρηματοδότησης των πανεπιστημίων, η οποία μέχρι τη σύνταξη του εκάστοτε προϋπολογισμού παραμένει άγνωστη και χωρίς τη δυνατότητα τα ίδια τα ιδρύματα να καθορίζουν τον αριθμό των σπουδαστών που θα μπορούν να εκπαιδεύουν ετήσια, ο προγραμματισμός εκφυλίζεται σε κανονική παρωδία. Η θεσμοθέτηση της υποχρέωσης της πολιτείας να χρηματοδοτεί τα πανεπιστήμια με καθορισμένο ποσό (προεκλογικά η κυβέρνηση δεσμεύονταν για το 5% του Α.Ε.Π. για την παιδεία) και η μεταφορά της αρμοδιότητας του καθορισμού του αριθμού των εισαγομένων σπουδαστών στα ίδια τα πανεπιστήμια, αποτελούν ελάχιστες προϋποθέσεις ενός πραγματικού νόμου - πλαισίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επιβολές ποινών

Το κράτος, ενώ είναι εξαιρετικά φειδωλό στην εκχώρηση αποφασιστικών για τον ακαδημαϊκό και αναπτυξιακό προγραμματισμό αρμοδιοτήτων, αποδεικνύεται ιδιαίτερα «γενναιοδωρο» στην επιβολή ποινών προς τα ιδρύματα. Οι οποίες σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, φτάνουν στην περίπτωση αυτή μέχρι και πλήρους διακοπής της δημόσιας χρηματοδότησης!

Τα ελληνικά πανεπιστήμια κατακτούν, λοιπόν, έτσι ακόμη ένα αρνητικό ρεκόρ: Να είναι τα μόνα ιδρύματα στον κόσμο που εκτελούν προγραμματισμό, χωρίς να γνωρίζουν ούτε τις εισροές ούτε όμως και τις εκροές τους. Διατηρώντας ως μόνη παράμετρο, που παραμένει εκ των προτέρων γνωστή, τον ακριβή προσδιορισμό της ποινής που θα υποστούν, εάν τολμήσουν και δεν συμμορφωθούν προς τις κρατικές υποδείξεις!

Δυστυχώς, με το νέο νόμο - πλαίσιο, ξεκινά για τα πανεπιστήμια μια περίοδος ασφυκτικής επιτήρησης και κρατικής κηδεμόνευσης, που μόνο δεινά θα φέρει στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Η ενασχόληση με γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες και η κατασπατάληση ενέργειας για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργεί ο κρατικός συγκεντρωτισμός, σε μια εποχή που τα πανεπιστήμια θα έπρεπε να «τρέξουν», προκειμένου να προλάβουν τις εξελίξεις και να αντιμετωπίσουν το διεθνές ακαδημαϊκό ανταγωνισμό, θα είναι μόνον οι πρώτες και άμεσες συνέπειες ενός οπισθοδρομικού νομοθετήματος.

Η ενασχόληση με γραφειοκρατικές δυσλειτουργίες και η κατασπατάληση ενέργειας για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργεί ο κρατικός συγκεντρωτισμός, σε μια εποχή που τα πανεπιστήμια θα έπρεπε να «τρέξουν», προκειμένου να προλάβουν τις εξελίξεις και να αντιμετωπίσουν το διεθνές ακαδημαϊκό ανταγωνισμό, θα είναι μόνον οι πρώτες και άμεσες συνέπειες ενός οπισθοδρομικού νομοθετήματος.

Απρόβλεπτες συνέπειες και άγνωστες προοπτικές

του **Ζήση Δ. Παπαδημητρίου**
ομότιμου καθηγητή
του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ.

Διαβάζοντας κανείς το άρθρο 1 του νέου νόμου - πλαισίου που αναφέρεται στην αποστολή των Α.Ε.Ι., προκαταλαμβάνεται καταρχήν θετικά, καθώς επισημαίνονται βασικοί στόχοι της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης όπως η «διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και με σεβασμό στις πανανθρώπινες αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της αλληλεγγύης», η «αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής», η διαμόρφωση των απαραίτητων συνθηκών «για την αναζήτηση και διάδοση νέας γνώσης και ανάδειξη νέων ερευνητών, επιδιώκοντας συνεργασίες με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού» και η συμμετοχή «στην αξιοποίηση των ανθρώπινης γνώσης και του ανθρώπινου δυναμικού για την ευημερία της χώρας και της διεθνούς κοινότητας» και, τέλος, «η εμπέδωση της ισοτήτας των φύλων και της ισοπολιτείας μεταξύ ανδρών και γυναικών».

Στόχος η ανάδειξη των ιδιωτικών πανεπιστημίων

Ενόψει των αποφάσεων της Μπολόνια και της προόδου της σύγκλησης των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση το αγγλοσαξονικό πρότυπο στο όνομα του οικονομικού ανταγωνισμού που συνεπάγεται η περιώνυμη παγκοσμιοποίηση, τέτοιου είδους προτάγματα μάλλον παραπλανούν, καθότι λειτουργούν ως προπέτασμα καπνού για την επικείμενη αναδιοργάνωση των πανεπιστημίων με απρόβλεπτες συνέπειες για τα Α.Ε.Ι. στη χώρα μας. Παρά τις εκάστοτε εξαγγελίες της υπουργού παιδείας και θρησκευμάτων κυρίας Γιαννάκου, ο νέος νόμος - πλαίσιο, αν και δεν στερείται επιμέρους θετικών ρυθμίσεων, όχι μόνο δεν βελτιώνει τις αδυναμίες του προηγούμενου ν. 1268/1982, αλλά, αντίθετα, δυσχεραίνει στην ουσία την εσωτερική λειτουργία του δημόσιου πανεπιστημίου, απαξιώνοντας έτσι ολόένα και περισσότερο το ρόλο του στην κοινωνία. Σε βάθος χρόνου, τα Α.Ε.Ι. στη χώρα μας θα αντιμετωπίσουν τραγικά αδιέξοδα, καθώς η χρηματοδότησή τους από το κράτος κάθε άλλο παρά ικανοποιητική είναι. Φαίνεται πως οι υπεύθυνοι του Υπουργείου

Η «εκσυγχρονιστική» πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην εγκαθίδρυση εκπαιδευτικού συστήματος πολλών ταχυτήτων, με ιδιαίτερα έντονα τα ταξικά χαρακτηριστικά, ενώ ανοίγει μακροπρόθεσμα το δρόμο για την εκπαίδευση εξειδικευμένου προσωπικού με όρους αποκλειστικά και μόνον επαγγελματοτεχνολογικούς, απόλυτα προσαρμοσμένους στις ανάγκες αξιοποίησης του πολυεθνικού κεφαλαίου γενικά και του χρηματιστικού κεφαλαίου ειδικότερα.

γείου Παιδείας και Θρησκευμάτων συνέταξαν το νομοσχέδιο, θεωρώντας βέβαιη την αναθεώρηση του άρθρου 16 του συντάγματος που θα άνοιγε το δρόμο για την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Ελλάδα. Έτσι, στο άρθρο 5, παράγραφος 3 του νέου νόμου - πλαισίου προβλέπεται η χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι. «από άλλες πηγές, εκτός του κρατικού προϋπολογισμού», χωρίς ωστόσο να διευκρινίζεται ποιες είναι αυτές οι «άλλες πηγές» χρηματοδότησης και πώς εκάστοτε θα ενεργοποιούνται.

Έμμεση κατάργηση της αυτοτέλειας των Α.Ε.Ι.

Εντύπωση προκαλεί η αναφορά στο «τετραετές ακαδημαϊκό - αναπτυξιακό πρόγραμμα» που προβλέπεται να επιφέρει ριζικές αλλαγές στο καθεστώς των πανεπιστημίων, παραβιάζοντας ουσιαστικά την αυτοτέλειά τους, αφού, όπως ρητά διατυπώνεται, «εάν, με ευθύνη του Α.Ε.Ι., δεν υπάρξει τετραετές ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό πρόγραμμα, αναστέλλεται κάθε κρατική χρηματοδότηση προς τα Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τους πόρους για τη μισθοδοσία όλων των κατηγοριών προσωπικού, για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και για τη φοιτητική μέριμνα» (άρθρο 5, παρ. 5). Με έμμεσο τρόπο καταργείται η αυτοτέλεια των Α.Ε.Ι. και με την έννοια αυτή αμφισβητείται η αποστολή τους ως αυτόνομων χώρων παραγωγής γνώσης στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου. Μετεξελίσσονται σε εξαρτήματα του κράτους, έρμαιοι στις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές επιλογές της εκάστοτε κυβέρνησης.

Αν π.χ. η όποια κυβέρνηση δεν συμφωνεί με τις επιλογές ενός Α.Ε.Ι. σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητές του, μπορεί, εκμεταλλευόμενη την οικονομική του εξάρτηση, να το εκβιάσει, προκειμένου να συμμορφωθεί με τις επιταγές της. Πέραν αυτού, κάθε κυβερνητική μεταβολή, δεδομένου και του τρόπου λειτουργίας των ελληνικών πολιτικών δυνάμεων, θα δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα στην υλοποίηση των τετραετών ακαδημαϊκών - αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Υποβάθμιση σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης

Εξίσου προβληματική είναι η πρόβλεψη του νέου νόμου - πλαισίου σύμφωνα με την οποία τα Α.Ε.Ι. θα πρέπει να εναρμονίζουν τις δραστηριότητές τους με τις εξελίξεις στον ακαδημαϊκό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που εγκυμονεί κινδύνους, γνωστού όντος ότι η αγγλοσαξονοποίησή τους απομακρύνει τα πανεπιστήμια από το παραδοσιακό πρότυπο του Universitas και τα μετατρέπει μακροπρόθεσμα σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.). Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Γερμανία, χώρα με τεράστια πανεπιστημιακή παράδοση, έχει προχωρήσει στην ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων και στην εισαγωγή διδασκων για τους φοιτητές.

Όσο και αν διατείνονται οι μέντορες της ιδιωτικοποίησης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ότι τα πράγματα θα εξελιχθούν ομαλά, η «εκσυγχρονιστική» πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, την οποία, αν και

Η αντίληψη περί προστασίας του ακαδημαϊκού ασύλου στο νέο νόμο - πλαίσιο διακρίνεται από σκόπιμη απροσδιοριστία που θα μπορούσε, κάτω από ορισμένες συνθήκες, να αποβεί θανατηφόρα για τις ακαδημαϊκές ελευθερίες στη χώρα μας.

Απρόβλεπτες συνέπειες και άγνωστες προοπτικές

με αργά βήματα, εφαρμόζει και η χώρα μας, οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην εγκαθίδρυση εκπαιδευτικού συστήματος πολλών ταχυτήτων, με ιδιαίτερα έντονα τα ταξικά χαρακτηριστικά, ενώ ανοίγει μακροπρόθεσμα το δρόμο για την εκπαίδευση εξειδικευμένου προσωπικού με όρους αποκλειστικά και μόνον επαγγελματοτεχνολογικούς, απόλυτα προσαρμοσμένους στις ανάγκες αξιοποίησης του πολυεθνικού κεφαλαίου γενικά και του χρηματιστικού κεφαλαίου ειδικότερα. Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει πως θα παύσουν να υφίστανται ορισμένα πανεπιστήμια υψηλών προδιαγραφών, τα οποία και θα είναι επιφορτισμένα με την εκπαίδευση των μελών των ελίτ. Προς αποφυγή κάθε παρανόησης, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι για τη χώρα μας μονόδρομος, όμως είμαστε υποχρεωμένοι να αγωνιστούμε όλοι μας για μια Ευρώπη των λαών και των πολιτών και όχι των οικονομικών συμφερόντων των πολυεθνικών οικονομικών συγκροτημάτων.

Θετική η στήριξη ατόμων με αναπηρίες

Θετική οπωσδήποτε είναι η «σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και σπουδαστών με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την υποστήριξη φοιτητών και σπουδαστών με αναπηρία ή φοιτητών και σπουδαστών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους» (άρθρο 12). Πρόκειται για μια ρύθμιση σημαντική, κάτι που δεν υπήρχε μέχρι τώρα στα πανεπιστήμιά μας, με αποτέλεσμα οι φοιτητές και οι σπουδαστές ως πρωτοετείς να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην παρακολούθηση των μαθημάτων και κυρίως στην εκπόνηση εργασιών. Εξίσου θετική είναι η ρύθμιση σχετικά με τη χορήγηση εκπαιδευτικών δανείων στους φοιτητές και τους σπουδαστές με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής, αρκεί τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας μας να σεβαστούν τους κανόνες χρηματοδότησης, κάτι στο οποίο μέχρι τώρα δεν μας συνήθισαν.

Ένα απέραντο εξεταστικό κέντρο

Ιδιαίτερες δυσλειτουργίες θα προκαλέσουν στα Α.Ε.Ι. τόσο οι ρυθμίσεις σχετικά με την εξέταση των φοιτητών και των σπουδαστών, όταν αποτύχουν για δεύτερη φορά σε υποχρεωτικό και μάλιστα προαπαιτούμενο μάθημα, όσο και οι ρυθμίσεις για την εκλογή μελών Δ.Ε.Π. (άρθρο 24). Στην πρώτη περίπτωση προβλέπεται, ύστερα από αίτηση του φοιτητή ή του σπουδαστή, η εξέτασή του στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου «από τριμελή εξεταστική επιτροπή στην οποία μπορούν να συμμετέχουν ως εξεταστές μέχρι δύο μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. αντιστοίχως ομοειδούς τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.» (άρθρο 12).

Αν λάβει κανείς υπόψη του τη νοοτροπία που διέπει συχνά τους φοιτητές και τους σπουδαστές μας, φοβούμαι πολύ πως η ρύθμιση αυτή θα οδηγήσει σε εξεταστική συμμόρφωση, ενώ σημαντικός αριθμός μελών Δ.Ε.Π. θα μετακινείται συχνά, παραμελώντας ουσιαστικά τα διδακτικά και ερευνητικά του καθήκοντα, αφού οι διδάσκοντες θα είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στις εξεταστικές επιτροπές, τη συγκρότηση των οποίων θα ζητούν κατά κόρον οι φοιτητές.

*Τα Α.Ε.Ι. θα πρέπει να
εναρμονίζουν τις δραστηριότητές
τους με τις εξελίξεις στον
ακαδημαϊκό χώρο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης,
γεγονός που εγκυμονεί
κινδύνους, γνωστού όντος ότι
η αγγλοσαξονοποίησή τους
απομακρύνει τα πανεπιστήμια
από το παραδοσιακό πρότυπο
του Universitas και τα μετατρέπει
μακροπρόθεσμα σε κέντρα
επαγγελματικής κατάρτισης
(Κ.Ε.Κ.).*

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Τ.Μ. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧ. (ΦΩΤ.: Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ)

Οικονομικά βάρη και δυσλειτουργίες στις εκλογές μελών Δ.Ε.Π.

Το ίδιο ισχύει και για την εκλογή ή την εξέλιξη μέλους Δ.Ε.Π., καθώς το 1/3 των μελών των εκλεκτόρων θα πρέπει να προέρχονται από άλλο τμήμα ή άλλο Α.Ε.Ι.

Είναι αλήθεια πως μια τέτοια ρύθμιση ενισχύει τα αντικειμενικά κριτήρια και καθιστά αδιάβλητες τις εκλογές, εγκυμονεί ωστόσο σοβαρούς κινδύνους για την εύρυθμη λειτουργία των πανεπιστημίων, καθώς πολλά μέλη Δ.Ε.Π., έχοντας επιλεγεί ως εκλέκτορες θα εγκαταλείπουν συχνά την έδρα τους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στη λειτουργία των τμημάτων. Εδώ θα πρέπει να προστεθεί και το οικονομικό κόστος που συνεπάγονται για τα πανεπιστήμια οι μετακινήσεις αυτές.

Επίσης, ερωτήματα εγείρει ενεργοποίηση των μελών Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας. Δίνεται στους ομότιμους καθηγητές η δυνατότητα συμμετοχής σε τριμελείς συμβουλευτικές υποψηφίων διδασκόντων, σε επταμελείς επιτροπές αξιολόγησης και κρίσης διδακτορικών διατριβών, διατήρησης των θέσεων τους σε διοικητικά συμβούλια Ν.Π.Δ.Δ., ορισμού τους ως μελών εισηγητικών επιτροπών για την κρίση μελών Δ.Ε.Π. κ.τ.λ., γεγονός που αποβαίνει σε βάρος των νεότερων μελών Δ.Ε.Π., καθώς εμποδίζει την αναγκαία ηλικιακή ανανέωση του διδακτικού προσωπικού.

Παμφοιτητική συμμετοχή στην ανάδειξη διοικητικών οργάνων

Θετική, βέβαια, είναι η ρύθμιση σχετικά με τη συμμετοχή του συνόλου των φοιτητών του πανεπιστημίου, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή των διοικητικών αρχών (άρθρο 8), διότι έτσι απελευθερώνονται από την ποδηγέτηση των κομματικών μηχανισμών, οι οποίοι με τον τρόπο που λειτουργούν δεν ενισχύουν την πολιτική, αλλά την παραταξιακή συνείδησή τους. Ακόμη, η μαζική συμμετοχή τους στις διαδικασίες ενθαρρύνει, όπως πολύ σωστά επισημαίνει το πρυτανικό συμβούλιο του Α.Π.Θ. στη σχετική εισήγησή του, την υπεύθυνη προσωπική ψήφο των φοιτητών.

Η αμφισβήτηση του πανεπιστημιακού ασύλου

Τέλος, ιδιαίτερα προβληματική είναι η ρύθμιση του ακαδημαϊκού ασύλου, καθότι διευρύνεται η έννοιά του, συμπεριλαμβάνοντας και τους εργαζόμενους στα πανεπιστήμια, γεγονός που, αν και έμμεσα, υπονομεύει το υφιστάμενο καθεστώς. Στο όνομα της προστασίας των συνθηκών εργασίας των υπαλλήλων, δίνεται η δυνατότητα στη «δημόσια δύναμη», τουτέστιν στην αστυνομία, να εισβάλει στο ίδρυμα, παραβιάζοντας έτσι ουσιαστικά το ακαδημαϊκό άσυλο. Η αντίληψη περί προστασίας του ακαδημαϊκού ασύλου στο νέο νόμο - πλαίσιο διακρίνεται από σκόπιμη απροσδιοριστία που θα μπορούσε, κάτω από ορισμένες συνθήκες, να αποβεί θανατηφόρα για τις ακαδημαϊκές ελευθερίες στη χώρα μας. Το γεγονός ότι σε ορισμένες από τις χώρες - μέλη της Ε.Ε., όπως π.χ. στη Γαλλία, έχει καταργηθεί στην πράξη το ακαδημαϊκό άσυλο, αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει συμπλεγματικά να ακολουθούμε και εμείς τις πρακτικές τους, αγνοώντας τους δημοκρατικούς αγώνες του λαού μας γενικά και του φοιτητικού κινήματος ειδικότερα.

Θετική είναι η ρύθμιση σχετικά με τη συμμετοχή του συνόλου των φοιτητών του πανεπιστημίου, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή των διοικητικών αρχών (άρθρο 8), διότι έτσι απελευθερώνονται από την ποδηγέτηση των κομματικών μηχανισμών.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΚΛΕΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Τα αγκάδια του νόμου στις κρίσεις και εξελίξεις μελών Δ.Ε.Π.

της **Ιφιγένειας Καρτσιδου**
επίκουρης καθηγήτριας
του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ.

Στην έννοια της αυτοδιοίκησης των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, θεωρία και νομολογία παγίως εντάσσουν το δικαίωμα της ακαδημαϊκής κοινότητας να αξιώνει την αυτοτελή διοίκηση των υποθέσεων που ανάγονται στον κύκλο των καθηκόντων των μελών της. Η εξουσία του κράτους εδώ περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των ακαδημαϊκών οργάνων. Τα βασικά πεδία των αρμοδιοτήτων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας είναι αφενός η επιστημονική έρευνα και η διδασκαλία, **αφετέρου η διοίκηση του προσωπικού** και των υλικών μέσων.

Σε όσες δραστηριότητες εμπίπτουν στους παραπάνω τόπους, που πάντως διασταυρώνονται μεταξύ τους, η αυτοδιοίκηση είναι ενισχυμένη, ενώ η κρατική εποπτεία πρέπει να παραμένει ισχυρή.

Η αυτονομία της έρευνας και της επιστήμης

Η ανάδειξη των μελών Δ.Ε.Π. στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές πτυχές της αυτοδιοίκησής τους, αλλά και ειδικότερη εγγύηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Επιπλέον, η επιλογή των νέων μελών Δ.Ε.Π. ή η εξέλιξη όσων ήδη υπηρετούν δεν αποτελεί απλώς μια όψη της διοίκησης του προσωπικού των πανεπιστημίων· συνιστά μια βασική παράμετρο **της αυτονομίας της έρευνας και της επιστήμης**, η συγκρότηση των οποίων απαιτεί το δικό της χώρο, τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής των κατάλληλων μεθόδων και των εργαλείων, τη λειτουργία μηχανισμών ελέγχου της ακρίβειας και αποτελεσματικότητας του ερευνητικού και επιστημονικού έργου, σύμφωνα με τους κανόνες καθενός κλάδου. Επομένως, ο νομοθέτης, όταν ρυθμίζει την επιλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π., έχει ως συνταγματική αποστολή να διαμορφώνει εκείνους τους όρους που θα εξασφαλίζουν τη δυνατότητα καθενός ιδρύματος να πραγματοποιεί την πρόσληψη προσωπικού ανάλογα με τις πραγματικές **διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες του**, αλλά και

διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων που **να πραγματώνουν την ακαδημαϊκή ελευθερία ως αυτονομία της έρευνας και της επιστήμης. Δεν παρεμβαίνει, όμως, στην επιστημονική μέθοδο και στα κριτήρια των σχετικών επιλογών.**

Παρέμβαση στην πανεπιστημιακή αυτοδιοίκηση

Ο νέος νόμος που εισήγαγε τη «μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι.» και ειδικότερα οι διατάξεις των άρθρων 23 παρ. 1 και 24 του ν. 3549/2007 φαίνεται να βρίσκονται σε ένταση με τα προτάγματα που απορρέουν από την ακαδημαϊκή ελευθερία και την συνταγματική αρχή της αυτοδιοίκησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Πραγματικά, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 «Η προκήρυξη της θέσης γίνεται από τον πρύτανη μετά από απόφαση του τμήματος του Α.Ε.Ι., στο οποίο έχει κατανεμηθεί η θέση, στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγράμματος και των συναφθεισών προγραμματικών συμφωνιών».

Όμως, οι προϋποθέσεις έγκρισης του ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγράμματος και οι δυνατότητες που παρέχονται στον υπουργό να παρεμβαίνει σε αυτό, ιδίως μέσω της σύναψης των προγραμματικών συμφωνιών (άρθρο 5 του ν. 3549/07), δίνουν την ευχέρεια στην κεντρική εξουσία να επηρεάσει ουσιαστικά τον σχεδιασμό των πανεπιστημίων για την ανάπτυξη του επιστημονικού δυναμικού τους: ο προσδιορισμός των θέσεων που πρόκειται να πληρωθούν ανά τετραετία θα αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ των Α.Ε.Ι. και του υπουργείου, προκειμένου να εγκριθεί το οικονομικό σκέλος του προγράμματος και να καταρτιστούν οι από τον νόμο προβλεπόμενες συμφωνίες, μέσω των οποίων η κεντρική διοίκηση θα μπορεί να προσδιορίζει τον αριθμό, αλλά και το γνωστικό αντικείμενο των νέων θέσεων που διατίθενται στο πανεπιστήμιο. **Ο εκάστοτε υπουργός, δηλαδή, συναποφασίζει με τα ακαδημαϊκά όργανα για την κατεύθυνση και το εύρος της ερευνητικής και διδακτικής προοπτικής του ιδρύματος.**

Αυτοαναιρέσεις στη διάταξη για σύσταση εκλεκτορικών σωμάτων

Ερωτήματα συνταγματικότητας, επίσης, γεννούν οι κανόνες που απορρέουν από το άρθρο 24 παρ. 1 έως 3 και αφορούν τη σύνθεση των εκλεκτορικών σωμάτων και των εισηγητικών επιτροπών. Όπως είχε επισημάνει και η Επιστημονική υπηρεσία της βουλής συνοψίζοντας τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η αυτοδιοίκηση των Α.Ε.Ι., που σύμφωνα με το ισχύον σύνταγμα είναι πλήρης, συνεπάγεται την κατοχύρωση της εξουσίας των πανεπιστημίων να αποφασίζουν για τις υποθέσεις τους **με δικά τους όργανα**, στο πλαίσιο βέβαια της ισχύουσας νομοθεσίας. Η νέα ρύθμιση επιβάλλει στα εκλεκτορικά σώματα και στις εισηγητικές επιτροπές να συμμετέχει σημαντικός αριθμός

Σε ένταση φαίνεται να βρίσκονται τα προτάγματα που απορρέουν από την ακαδημαϊκή ελευθερία και τη συνταγματική αρχή της αυτοδιοίκησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, καθώς από τις διατάξεις του νόμου προκύπτει ότι ο εκάστοτε υπουργός συναποφασίζει με τα ακαδημαϊκά όργανα για την κατεύθυνση και το εύρος της ερευνητικής και διδακτικής προοπτικής του ιδρύματος.

Τα αγκάδια του νόμου
στις κρίσεις και εξελίξεις
μελών Δ.Ε.Π.

μελών που προέρχονται από άλλα τμήματα ή από άλλα πανεπιστήμια με αποτέλεσμα τα όργανα αυτά να αποσυνδέονται σε μεγάλο βαθμό από το τμήμα που **αυτοδιοικούμενο** επιλέγει ή μονιμοποιεί ή προχωρεί στην εξέλιξη μέλους Δ.Ε.Π.

Πάντως, ακόμη και αν θεωρηθεί, ότι η συμμετοχή εξωτερικών εκλεκτόρων και εισηγητών είναι συνταγματικά ανεκτή, ο προβληματισμός σχετικά με τις κανονιστικές συνέπειες της ρύθμισης αυτής παραμένει ανοιχτός· ο νομοθέτης, με τη σύνθεση που επιβάλλει στα εκλεκτορικά σώματα, οργανώνει την επιλογή των μελών Δ.Ε.Π. από τους ομότεχούς τους με την πιο στενή έννοια: το εκλεκτορικό σώμα συγκροτείται στο εξής τουλάχιστον κατά τα 2/3 από εκλέκτορες του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου, ο διακλαδικός χαρακτήρας της αξιολόγησης υποβαθμίζεται δραστικά και η κρίση των μελών Δ.Ε.Π. τείνει να προσλάβει έναν συνεχιακό χαρακτήρα.

Τούτο οργανώνεται ως εξής: οι εξωτερικοί εκλέκτορες θα προέρχονται υποχρεωτικά από το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, όπως αυτό ορίζεται στο Φ.Ε.Κ. διορισμού τους, χωρίς για την επιλογή τους να προβλέπεται ή να επιτρέπεται άλλο κριτήριο (π.χ. συστηματική ενασχόληση του εκλέκτορα με θέματα που ανάγονται στο γνωστικό πεδίο της υπό πλήρωση θέσης, βαθμίδα κ.τ.λ.). Επιπλέον, σύμφωνα με τον νόμο (παρ. 3 εδ. δ' του άρθρου 24 του ν. 3549/07) στα 30-μελή σώματα, στους 10 από τους 20 εκλέκτορες του τμήματος, δηλαδή σε όσους προέρχονται από τον οικείο τομέα, θα προτάσσονται αυτοί που υπηρετούν στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

Οι συνέπειες της παραπάνω ρύθμισης επιτείνονται από την υπουργική απόφαση 38913/Β1 που στο άρθρο 1 παρ. 1γ' αναφέρεται στα εκλεκτορικά σώματα τμήματος, όπου τα μέλη Δ.Ε.Π. με δικαίωμα ψήφου είναι περισσότερα από 11, όμως λιγότερα από 30. Τα σώματα αυτά, που ο νόμος είχε «ξεχάσει» να ρυθμίσει, η υπουργική απόφαση ορίζει ότι συγκροτούνται κατά τα 2/3 από μέλη του τμήματος που δικαιούνται ψήφου σε καθεμιά περίπτωση, και κατά το 1/3 από εξωτερικούς εκλέκτορες. Περαιτέρω, η υπουργική απόφαση προσθέτει ότι «από τα δικαιούμενα ψήφου μέλη του τμήματος προηγούνται τα μέλη που ανήκουν στον ίδιο τομέα και έπονται εκείνα που ανήκουν σε άλλους τομείς», **διαφοροποιώντας κανονιστικά το κριτήριο σύνθεσης του εκλεκτορικού σώματος. Ενώ, δηλαδή, ο νόμος ορίζει ότι από τους εκλέκτορες του τμήματος οι μισοί (10 στους 20) θα προέρχονται από τον οικείο τομέα, προτασσόμενων των μελών Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, η υπουργική απόφαση αποδίδει απόλυτη προτεραιότητα στα μέλη Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου τομέα, τα οποία με βάση τη ρύθμιση αυτή μπορούν να καταλάβουν ακόμη και το σύνολο των θέσεων των εσωτερικών εκλεκτόρων.** Πρόκειται για μια ρύθμιση που αναιρεί την πρόσφατη επιλογή του νομοθέτη και θέτει το πρόσθετο πρόβλημα της αντίθεσης κατώτερου προς ανώτερο κανόνα, της παραβίασης του άρθρου 43 παρ. 2 συντ.

Βέβαια, θα μπορούσε κανείς να υποθέσει ότι η εφαρμογή του παραπάνω εδαφίου της υπουργικής απόφασης περιορίζεται μόνο στα εκλεκτορικά σώματα που απαρτίζονται από περισσότερα από 11 και λιγότερο από 30 μέλη Δ.Ε.Π., ενώ στα 30-μελή σώματα εξακολουθεί να ισχύει η πρόβλεψη για την ισότιμη κατανομή των εκλεκτόρων μεταξύ του αντίστοιχου τομέα και των υπόλοιπων κλάδων του τμήματος.

Στην περίπτωση αυτή, η διαφοροποίηση των κριτηρίων σύνθεσης του εκλεκτορικού σώματος, εκτός από την σύγχυση που δημιουργεί, παραμένει συνταγματικά μετέωρη. Τα εκλεκτορικά σώματα θα συγκροτούνται όχι με βάση μια ενιαία, αντικειμενική και πρόσφορη ratio για την επιλογή ή εξέλιξη του επιστημονικού προσωπικού, αλλά με βάση τον απολύτως αδιάφορο αριθμό των υπηρετούντων μελών Δ.Ε.Π. στο τμήμα. Μάλιστα, στα μικρότερα τμήματα, η συντριπτική υπεροχή των μελών του ίδιου γνωστικού αντικειμένου ενισχύει σε τέτοιο βαθμό το συνεχνιακό χαρακτήρα της εκλογής και εξέλιξης των μελών Δ.Ε.Π., που θυμίζει την ρωμαϊκή μέθοδο της cooptatio, δηλαδή της «αυτο-αναπαραγωγής» των οργάνων μέσω της πρόσληψης νέων μελών, που ανήκουν στους «όμοιους» με αυτούς που το απαρτίζουν.

Υπονόμευση της αξιοπιστίας των κρίσεων

Οι παραπάνω νομοθετικές επιλογές, κακότεχνες και αντιφατικές, υπονομεύουν την επιστημονική αξιοπιστία των πανεπιστημιακών κρίσεων: ανάγοντας την τυπική «εξειδίκευση» σε κύριο, αν όχι αποκλειστικό κριτήριο, για τη σύνθεση των εκλεκτορικών σωμάτων, απομειώνουν τη δυνατότητα ουσιαστικής και έγκυρης αξιολόγησης των υποψήφιων και προάγουν μια απαρχαιωμένη αντίληψη για την επιστήμη. Πραγματικά, η πολλαπλότητα και πολυπλοκότητα των αντικειμένων της επιστημονικής γνώσης έχει θέσει εδώ και πολλές δεκαετίες το πρόβλημα της «συμφιλίωσης», της αναγκαίας προσέγγισης των διαφορετικών γνωστικών προσεγγίσεων των αντικειμένων της έρευνας: η επιστημονική κοινότητα στην προσπάθεια να μην περιορίζει το έργο της σε ασκήσεις αφηρημένης λογικής, αναζητά και επαναπροσδιορίζει διαρκώς κριτήρια διάκρισης, αλλά και μεθόδους συμπίεσης των επιστημών και των επιμέρους κλάδους των (Εντελώς ενδεικτικά από την ελληνική βιβλιογραφία βλ. Ι. Μανωλεδάκη, *Εισαγωγή στην Επιστήμη*, Θεσσαλονίκη, 1980, σ. 60. Επίσης Κ. Σταμάτη, *Η θεμελίωση των νομικών κρίσεων*, Θεσσαλονίκη, 1997, σ. 128 επ.).

Έτσι, ακόμη και η ταξινόμηση σε φυσικές και κοινωνικές επιστήμες έχει αμφισβητηθεί, ενώ γίνεται ολοένα και πιο φανερό ότι η επιστημονική μελέτη καθενός φαινομένου επιβάλλει τη διακλαδική εξέτασή του. Η επικαιρότητα, μάλιστα, προσφέρει πλείστα σχετικά παραδείγματα που αναδεικνύουν ταυτόχρονα και τις νομικές συνέπειες των ρυθμίσεων του ν. 3549/07. Πώς θα αξιολογηθεί άραγε η συγγένεια του γνωστικού αντικειμένου για την πλήρωση θέσης «ευρωπαϊκού συνταγματικού δικαίου» ή «διεθνούς ποινικού δικαίου»; Οι εξωτερικοί εκλέκτορες θα είναι του συνταγματικού ή του ευρωπαϊκού δικαίου και αντίστοιχα του ποινικού ή του διεθνούς δικαίου; Θα αποκλειστεί εκλέκτορας που είναι διορισμένος π.χ. σε θέση δημοσίου δικαίου γενικά, έχει όμως εκτεταμένο έργο σχετικά με την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης;

Η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα, όμως, αποτελεί ζήτημα που συνδέεται στενά με την αυτονομία της έρευνας και της επιστήμης, με άλλα λόγια ζήτημα που ανάγεται στην αυτοδιοίκηση του δημοκρατικά οργανωμένου πανεπιστημίου, το πεδίο της οποίας οι σχολιαζόμενες διατάξεις του ν. 3549/07 και της σχετικής υπουργικής απόφασης **συρρικνώνουν με συνταγματικά ανεπίτρεπτο τρόπο**. Η εφαρμογή τους στην πράξη, λοιπόν, δυσχεραίνεται ουσιαστικά, καθώς οι αμφισβητήσεις για το κύρος τους θα εντείνουν την εγγενή δυσλειτουργικότητά τους.

Οι νομοθετικές επιλογές, κακότεχνες και αντιφατικές, υπονομεύουν την επιστημονική αξιοπιστία των πανεπιστημιακών κρίσεων ανάγοντας την τυπική «εξειδίκευση» σε κύριο, αν όχι αποκλειστικό κριτήριο, για τη σύνθεση των εκλεκτορικών σωμάτων, απομειώνουν τη δυνατότητα ουσιαστικής και έγκυρης αξιολόγησης των υποψήφιων και προάγουν μια απαρχαιωμένη αντίληψη για την επιστήμη.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ Δ.Ε.Π.

Κύριες αιτίες της κακοδαιμονίας που κατατρέπει τα πανεπιστήμια είναι –κατά τη γνώμη μου– η «νοοτροπία» των παλαιών μελών Δ.Ε.Π. και η έλλειψη χειραφέτησης των νεότερων μελών Δ.Ε.Π. Και τα δύο εκδηλώνονται με τον πλέον απροκάλυπτο τρόπο κατά τις εκλογές και τις κρίσεις των μελών Δ.Ε.Π., στις οποίες κατά κανόνα κυριαρχούν φαινόμενα συναλλαγής, συνέργειας και αυθαιρεσίας. Τέτοια φαινόμενα επιχειρεί να θεραπεύσει με το άρθρο 24 (εισηγητικές επιτροπές και εκλεκτορικά σώματα) ο νόμος 3540/07, για τη «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων».

Προς τούτο, σε κάθε περίπτωση εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης, το εκλεκτορικό σώμα απαρτίζεται κατά τα δυο τρίτα από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, και **κατά το ένα τρίτο** από μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι.

Ατέλειωτα ταξίδια και υπέρογκα έξοδα

του **Νικολάου Ι. Μάργαρη**
προέδρου του Τμήματος
Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και
Μηχανικών Υπολογιστών του Α.Π.Θ.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. που προέρχονται από άλλα τμήματα του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. πρέπει να είναι **του ιδίου γνωστικού ή συναφούς αντικειμένου** με την υπό πλήρωση θέση. Με απόφαση του υπουργού εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων καθορίζονται ο τρόπος ορισμού, οι βαθμίδες και η τυχόν αποζημίωση των μελών Δ.Ε.Π. άλλων τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι. και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής (άρθρο 24, παρ.1).

Οι κατά τα άλλα αγαθές προθέσεις του Υπουργείου Παιδείας θα συναντήσουν τέτοιες αντικειμενικές δυσκολίες, ώστε θα είναι σχεδόν αδύνατο να εφαρμοστούν. Για παράδειγμα, σε κάποια πανεπιστημιακά τμήματα και για ορισμένα γνωστικά αντικείμενα θα είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν δέκα εκλέκτορες του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου και με τον τρόπο αυτόν θα πληγούν ιδιαίτερα τα κλασικά και τα αναδυόμενα γνωστικά αντικείμενα. Στη συνέχεια, θα είναι ιδιαίτερα δύσκολος ο συντονισμός των δέκα εξωτερικών εκλεκτόρων που προέρχονται από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, ώστε να βρεθούν δύο φορές όλοι μαζί τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή σε συγκεκριμένο τόπο. Αυτό προϋποθέτει προγραμματισμό και κυρίως βάθος χρόνου, που τα θεσμοθετημένα σχετικά στενά χρονικά περιθώρια μάλλον δεν τον παρέχουν. Συνεπώς, η συγκρότηση των τριμελών εισηγητικών επιτροπών θα γίνεται μάλλον απουσία των εξωτερικών εκλεκτόρων και οι κρίσεις θα χωρούν με πολλές απουσίες (= αρνητικές ψήφους), γεγονός καθόλου ευνοϊκό για τους κρινόμενους.

Όμως, ακόμη και αν οι παραπάνω δυσκολίες δεν υπάρξουν ή ξεπεραστούν, στην εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 24 παρεμβάλλονται και άλλα εμπόδια που είναι πολύ δύσκολο να τα παρακάμψει κανείς. Αναφέρομαι σε εμπόδια οικονομικής φύσεως και σε άλλα που θα προβάλλει η διεκπεραίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ως παράδειγμα, η παρ. 1 του άρθρου 24 ας εφαρμοστεί για τη συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων στα συγγενή τμήματα ηλεκτρολόγων, ηλεκτρονικών, τηλεπικοινωνιακών μηχανικών και μηχανικών υπολογιστών. Τέτοια τμήματα υπάρχουν 16 περίπου τον αριθμό και βρίσκονται σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ξάνθη, Χανιά,

Αρχίζει μάλλον να προβληματίζεται και το Υπουργείο Παιδείας από τα προβλήματα που διαπιστώνει και το ίδιο ότι θα προκαλέσει ο νέος νόμος.

Βόλο, Ηράκλειο, Πειραιά, Λαμία, Τρίπολη, Κοζάνη και Αιγαίο. Ειρήσθω εν παρόδω, ότι τα συγκεκριμένα τμήματα είναι σχετικά ολιγομελή. Αν υποθέσουμε ότι σε κάθε τμήμα γίνονται 5 κρίσεις μελών Δ.Ε.Π. (μονιμοποιήσεις, εξελίξεις και εκλογές) το χρόνο, τότε συνολικά θα πρέπει να μετακινούνται το χρόνο:

$$(\text{από } 15 \text{ τμήματα}) \times (5 \text{ κρίσεις}) \times (10 \text{ εκλέκτορες}) = 750 \text{ εκλέκτορες.}$$

Αν υποθέσουμε ότι κατά μέσο όρο κάθε μετακίνηση θα πρέπει να κοστίζει τουλάχιστον 300 €, τότε η δαπάνη των κρίσεων της συγκεκριμένης ομάδας πανεπιστημιακών τμημάτων θα ανέρχεται τουλάχιστον στα:

$$(750 \text{ μετακινήσεις}) \times 300 \text{ €} = 225.000 \text{ €}.$$

Το παραπάνω ποσό είναι λίγο μικρότερο από την ετήσια επιχορήγηση του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Α.Π.Θ. από το δημόσιο (250.000 €).

Επειδή τα 6 από τα 16 τμήματα της συγκεκριμένης ομάδας είναι νέα και συνεπώς δεν είναι επαρκώς στελεχωμένα, όλο το βάρος των κρίσεων θα πέσει στα 10 παλαιά τμήματα. Συνεπώς, από κάθε παλαιό τμήμα θα μετακινούνται:

$$(750 \text{ μετακινήσεις}) / (10 \text{ τμήματα}) = 75 \text{ εκλέκτορες}$$

Αν οι μετακινήσεις διαρκούν από μια (1) έως τρεις (3) ημέρες, τότε οι συγκεκριμένοι εκλέκτορες θα απουσιάζουν από την έδρα τους:

$$(75 \text{ εκλέκτορες}) \times (1 \text{ έως } 3 \text{ ημέρες μετακίνησης}) = 75 \text{ έως } 225 \text{ ημέρες μετακίνησης}$$

Με άλλα λόγια, θα χάνονται ετησίως:

$$(75 \text{ έως } 225 \text{ ημέρες μετακίνησης}) / (5 \text{ ημέρες της εργάσιμης εβδομάδας}) \\ = 15 \text{ έως } 45 \text{ εβδομάδες διδασκαλίας συγκεκριμένων μαθημάτων.}$$

Αν ληφθεί υπόψη ότι τα εκλεκτορικά σώματα συγκαλούνται δύο φορές, μια για τον ορισμό της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής και μια για την κρίση, οι παραπάνω μετακινήσεις, απώλειες χρόνου διδασκαλίας και έξοδα, θεωρητικά πρέπει να διπλασιαστούν. Όσο χονδροειδής και αν είναι η παραπάνω ανάλυση, γίνεται φανερό ότι η συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων θα κοστίζει πολύ ακριβά και, το χειρότερο, θα προκαλεί σημαντικές δυσλειτουργίες στην εκπαιδευτική διαδικασία, που θα οδηγούν στην πλήρη ακύρωσή της, λόγω του εξαμήνου των απαρεγκλίτως 13 εβδομάδων.

Όλα τα παραπάνω φαίνεται ότι έγιναν αντιληπτά κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου στη βουλή και γι' αυτό στον νόμο προστέθηκε η κατακλείδα της παρ. 1, σύμφωνα με την οποία η εφαρμογή της προϋποθέτει την έκδοση υπουργικής απόφασης. Σε απλά ελληνικά και σύμφωνα με την κοινή πρακτική αυτό σημαίνει ότι η εφαρμογή της παρ. 1 παραπέμπεται στις ελληνικές καλένδες. Ελπίζουμε να μην παραπεμφθούν στις ίδιες καλένδες και οι μελλοντικές κρίσεις για μονιμοποίηση και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. και πολύ περισσότερο οι εκλογές για την ανάδειξη νέων μελών Δ.Ε.Π.

Υ.Γ. Η έγγραφη δημοσίευση της σχετικής υπουργικής απόφασης (Φ.Ε.Κ. 608/24-04-07, τεύχος Β') υπήρξε για μένα μια ευχάριστη διάψευση. Όμως, τα προβλήματα εξακολουθούν να παραμένουν. Αφενός η χορηγηθείσα για το έτος 2007 πίστωση (528.750 €) μόλις αρκεί για την κάλυψη της δαπάνης των περί την ηλεκτρολογία κρίσεων και εκλογών μελών Δ.Ε.Π., αφετέρου η ανάθεση της συγκρότησης του εκλεκτορικού σώματος στη γενική συνέλευση του τμήματος και όχι στη γενική συνέλευση ειδικής σύνθεσης, όπως προβλέπεται από το νόμο, θα γενικεύσει τη σύγχυση που ήδη επικρατεί.

Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 του νέου νόμου που προβλέπει τη συγκρότηση εισηγητικών επιτροπών και εκλεκτορικών σωμάτων για την εξέλιξη των διδασκόντων στα Α.Ε.Ι. αναμένεται να οδηγήσει σε οικονομικό αδιέξοδο τα πανεπιστημιακά τμήματα και να στερήσει πολλές ώρες διδασκαλίας σε βάρος των φοιτητών.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ «thema» (ΦΩΤ. Π. ΔΑΝΕΛΑΤΟΣ)

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Διοικητικές μεταρρυθμίσεις από την εφαρμογή του νέου νόμου

των
Βικτωρίας Κοσμίδου - Ερμείδου
προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών
Εύας Τουτουντζή - Αντωνίου
προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών
και Νικολάου Μανουσαρίδη
προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανοργάνωσης

*Αλλαγές και ρυθμίσεις που
επιφέρει ο νέος νόμος πλαίσιο
και αφορούν την αυτοδιοίκηση,
την οικονομική διαχείριση, τον
αναπτυξιακό προγραμματισμό
και θέματα διοικητικής
οργάνωσης των Α.Ε.Ι.*

Με το παρακάτω κείμενο προσπαθήσαμε να επισημάνουμε τις όποιες αλλαγές του προϋπάρχοντος θεσμικού πλαισίου επιφέρει ο νέος νόμος και σε ποιο βαθμό μπορούν αυτές άμεσα να εφαρμοσθούν.

Άρθρο 4: Εργαλείο συστηματικής ανάγνωσης των ρυθμίσεων για τους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των Α.Ε.Ι.

Με το άρθρο 4 του νέου νόμου επαναρρυθμίζεται το θέμα της κατάρτισης των εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας των Α.Ε.Ι. επαναπροσδιορίζοντας έτσι το περιεχόμενό τους.

Στις μέχρι σήμερα ισχύουσες ρυθμίσεις του ν. 2083/92 προστίθεται σημαντικός αριθμός νέων ρυθμίσεων, στο πλαίσιο όμως ενός πρότυπου γενικού εσωτερικού κανονισμού, ο οποίος θα εκδοθεί με τη μορφή **προεδρικού διατάγματος** από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. και μετά από πρόταση του Ε.ΣΥ.Π. εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου.

Το Α.Π.Θ. λειτουργεί με εσωτερικό κανονισμό από το 1999 και έχει την υποχρέωση της προσαρμογής του μέχρι τις 20/3/2008. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, ο οποίος θα λάβει τη μορφή **προεδρικού διατάγματος**, δίδεται επίσημα πλέον στις σχολές και στα τμήματα των Α.Ε.Ι. η δυνατότητα να καταρτίζουν το δικό τους εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας με απόφαση της συγκλήτου.

Άρθρο 5: Η «άγνωστη» διαδικασία του ακαδημαϊκού - αναπτυξιακού προγραμματισμού των Α.Ε.Ι.

Καθιερώνεται η σύνταξη τετραετούς ακαδημαϊκού αναπτυξιακού προγράμματος, το οποίο εφόσον εγκριθεί –για την εκτίμηση της πρότασης απαιτείται συμμόρφωση προς τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης (ν. 3374/05) και για το οικο-

νομικό σκέλος έκδοση κοινής απόφασης των υπουργών παιδείας και οικονομίας και οικονομικών – αποτελεί προγραμματική συμφωνία, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο προγραμματισμός αυτός θα περιλαμβάνει τη γενικότερη πολιτική ενός Α.Ε.Ι. για τον καθορισμό και την ιεράρχηση των στόχων, τον προσδιορισμό και τον προγραμματισμό των μέτρων για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, τον αριθμό εισακτέων, το συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Στο οικονομικό σκέλος περιλαμβάνει τις λειτουργικές δαπάνες, τις επενδύσεις, την πλήρωση των θέσεων προσωπικού, την καταγραφή και αξιοποίηση της περιουσίας του Α.Ε.Ι. και τον προγραμματισμό της χρηματοδότησης από άλλες πηγές.

Και για την σύνταξη όμως του 4-ετούς προγράμματος, απαιτείται **κοινή απόφαση** των υπουργών εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων και οικονομίας και οικονομικών.

Μέχρι τότε διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του ν. 2083/92 που ρυθμίζουν τα θέματα που θα περιλαμβάνει στο μέλλον το 4-ετές πρόγραμμα.

Άρθρο 6:

Ο γραμματέας του Α.Ε.Ι.

Αντικαθίσταται ο προϊστάμενος γραμματείας του Α.Ε.Ι. με γραμματέα μετά από υποχρεωτική σύσταση οργανικής θέσης, καθιερώνοντας 4-ετή θητεία απασχόλησης και όριο ηλικίας αποχώρησης το 65ο έτος.

Οι αρμοδιότητες παραμένουν οι ίδιες με τη σημαντική όμως διαφορά ότι από τον γραμματέα αφαιρείται η με ψήφο συμμετοχή του προϊσταμένου γραμματείας στο πρυτανικό συμβούλιο.

Για πρώτη φορά συστήνεται γραμματεία, η οποία θα επικουρεί το έργο του γραμματέα του Α.Ε.Ι.

Άρθρο 7:

Ρυθμίσεις οικονομικού περιεχομένου, για την οικονομική διαχείριση

Ο έλεγχος των δαπανών από τον αρμόδιο επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιορίζεται αυστηρά στον έλεγχο νομιμότητας και σε καμία περίπτωση στον έλεγχο της σκοπιμότητάς τους. Όσο όμως δεν διευκρινίζεται το περιεχόμενο των ελέγχων, τα προβλήματα θα συνεχίσουν να υπάρχουν.

Με κοινή υπουργική απόφαση είναι δυνατή η μεταφορά πόρων που δεν απορροφώνται στα πλαίσια του τετραετούς προγράμματος από Α.Ε.Ι. σε Α.Ε.Ι.

Με κοινή υπουργική απόφαση, μετά από πρόταση της συγκλήτου είναι δυνατή η μεταφορά πόρων που έχουν συμπεριληφθεί στον προγραμματισμό από ένα οικονομικό έτος σε επόμενο.

Καθιερώνεται όριο μεταφοράς πόρων από κωδικό σε κωδικό σε ποσοστό 20% του ετήσιου προϋπολογισμού των λειτουργικών εξόδων και δημοσίων επενδύσεων.

Δημιουργείται σύστημα δημοσιονομικού ελέγχου σε κάθε Α.Ε.Ι., οι λεπτομέρειες του οποίου καθορίζονται από την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης υπουργών παιδείας και οικονομικών, η οποία θα ρυθμίζει και τις ειδικότερες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου.

Άρθρο 8:

Η εκλογή των αρχών διοίκησης

Καθιερώνεται για πρώτη φορά η καθολική συμμετοχή όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στις εκλογές πρυτανικών και προεδρικών αρχών, καθώς και η υποβολή πλήρους απολογισμού κατά τη λήξη της θητείας τους.

Καθιερώνεται επίσης διαδικασία αναδιάρθρωσης των υπαρχουσών σχολών και δημιουργίας νέων, με βασικό κριτήριο το γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης που θεραπεύουν. Η διαδικασία αυτή είναι υποχρεωτική για το πανεπιστήμιό μας, το οποίο έχει περισσότερα από 25 τμήματα.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Τ.Μ. ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧ. (ΦΩΤ. Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ)

Διοικητικές μεταρρυθμίσεις από την εφαρμογή του νέου νόμου

Και για την υλοποίηση όμως της παραπάνω διαδικασίας απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος μετά από πρόταση τριών υπουργών (εσωτερικών, οικονομικών και παιδείας).

Άρθρα 12 ως 16: Σύμβουλοι σπουδών, δάνεια και υποτροφίες

Στα άρθρα από 12 έως 16 του κεφαλαίου Δ' επαναρρυθμίζονται θέματα των προπτυχιακών σπουδών με την καθιέρωση συμβούλων σπουδών, ανταποδοτικών υποτροφιών και δανείων, ορίων φοίτησης και διαδικασιών εξέτασης κ.τ.λ.

Άρθρο 17: Μαθήματα σε ξένη γλώσσα

Με το άρθρο 17 για πρώτη φορά καθιερώνεται η δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής και η διοργάνωση προγράμματος σπουδών (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού) σε ξένη γλώσσα.

Άρθρα 18 και 19: Η υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας και η κοινωνική λογοδοσία των Α.Ε.Ι.

Νομοθετείται στο άρθρο 18 η υποχρέωση των διοικητικών οργάνων των πανεπιστημίων να εφαρμόζουν κανόνες διαφάνειας στη λήψη των αποφάσεων και στη συνέχεια δημοσιότητας όλων των ενεργειών τους, παρέχοντας κάθε δυνατή πληροφόρηση με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Καθιερώνεται με το άρθρο 19 η υποβολή στη βουλή από τον υπουργό εθνικής παιδείας ετήσιας έκθεσης για τη κατάσταση των Α.Ε.Ι., με την παρουσίαση και το σχολιασμό των προγραμματισμών και των απολογισμών τους, καθώς και με την αποτίμηση του έργου τους.

Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων των Α.Ε.Ι.

Με το κεφάλαιο Ε' του νόμου αυτού επαναρρυθμίζονται θέματα κατάστασης και λειτουργίας των οργάνων των σχολών και των τμημάτων, με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από ένα όργανο σε άλλο, με αλλαγές στη σύνθεση των οργάνων αλλά και στον τρόπο συγκρότησής τους.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία μας στο θέμα της συμπλήρωσης εκλεκτορικών σωμάτων για την κρίση μελών Δ.Ε.Π. από μέλη Δ.Ε.Π. άλλων τμημάτων και κυρίως τμημάτων άλλων πανεπιστημίων έχει αναδείξει μεγάλες καθυστερήσεις και ποικίλες δυσκολίες στην ολοκλήρωση των διαδικασιών.

Σημαντική είναι η μεταφορά της αρμοδιότητας προκήρυξης των θέσεων από τον Υπουργό στον πρόεδρο του Α.Ε.Ι. καθώς και του ελέγχου νομιμότητας της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων.

Η άσκηση όμως αυτών των αρμοδιοτήτων δεν είναι άμεση, αφού αναφέρεται στις θέσεις που θα κατανεμηθούν στα πανεπιστήμια στο πλαίσιο του 4-ετούς προγραμματισμού και μετά από έκδοση απόφασης του υπουργού εθνικής παιδείας και θρησκευμάτων.

Τέλος, και εφόσον ολοκληρωθούν οι ρυθμίσεις που θεσμοθετούνται με το άρθρο 28, οι διοικήσεις των πανεπιστημίων θα αποκτήσουν ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στην ενάσκηση των καθηκόντων τους.

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΠΡΟΣ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ

Η σωστή δική μας συμπεριφορά σέβεται την αξιοπρέπεια των ανθρώπων με αναπηρία

του **Φώτη Μπίμπαση**

φοιτητή Τμήματος Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ. μέλους της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής του Α.Π.Θ., μέλους του Δ.Σ. της Αθλητικής Ένωσης Τυφλών «Πυρσός»

Στη συνείδηση κάποιων ανθρώπων έχει καθιερωθεί η εικόνα ενός ανθρώπου με αναπηρία μίζερου, εσωστρεφή, αναποφάσιστου, περιέργου, πολλές φορές κακότροπου, εριστικού και, τελοσπάντων, πολύ διαφορετικού από τα δικά τους στενά και γκρίζα κοινωνικά πρότυπα. Ναι, οι άνθρωποι αυτοί είναι διαφορετικοί & ξεχωριστοί, όπως ο καθένας μας. Όπως σκέφτονται, όπως αντιδρούν, όπως συμπεριφέρονται. Διότι αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι μέσα σε αυτό που ονομάζουμε «κοινωνία».

Από την άλλη πάλι μια άλλη μερίδα ανθρώπων έχοντας υπόψη κάποιο άτομο με αναπηρία που έχει διαπρέψει σε κάποια επιστήμη ή διακριθεί σε κάποιο άθλημα έχει την ψευδαίσθηση ότι και οι υπόλοιποι έχουν τις ίδιες αν όχι μεγαλύτερες ικανότητες για κάτι παρόμοιο. Λαθεμένη, λοιπόν η άποψη αυτή και η τάση για ηρωοποίηση. Δεν έχουν όλοι τις ίδιες δυνατότητες για όλα. Ούτε τους ίδιους στόχους και τα ίδια κίνητρα. Έτσι, θα πρέπει να γίνεται διακριτό το μέτρο σύγκρισης μεταξύ τους. Έχουν αδυναμίες και τρωτά σημεία στο χαρακτήρα τους που πρέπει να κατανοούμε.

Η ψυχολογία των ατόμων με αναπηρία

Κάθε ανθρώπινη οντότητα είναι μοναδική και ιδιαίτερη. Σε όλους μας, λοιπόν, δίνονται ευκαιρίες να ξεπερνάμε τον εαυτό μας και να τον πηγαίνουμε κάθε φορά λίγο παραπέρα. Και φυσικά αυτό εξαρτάται από το πώς ο καθένας μας αντιλαμβάνεται τις ανάγκες του, πώς χρησιμοποιεί το μυαλό του και πώς διαθέτει τον εαυτό του δημιουργικά, προσπερνώντας τα φυσικά του ελαττώματα και μετατρέποντάς τα σε προτερήματα. Στο χέρι μας είναι να αναδείξουμε τυχόν ταλέντα που κρύβουμε μέσα μας, αρκεί να διαθέτουμε θέληση.

Οι άνθρωποι, λοιπόν, με αναπηρία πληρούν όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που τους επιτρέπουν να ζούν με ποιότητα και αυτοεκτίμηση και να οργανώνουν τον τρόπο ζωής τους σύμφωνα με την προσωπική τους βούληση και επιθυμία. Καταλαμβάνουν ίσες θέσεις στην καθημερινή διαβίωση και τον προσωπικό τους αγώνα. Εργάζονται, δημιουργούν οικογένεια, κοινωνικό περίγυρο, έχουν άποψη, παίρνουν μέρος στα κοινά έχοντας ισχυρή προσωπικότητα και έντονη παρουσία.

Κανόνες συμπεριφοράς

Όταν συναντάμε κάποιον άνθρωπο με πρόβλημα όρασης (τυφλό) στο δρόμο τον ρωτάμε αν επιθυμεί τη βοήθειά μας. Αν ναι, τότε τον ρωτούμε πώς θέλει να του την δώσουμε, π.χ. προσφέρουμε το μπράτσο μας, για να τον συνοδεύσουμε. Επίσης, όταν μας ζητά κάποια πληροφορία, δεν κάνουμε νοήματα, αντίθετα του εξηγούμε συγκεκριμένα και εμπεριστατωμένα π.χ. «θα πας ευθεία και στα πέντε μέτρα θα στρίψεις δεξιά, όπου θα βρεις την τράπεζα».

Σε κάποιον άνθρωπο που έχει κώφωση μιλάμε αργά και καθαρά, ώστε να μπορεί να «διαβάζει» τα χείλια μας και να καταλαβαίνει ό,τι του λέμε κοιτώντας τον στα μάτια. Σε αυτήν την περίπτωση βοηθούν τα νοήματα και μάλιστα πολλές φορές καταλυτικά.

Όταν ένας άνθρωπος με μειωμένη κινητικότητα χρειάζεται τη βοήθειά μας στο δρόμο, του τη δίνουμε απλόχερα και αγόγγυστα σύμφωνα με τις οδηγίες του. Είτε τον περνάμε με προσοχή από τις διαβάσεις ακολουθώντας πάντα τις ενδείξεις των φωτεινών σηματοδοτών είτε τον βοηθάμε να ανεβεί ή να κατεβεί κάποια σκαλοπάτια. Αν πάλι κινείται με αναπηρικό αμαξίδιο, τον διευκολύνουμε να περάσει μια ράμπα ή ένα εμπόδιο.

Τέλος, θα πρέπει τους οδηγούς τυφλών, τις διαβάσεις, τις ράμπες και τα πεζοδρόμια να τα αφήνουμε ελεύθερα, ώστε να διευκολύνονται κατά την κίνησή τους στο δρόμο με αξιοπρέπεια και ασφάλεια. Κι αυτό θα τους το εξασφαλίσουμε εμείς! Η ίδια στάση ζωής αυτών των ανθρώπων αποτελεί διδαχή για όλους τους υπόλοιπους. Γιατί το θέμα της αναπηρίας σχετίζεται με συμπεριφορές και όχι με ιδιαιτερότητες. Μας αφορά όλους!!

Το θέμα της αναπηρίας σχετίζεται με τις δικές μας συμπεριφορές και όχι με ιδιαιτερότητες των άλλων. Γι' αυτό μας αφορά όλους!!

ΜΕ ΝΕΕΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Εξυπηρέτηση των φοιτητών μέσω Διαδικτύου

Οι νέες καινοτόμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της καθημερινής επαφής και εξυπηρέτησης των φοιτητών και των μελών Δ.Ε.Π. παρουσιάστηκαν σε συνέντευξη τύπου που έδωσαν από κοινού ο πρύτανης του Α.Π.Θ. καθηγητής Αναστάσιος Μάνθος και ο επιστημονικός υπεύθυνος του Κέντρου Υποστήριξης Τεχνολογιών Πληροφορικής (Κ.Υ.Τ.Π.) στις 18 Απριλίου. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες αυτές, που παρέχονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, είναι ενταγμένες στο πλαίσιο του ιδρυματικού έργου του Α.Π.Θ. με τίτλο «Πρόδρομες υπηρεσίες ηλεκτρονικού πανεπιστημίου», το οποίο χρηματοδοτείται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Το έργο αυτό είναι το ένα από τα δύο συνολικά έργα ηλεκτρονικού πανεπιστημίου που εγκρίθηκαν και το μοναδικό που έχει υλοποιηθεί πανελλήνια μέχρι σήμερα.

Βασικός στόχος του παραπάνω έργου αποτελεί η αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών ώστε:

- να παρέχονται νέες καινοτόμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες στους φοιτητές και στα μέλη Δ.Ε.Π.,
- να πραγματοποιηθεί ηλεκτρονικοποίηση και απλοποίηση των συμβατικών υπηρε-

Οι φοιτητές θα μπορούν να αναζητήσουν αναλυτικές βαθμολογίες, να κάνουν δηλώσεις μαθημάτων, να δουν τα προγράμματα διδασκαλίας και εξετάσεων μέσα από τον ηλεκτρονικό τους υπολογιστή με απόλυτη ασφάλεια και διαφάνεια. Με τον ίδιο τρόπο θα μπορούν να στέλνουν οι διδάσκοντες τις βαθμολογίες στη γραμματεία.

Ο πρύτανης του Α.Π.Θ. Αν. Μάνθος με τον αντιπρύτανη Στ. Πανά στα δεξιά του και τον επιστημονικό υπεύθυνο του Κέντρου Υποστήριξης Τεχνολογιών Πληροφορικής καθηγητή Γ. Πάγκαλο στα αριστερά του, σε κοινή συνέντευξη τύπου που έδωσαν στις 18 Απριλίου.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

- σιών που αφορούν το φοιτητικό πληθυσμό,
- να αναβαθμιστεί το επίπεδο ασφάλειας των συστημάτων φοιτητικής μέριμνας και
 - να δημιουργηθούν τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία για μια καλύτερη διοικητική και οργανωτική πληροφόρηση, καθώς και για τις οικονομίες κλίμακας.

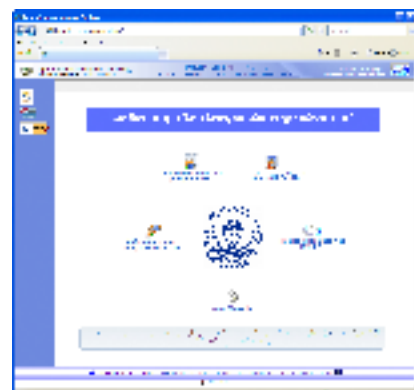
Άμεση πρόσβαση από τους φοιτητές

Ήδη διαθέσιμες στους χρήστες του Α.Π.Θ. είναι διάφορες χρήσιμες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, όπως η άμεση πρόσβαση από τους ίδιους τους φοιτητές στις προσωπικές τους βαθμολογίες, καθώς και άλλα σχετικά στοιχεία των γραμματειών (μέσοι όροι, προγράμματα μαθημάτων και εξεταστικών περιόδων, πρόγραμμα σπουδών, ανακοινώσεις τμημάτων και σχολών κ.ά.). Οι δυνατότητες αυτές συμβάλλουν στην καλύτερη και πιο άνετη εξυπηρέτηση των φοιτητών, αλλά και στην αποσυμφόρηση των γραμματειών των τμημάτων και ενδεικτικά είναι οι εξής:

- Η εμφάνιση των μαθημάτων στα οποία έχει επιτύχει ο φοιτητής και άλλα συναφή στοιχεία (βαθμολογία, εξεταστική περίοδος, ακαδημαϊκό έτος, ώρες διδασκαλίας).
- Η εμφάνιση της δήλωσης μαθημάτων του φοιτητή για το τρέχον εξάμηνο.
- Η ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων μέσω του Διαδικτύου.
- Η εμφάνιση του προγράμματος διδασκαλίας και των εξετάσεων.
- Η δυνατότητα εμφάνισης του μέσου όρου της βαθμολογίας του φοιτητή.
- Η άμεση ανάκτηση και εκτύπωση προσωπικών στοιχείων του φοιτητή (αριθμός ειδικού μητρώου, διεύθυνση, τηλέφωνο, έτος εισαγωγής κ.ά.).

Ανάλογες διευκολύνσεις με τον ίδιο ηλεκτρονικό τρόπο παρέχονται και στα μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία μπορούν πλέον να αποστέλλουν με ασφάλεια τις βαθμολογίες από τον υπολογιστή του γραφείου τους (με χρήση ψηφιακού πιστοποιητικού), να βρίσκουν αναλυτικά ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία ενός μαθήματος, καθώς και στοιχεία των φοιτητών και βαθμολογίες εξεταστικών περιόδων.

Αξιοσημείωτο γεγονός αποτελεί επιπλέον η αναβάθμιση του επιπέδου ασφάλειας και διαφάνειας όλων των συστημάτων και η καθιέρωση νέων, ασφαλέστερων διαδικασιών. Ταυτόχρονα, για πρώτη φορά, δημιουργήθηκε μια ενιαία και με συνεχή ενημέρωση βάση δεδομένων για όλους τους φοιτητές του Α.Π.Θ. Το νέο περιβάλλον ηλεκτρονικών υπηρεσιών έχει ήδη εγκατασταθεί σε όλα σχεδόν τα τμήματα του Α.Π.Θ. και έχει γίνει ιδιαίτερα θετικά δεκτό από τους φοιτητές του ιδρύματος.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΕΥΞΕΙΝΙΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η αργοναυτική εκστρατεία του Α.Π.Θ. για την ενίσχυση των ελληνικών σπουδών στον Πόντο

Το υποπρόγραμμα υποτροφιών έρευνας και κατάρτισης, που εντάσσεται στο Πρόγραμμα «ΙΑΣΩΝ» και απευθύνεται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και ακαδημαϊκούς δασκάλους της ελληνικής γλώσσας από τα πανεπιστήμια της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών, πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη για όγδοη συνεχή χρονιά από τις 5 Φεβρουαρίου έως τις 5 Απριλίου.

Το πρόγραμμα της συγκλήτου του Α.Π.Θ. «ΙΑΣΩΝ», μοναδικό στο είδος του στην Ελλάδα, λειτουργεί εδώ και δεκατρία χρόνια και έχει ως στόχο την ίδρυση ή και την ενίσχυση δεκαπέντε τμημάτων ελληνικών σπουδών στην παρευξείνια ζώνη, καθώς και τη διασφάλιση των όρων βιωσιμότητάς τους. Επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Ι. Καζάζης και συντονίστρια η καθηγήτρια Ιστορίας Α. Ξανθοπούλου - Κυριακού. Από το 2006 το πρόγραμμα τελεί υπό την επίβλεψη της αντιπρυτάνεως Ακαδημαϊκών Υποθέσεων καθηγήτριας Αθανασίας Τσατσάκου.

Στο πλαίσιο του υποπρογράμματος υποτροφιών έρευνας και κατάρτισης, οι δέκα επιλεγμένοι φοιτητές θα υποβληθούν σε μια σύνθετη διαδικασία βραχείας εκπαίδευσης με σκοπό την προετοιμασία ακαδημαϊκών στελεχών. Παράλληλα, προβλέπεται η παρακολούθηση μαθημάτων του ειδικού ενδιαφέροντος των φοιτούντων από το πρόγραμμα μαθημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, ώστε, υπό την επίβλεψη των καθηγητών της σχολής, να προωθήσουν την επιστημονική τους έρευνα στα σπουδαστήρια και στις βιβλιοθήκες της Θεσσαλονίκης. Οι μετέχοντες στο πρόγραμμα φοιτητές προέρχονται από το Λομονόσοφ, το μεγαλύτερο πανεπιστήμιο της Ρωσίας, το Πανεπιστήμιο Διεθνών Σχέσεων της Μόσχας, το Κρατικό Πανεπιστήμιο του Βατούμ (Γεωργία) και το Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης (Ουκρανία).

Η οικονομική στήριξη του Προγράμματος «ΙΑΣΩΝ» πραγματοποιείται από την Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ., σε συνεργασία με τη Φοιτητική Λέσχη και το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας.

Το πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι οι νέες υποτροφίες ακαδημαϊκής κατάρτισης και έρευνας αποτελούν διαφορετική οντότητα από το κανονικό πρόγραμμα των θερινών υποτροφιών για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Το τελευταίο θα πραγματοποιηθεί και φέτος, όπως συμβαίνει τα τελευταία δώδεκα καλοκαίρια, με τη συμμετοχή δεκάδων ξένων φοιτητών, επιλεγμένων από τα συνεργαζόμενα παρευξείνια πανεπιστήμια βάσει των επιδόσεών τους στη νέα ελληνική γλώσσα.

Η προσφορά του «ΙΑΣΩΝΑ» είναι σημαντική, αν αναλογιστεί κανείς ότι έως αυτή τη στιγμή έχει δώσει την ευκαιρία εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε 440 φοιτητές από 12 πανεπιστήμια της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Επιπλέον, έχει εξασφαλίσει, με δαπάνες της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού, τη λειτουργία πλήρων βασικών βιβλιοθηκών ελληνικής φιλολογίας και ιστορίας σε 14 πανεπιστήμια της παρευξείνιας ζώνης, ενώ προετοιμάζονται ακόμη πέντε αποστολές.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ένας φορέας πολιτισμού και προσφοράς στην κοινωνία του πανεπιστημίου

Στη δεκάχρονη παρουσία της η συμβολή της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής ήταν ιδιαίτερα σημαντική στη διαμόρφωση του κοινωνικού προσώπου του Α.Π.Θ.

Το έτος που διανύουμε, η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής συμπληρώνει δέκα χρόνια από την ίδρυσή της. Η επιτροπή συστάθηκε από το πρυτανικό συμβούλιο το Σεπτέμβριο του 1997 και έκτοτε οι στόχοι της κινούνται σε τρεις άξονες:

- στην επίλυση ποικιλόμορφων προβλημάτων, που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- στην ενδυνάμωση της εσωτερικής ζωής του πανεπιστημίου,
- στη σύνδεση του πανεπιστημίου με την κοινωνία.

Καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της, η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής, οργανώνοντας και πραγματοποιώντας ποικιλόμορφες εκδηλώσεις και δραστηριότητες, κατόρθωσε να αναδείξει την παραπάνω τριπλή στοχοθεσία ως μείζονος σημασίας για το πανεπιστήμιο και να επιβεβαιώσει την σπουδαιότητα της ίδρυσής της. Το σημαντικό έργο της Επιτροπής συνοψίζεται και προσανατολίζεται στις εξής κατευθύνσεις:

- στην υποστήριξη των φοιτητών με αναπηρίες,
- στη διευκόλυνση στην προσαρμογή και τη μέριμνα για την επίλυση των προβλημάτων των αλλοδαπών φοιτητών,
- στην υποστήριξη της πολιτιστικής ζωής του Α.Π.Θ. με ενισχύσεις προς τις πολιτιστικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στους κόλπους του,
- στην ενημέρωση σε θέματα πρόληψης και φροντίδας υγείας και ταυτόχρονα στον προβληματισμό σε θέματα σύγχρονης κοινωνίας και ζωής,
- στη συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη των φοιτητών, η ευθύνη της οποίας ανήκει στο αντίστοιχο κέντρο (ΚΕ.ΣΥ.Ψ.Υ.),
- στην εθελοντική αιμοδοσία για την κάλυψη των αναγκών ολόκληρης της πανεπιστημιακής κοινότητας (οργανώνει αιμοδοσία δύο φορές το χρόνο, κάθε Απρίλιο και Νοέμβριο),
- στις δραστηριότητες εθελοντικού χαρακτήρα.

Προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης του ρόλου της και της προσφοράς ακόμη καλύτερων υπηρεσιών, η επιτροπή έχει ετοιμάσει μία νέα δέσμη προτάσεων, οι οποίες τυγχάνουν της επιδοκμασίας και της έγκρισης των πρυτανικών αρχών. Από αυτές αξίζει να αναφερθεί η δημιουργία –με την έναρξη της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς– δύο θέσεων διερμηνέων, που θα επιλαμβάνονται θεμάτων σχετικών με τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες. Η σπουδαιότητα της κίνησης αυτής έγκειται στο ότι, εκτός από τον κοινοτικό διερμηνέα, του οποίου ο ρόλος συνδέεται με ζητήματα καθημερινής φύσης των φοιτητών, θα δημιουργηθεί μία ακόμη θέση, αυτή του ακαδημαϊκού διερμηνέα, ο οποίος θα ασχολείται με θέματα διδασκαλίας, γεγονός που θα αποτελεί πανελλήνια καινοτομία.

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στα τέλη Μαρτίου στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ. βράβευσε τους φοιτητές - εθελοντές που συμμετείχαν σε διάφορες δραστηριότητες της επιτροπής, ενώ τίμησε και την απερχόμενη πρόεδρό της καθηγήτρια Αναστασία Κωσταρίδου - Ευκλείδη.

Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας μπορούν να ενημερωθούν λεπτομερέστερα σχετικά με τις δράσεις και τους στόχους της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής είτε περνώντας από τα γραφεία της επιτροπής, που στεγάζονται στο υπόγειο του Κτιρίου Διοίκησης, είτε επισκεπτόμενα την ιστοσελίδα της (www.auth.gr/spc). Η επικοινωνία με την επιτροπή είναι εφικτή μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου socialcom@ad.auth.gr, ενώ το τηλέφωνο και το τηλέτυπο είναι 2310/995386 και 2310/995360 αντίστοιχα.

Η Άλυσις του κόσμου - Catena Mundi, όπως απεικονίζεται σε πτολεμαϊκό χάρτη της Χερσονήσου του Αίμου (έκδοση 1513).

Εικόνα από το χώρο της έκθεσης.

ΕΚΘΕΣΗ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

CATENA MUNDI - Άλυσις του κόσμου. Άλυσις πολιτιστική Εσπερίας και εώας Ευρώπης

του Πάρι Σαββαΐδη

καθηγητή του Τμήματος
Πολιτικών Μηχανικών του Α.Π.Θ.,
προέδρου Ε.Κ.Ε.Π.Π. - Ε.Κ.Ε.Χ.Α.Κ.
- Εθνικής Χαρτοθήκης

Διακοσμητικό ένθετο χάρτη με αλληγορική παράσταση του θεού Απόλλωνα στα πόδια του οποίου κείται ένας τοξευμένος δράκοντας, ενός φτερωτού Πήγασου και μιας ποτάμιας θεότητας, του Δούναβη, να κρατά αγγείο από το οποίο ρέει νερό (Johann Baptist Homann, 1641).

Η έκθεση χαρτών "CATENA MUNDI - Άλυσις του κόσμου. Άλυσις πολιτιστική Εσπερίας και εώας Ευρώπης" έχει ως σκοπό να αναδείξει το ρόλο των χαρτών στην καταγραφή της ιστορικής εξέλιξης των χωρών της περιοχής εκείνης της Ευρώπης που την ονομάζουμε άλλοτε Νοτιοανατολική Ευρώπη, άλλοτε Χερσόνησο του Αίμου, άλλοτε Χερσόνησο των Βαλκανίων και άλλοτε, απλά, Βαλκάνια.

Είναι η περιοχή της Ευρώπης που φαίνεται να κοσμεύεται από μία καδένα - περιδέραιο, εάν φαντασθεί κανείς την οροσειρά των Άλπεων να ενώνεται και να αποτελεί συνέχεια της οροσειράς του Αίμου, όπως πίστευε ο χαρτογράφος Gerard Mercator τον 16ο αιώνα. Έτσι, Catena Mundi είναι ένα περιδέραιο που κοσμεύει τη χερσόνησο, μια αλυσίδα που ενώνει τους κόσμους και αποκτά αλληγορική σημασία σήμερα, που τρεις πλέον χώρες της χερσονήσου (Ελλάδα από 1/1/1981, Βουλγαρία και Ρουμανία από 1/1/2007) αποτελούν προέκταση πολιτική, πολιτιστική και οικονομική της Ευρώπης.

Οι 180 χάρτες της έκθεσης απεικονίζουν και καταγράφουν τη διέλευση της ιστορίας από την περιοχή των Βαλκανίων. Καλύπτουν την περίοδο από τον 15ο αιώνα ως τις μέρες μας, αφορούν δε όλες τις ιστορικές περιόδους. Καλύπτουν την κλασική, τη ρωμαϊκή, τη βυζαντινή (μεσαιωνική), την πρώιμη και όψιμη οθωμανική, την ίδρυση των εθνικών κρατών, τους μεγάλους πολέμους και φθάνουν μέχρι τη σημερινή εποχή.

Είναι πτολεμαϊκοί χάρτες, όπως και χάρτες όλων των σχολών της παλαιο-χαρτογραφίας, με κατά περίπτωση σημαντικότερη εικαστική, ιστορική, μυθολογική, ιδεολογική, αλληγορική, ονοματολογική, αλλά και καθαρά γεωγραφική διάσταση. Οι χάρτες δείχνουν παραστατικά τη διαδοχή των πολιτισμών, την ακμή και την παρακμή των αυτοκρατοριών, τα μεταβαλλόμενα σύνορα των εθνικών κρατών, τις μεταβολές των τοπωνυμίων, τις περιπέτειες των λαών και την πορεία προς την Ενωμένη Ευρώπη. Παράλληλα, πολλοί από αυτούς είναι έργα τέχνης με υψηλή αισθητική αξία.

Η έκθεση οργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Επικοινωνίας, Πληροφόρησης και Πολιτισμού - Εθνικό Κέντρο Χαρτών και Χαρτογραφικής Κληρονομιάς - Εθνική Χαρτοθήκη (Ε.Κ.Ε.Π.Π. - Ε.Κ.Ε.Χ.Α.Κ.) και την Αντιδημαρχία Πολιτισμού και Νεολαίας του Δήμου Θεσσαλονίκης. Τους χάρτες της έκθεσης παραχώρησαν οι βορειοελλαδίτες συλλέκτες Αλέξανδρος Γαρύφαλλος, Σάββας Δεμερτζής, Βασίλης Καφταντζής, Αριστοτέλης Νανιόπουλος και Άγγελος Παπαϊωάννου.

Η έκθεση παρουσιάζεται στο Κέντρο Πολιτισμού Δήμου Θεσσαλονίκης (παλιά Αλάνα της Τούμπας) και θα διαρκέσει από 9 Μαΐου ως 30 Ιουνίου.

ΤΟ 18ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία

Πραγματοποιήθηκε από τις 4 έως 6 Μαΐου το 18ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, που αποτελεί διεθνώς καταξιωμένο θεσμό κατά την τελευταία εικοσαετία, και διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια από το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ.

Για πρώτη φορά, φέτος, στο πλαίσιο του συνεδρίου περιλαμβάνονταν δύο ειδικές θεματικές ενότητες, το 3ο Διεθνές Συνέδριο για την «τροπικότητα στην Αγγλική» και μια διημερίδα σχετική με τις

«στρατηγικές εκμάθησης και διδασκαλίας για την ανάπτυξη της αυτονομίας».

Το συμπόσιο συγκεντρώνει κάθε φορά το ενδιαφέρον διακεκριμένων επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό και φέτος ο αριθμός των ανακοινώσεων ξεπέρασε τις 120. Ως κεντρικοί ομιλητές συμμετείχαν διακεκριμένοι γλωσσολόγοι που με τις ομιλίες τους κέντρισαν το ενδιαφέρον των συνέδρων, τόσο των καθηγητών ξένων γλωσσών, όσο και των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών των αντίστοιχων ειδικοτήτων.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ Η 28η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Γλώσσα και κοινωνία

Με επιτυχία έληξε το Διεθνές Γλωσσολογικό Συνέδριο με θέμα: «Γλώσσα και κοινωνία», που πραγματοποιήθηκε στις 21 και 22 Απριλίου στο νέο κτίριο της Φιλοσοφικής Σχολής.

Η ετήσια αυτή συνάντηση, που διοργανώνεται από τον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας, και αποτελεί το παλαιότερο διεθνώς συνέδριο με αντικείμενο την ελληνική γλώσσα, διεξήχθη φέτος για 28η χρονιά. Σ' αυτό το συνέδριο, όμως, για πρώτη φορά η θεματολογία εστίασε το ενδιαφέρον της αποκλειστικά σε κοινωνιογλωσσολογικά ζητήματα. Η προσέγγιση του θέματος είχε ως αφετηρία ποικίλες θεωρητικές θέσεις (κλασική κοινωνιογλωσσολογία, κοινωνιολογία της γλώσσας, διεπιδραστική κοινωνιογλωσσολογία, ανάλυση

Η καθηγήτρια Penny Eckert.

συνομιλίας, κριτική ανάλυση του λόγου κ.ά.) και επιχειρήθηκε συγκερασμός διαφόρων απόψεων μέσω των ανακοινώσεων Ελλήνων και ξένων επιστημόνων.

Στο συνέδριο συμμετείχαν διεθνούς φήμης γλωσσολόγοι, όπως η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Στάνφορντ (Η.Π.Α.) Penny Eckert, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας (Η.Π.Α.) Emanuel Schegloff και η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου του Λάνκαστερ της Μεγάλης Βρετανίας Ruth Wodak. Αξίζει να σημειωθεί ότι με την έκδοση των πρακτικών της με τίτλο «Μελέτες για την ελληνική γλώσσα» (27 δημοσιευμένοι τόμοι), η συνάντηση αποτελεί σημείο αναφοράς για τη μελέτη της ελληνικής γλώσσας και χαίρει διεθνούς αναγνώρισης.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πρώτη συνάντηση νέων μεταφρασεολόγων στο Α.Π.Θ.

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η 1η συνάντηση νέων μεταφρασεολόγων στις αρχές Νοεμβρίου, στο Α.Π.Θ. Η συνάντηση είχε τίτλο «Μεταφραστικές σπουδές και έρευνα στην Ελλάδα» και στόχος της ήταν να συγκεντρώσει νέους έλληνες ερευνητές που δραστηριοποιούνται στο επιστημονικό πεδίο της μετάφρασης / μεταφρασεολογίας προκειμένου να επιτευχθεί η ανταλλαγή απόψεων αλλά και η χαρτογράφηση της σύγχρονης ερευνητικής δραστηριότητας στο συγκεκριμένο χώρο.

Η συνάντηση συγκέντρωσε 39 νέους έλληνες ερευνητές από πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού καθώς και περίπου εκατό συμμετέχοντες. Στους θεματικούς άξονες συμπεριλαμβάνονταν η τεχνική μετάφραση, η διαχείριση ορολογίας, οι νέες τεχνολογίες στη μετάφραση, η διδακτική της μετάφρασης, η μετάφραση της ποίησης, η λογοτεχνική μετάφραση, ο υποτιτλισμός. Η διοργάνωση της συνάντησης έγινε από το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Μετάφρασης και Διερμηνείας της Φιλοσοφικής Σχολής σε συνεργασία με τον Τομέα Μετάφρασης και Διαπολιτισμικών Σπουδών του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και τον Τομέα Μετάφρασης του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ UNESCO ΣΤΟ Α.Π.Θ. (1997 - 2007)

Για έναν πολιτισμό ειρήνης και μη βίας

Τη συμπλήρωση δέκα χρόνων από την ίδρυση της Έδρας της UNESCO στο πανεπιστήμιο και την έναρξη ενεργού δράσης, που σηματοδότησε αυτή για έναν πολιτισμό ανθρώπινων δικαιωμάτων, ειρήνης και μη βίας μέσω της εκπαίδευσης, γιόρτασε το Α.Π.Θ. σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου στην αίθουσα τελετών του παλαιού κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε, ως προσκεκλημένος ομιλητής, ο πρόεδρος της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNICEF Λάμπρος Κανελλόπουλος, ο οποίος έθιξε το κεφαλαιώδες σημασία ζήτημα των δικαιωμάτων του παιδιού. Η βραβευμένη Έδρα για το έργο της από την UNESCO το 2002 είναι η μόνη αντίστοιχη σε ελληνικό πανεπιστήμιο και μία από τις ελάχιστες σε πανεπιστήμια της Μεσογείου.

Για τον εορτασμό των δέκα χρόνων της Έδρας UNESCO, δόθηκε συναυλία από τη Συμφωνική Ορχήστρα του Α.Π.Θ., η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου στην Αίθουσα Τελετών του πανεπιστημίου.

Η «Συναυλία της Άνοιξης».

ου. Το μουσικό γεγονός, μάλιστα, αποκτά ιδιαίτερη σημασία και αναδεικνύει τη σπουδαιότητα της επετείου, καθώς συνδυάστηκε με την τελετή έναρξης της φετινής Φοιτητικής Εβδομάδας του ιδρύματος. Εξάλλου, η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. ανέλαβε τη συνδιοργάνωση και σε μία ακόμη εκδήλωση, που περι-

λαμβάνεται στο πρόγραμμα. Πρόκειται για τη «Συναυλία της Άνοιξης», που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαΐου από τη Χορωδία «Γιάννης Μάντακας» του Α.Π.Θ., τη Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών, τη Μουσική Ομάδα της Πολυτεχνικής και το πολυφωνικό σχήμα «Πλειάδες».

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΣΤΟ Α.Π.Θ.

Πολλαπλές ταυτότητες στη μετανεωτερική εποχή

Ημερίδα με τίτλο: «Εθνική ταυτότητα και ετερότητα: Πολλαπλές ταυτότητες στη μετανεωτερική εποχή» πραγματοποιήθηκε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στο αμφιθέατρο της νέας πτέρυγας, το διήμερο 18 και 19 Μαΐου. Σκοπός της διημερίδας, όπως επισημαίνεται και από την οργανωτική επιτροπή, ήταν «η συμβολή στην αποσαφήνιση των εννοιών της εθνικής ταυτότητας και του έθνους, της σχέσης της εθνικής ταυτότητας με τον εθνικισμό, καθώς και της έννοιας της μειονοτικής ταυτότητας». Η διημερίδα αποτέλεσε πρόσφορο έδαφος για τους συμμετέχοντες για να συζητήσουν με έμπειρους και καταξιωμένους επιστήμονες, αλλά και με νεότερους ερευνητές του πεδίου, τα ζητήματα της ταυτότητας και της ετερότητας, έτσι όπως αυτά τίθενται προς συζήτηση στη μετανεωτερική εποχή.

Η θεματολογία της ημερίδας αποκτά ξεχωριστό ενδιαφέρον, αν αναλογιστεί κανείς ότι «η πολιτισμική ετερότητα σε διεθνές, αλλά και σε εθνικό επίπεδο διαμορφώνει τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα». Στο νέο αυτό πλαίσιο, που δημιουργεί η αυξημένη επαφή μεταξύ των χωρών και αντανάκλα «την αυξημένη οικονομική και πολιτιστική αλληλεξάρτηση σε παγκόσμιο επίπεδο», το σχολείο καλείται να ανταποκριθεί στο ρόλο του ως «κατεξοχήν χώρου ανθρώπινων αλληλεπιδράσεων, έκφρασης κοινωνικών σχέσεων και ταυτοτήτων, καλλιέργειας της γλώσσας και διαμόρφωσης αντιλήψεων και συμπεριφορών». Έτσι, στο πλαίσιο της διημερίδας δόθηκε η ευκαιρία να συζητηθούν και εναλλακτικές λύσεις σε λαθεμένη πρακτική που εφαρμόζει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σχετικά με τις προαναφερθείσες κατευθύνσεις και να αξιοποιηθεί η μεγάλη εμπειρία των επιστημόνων που συμμετείχαν, ώστε να αποτελέσει τη βάση για την εξεύρεση αυτών των λύσεων.

Ημερίδα αφιερωμένη στη μνήμη του καθηγητή Κ. Καστρίτση

Ημερίδα με τίτλο «Δαρβίνος. Η διδασκαλία της βιολογίας μέσω της εξέλιξης» διοργάνωσε τον περασμένο Ιανουάριο η Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων.

Η ημερίδα που τελούσε υπό την αιγίδα του Τμήματος Βιολογίας και της κοσμητείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Α.Π.Θ. πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Α31 της Σχολής Θετικών Επιστημών και ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του καθηγητή **Κωνσταντίνου Καστρίτση**, ομότιμου καθηγητή του Τμήματος Βιολογίας και πρωτοστάτη στις ενέργειες ίδρυσής του στο Α.Π.Θ. Επιπλέον ο Κ. Καστρίτσης ήταν από τους πρώτους που δίδαξαν τη θεωρία της εξέλιξης στα πανεπιστήμια της χώρας.

6ο ΔΙΗΜΕΡΟ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Μαθηματικά και λογοτεχνία: ετερόκλητες έννοιες ή, μήπως, όχι;

Το έμβλημα
του 6ου διημέρου.

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το 6ο Διήμερο Διαλόγου για τη Διδασκαλία των Μαθηματικών στις 17 και 18 Μαρτίου, με φετινή θεματική: «*Μαθηματικά και Λογοτεχνία*». Το συνέδριο, που διοργανώνεται κάθε χρόνο στα μέσα Μαρτίου και έχει γίνει πλέον θεσμός, έχει ως κύριο στόχο την ανάδειξη και τη συζήτηση επίκαιρων ζητημάτων της μάθησης και της διδασκαλίας των μαθηματικών.

Αυτή την 6η συνάντηση παρακολούθησαν περίπου 250 άτομα (μαθηματικοί και φιλόλογοι της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δάσκαλοι, πανεπιστημιακοί και άλλοι ενδιαφερόμενοι) και αποσκοπούσε στο να φέρει την ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα σε επαφή με τους σχετικούς προβληματισμούς, τις ερευνητικές δραστηριότητες και τις πρωτοβουλίες ερευνητών και εκπαιδευτικών για τις πολύπλευρες σχέσεις μάθησης, μόρφωσης και ψυχαγωγίας μαθηματικών και λογοτεχνίας.

Στόχος, ο οποίος είναι δικαιολογημένο να θεωρείται σκόπιμο να επιτευχθεί, δεδομένης της έντονης αμφισβήτησης που δέχεται τα τελευταία χρόνια από επιστημολογικές και διδακτικές οπτικές το αξίωμα περί διάστασης μαθηματικών και λογοτεχνικών κειμένων.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Α.Π.Θ. ταξίδεψε στην Κύπρο

Στην 14η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση, που πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα 22-25 Φεβρουαρίου στη Λευκωσία, συμμετείχε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Στην έκθεση συμμετείχαν ακόμη 11 ελληνικά πανεπιστήμια, ενώ ως επισκέπτες παρευρέθηκαν μαθητές κυπριακών σχολείων όλων των βαθμίδων, σχολικοί σύμβουλοι και ενδιαφερόμενοι για την προοπτική πραγματοποίησης πανεπιστημιακών σπουδών στην Κύπρο, Ελλάδα και Ευρώπη. Το περίπτερο στο οποίο στεγάστηκαν

τα ελληνικά πανεπιστήμια επισκέφθηκε και ο υπουργός παιδείας της Κύπρου Άκης Κλεάνθους.

Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές που παρέχει το Α.Π.Θ., μέσω του γενικού ενημερωτικού οδηγού του «Το Πανεπιστήμιό μας», που διανεμήθηκε σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ανάλογο ενδιαφέρον εκδηλώθηκε και για τις φοιτητικές υποτροφίες ERASMUS. Υποδομές, υπηρεσίες, προγράμματα και δραστηριότητες του Α.Π.Θ. προβάλλονταν παράλληλα μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Αρτηριακή υπέρταση, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και άνοια

Νέο εγχειρίδιο με τίτλο: «Αρτηριακή υπέρταση - αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια και άνοια» εκδόθηκε πρόσφατα από τον αναπληρωτή καθηγητή παθολογίας **Απόστολο Χατζητόλιο** και τους συνεργάτες του, τον λέκτορα παθολογίας Χρήστο Σαββόπουλο και την επιστημονική συνεργάτη Μαρία Μπαλτατζή.

Η επιστημονική συμβολή του βιβλίου έγκειται στο γεγονός ότι αποτυπώνει τα νεότερα δεδομένα σχετικά με την επίπτωση της αρτηριακής υπέρτασης στα εγκεφαλικά αγγειακά επεισόδια και την άνοια, παράγοντες που αποτελούν τη συνηθέστερη εκδήλωση της εγκεφαλοαγγειακής νόσου. Σύμφωνα με τους συγγραφείς, φιλοδοξία της έκδοσης είναι η ανάδειξη του βιβλίου ως ενός εύχρηστου εγχειριδίου αναφοράς, που μεταφέρει την εμπειρία που αποκτήθηκε από τη λειτουργία του Τμήματος Αγγειακών Παθήσεων και Υπέρτασης της Α' Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής Α.Π.Θ. του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ 3 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΦΕΡΑΝ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥΣ

Παγκόσμιο συνέδριο για τη μηχανική και τη φυσική των υλικών

Το 1ο διεθνές συμπόσιο στην πολυκλίμακα της μηχανικής των υλικών και τεχνολογικών επιστημών πραγματοποιήθηκε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στο διάστημα από 29 Απριλίου έως 3 Μαΐου με τη συμμετοχή 35 διεθνώς αναγνωρισμένων επιστημόνων από διάφορες χώρες.

Το συνέδριο, που διοργανώθηκε από το Γενικό Τμήμα Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών και τελούσε υπό την αιγίδα της πρυτανείας και της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ., ήταν αφιερωμένο στη μνήμη τριών επιστημόνων, του Frank Nabarro, του Edward Hart και του Ronald Rivlin, που έφυγαν πρόσφατα από τη ζωή και συνέβαλαν σημαντικά με το έργο τους στην επιστημονική ανάπτυξη του πεδίου της μηχανικής και της φυσικής των υλικών.

Παράλληλα με το συμπόσιο, πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Εκπαίδευσης (R.T.N.) με κεντρικό θέμα: «Αστάθειες στην παραμόρφωση και θραύση σε νέα υλικά και διεργασίες» και το θερινό σχολείο για νέους ερευνητές με θεματολογία συναφή του συνεδρίου. Στο πλαίσιο μάλιστα της διαδραστικότητας τέχνης και επιστήμης έλαβαν χώρα πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως:

- έκθεση συλλογής «αυθεντικών αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων,
- συναυλία με αρχαία ελληνικά τεμάχια, ορφικούς ύμνους και σύγχρονη ηλεκτρονική μουσική,
- η θεατρική παράσταση «Η απολογία του Σωκράτη» από τον τιμηθέντα με Emmy Award έλληνα ηθοποιό της Νέας Υόρκης Γιάννη Σιμωνίδη,
- ομιλίες ευρύτερου πολιτιστικού και ανθρωπιστικού περιεχομένου σχετικά με την αιγιακή τεχνολογία και το ρόλο του σύγχρονου επιστήμονα.

Frank Nabarro

Edward Hart

Ronald Rivlin

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ο καιρός σήμερα

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Μετεωρολογίας στις 23 Μαρτίου, ο Τομέας Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας του Τμήματος Γεωλογίας διοργάνωσε εκδήλωση στο Μετεωροσκοπείο. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης εκφωνήθηκε ομιλία από το λέκτορα του οικείου Τμήματος Ιωάννη Πυθαρούλη με θέμα: «Το πρόβλημα της πρόγνωσης του καιρού σήμερα».

Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να διατυπώσουν ερωτήσεις και προβληματισμούς προς τα μέλη του τομέα και να λάβουν κατατοπιστικές απαντήσεις σχετικά με διάφορα μετεωρολογικά και κλιματολογικά θέματα.

2ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ CRASHFEST

3, 2, 1,
γύρισμα!

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το 2ο Φεστιβάλ Σπουδαστικών και Νεανικών Ταινιών Θεσσαλονίκης CRASHFEST στο χρονικό διάστημα από 26 έως 29 Απριλίου. Μεγαλύτερο από πέρυσι, καθώς υπήρξε καλύτερη ποιότητα συμμετοχών, διοργανώθηκαν περισσότερες παράλληλες εκδηλώσεις και διατέθηκαν περισσότερες αίθουσες για τη φιλοξενία του, το φεστιβάλ αγγίζει πλέον τον αρχικό του στόχο: να καταστεί ένας χώρος γνωριμίας, συνάντησης και ζύμωσης των νέων, επίδοξων κινηματογραφιστών, να πραγματοποιηθούν συνεργασίες και να κοινοποιηθούν χρήσιμες πληροφορίες, ώστε να συμβάλει και να ενθαρρύνει τη διαδικασία παραγωγής του οπτικοακουστικού προϊόντος. Η προσέλευση του κόσμου κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα, γεγονός που αποδεικνύει ότι το CRASHFEST κατοχυρώνει με την πάροδο του χρόνου τη θέση του στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης και γίνεται θεσμός.

Στο πλαίσιο του φεστιβάλ, του οποίου τη διοργάνωση είχε αναλάβει το Τμήμα Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση των στόχων και των αποτελεσμάτων του ευρωπαϊκού προγράμματος «Νέα μέσα για μια νέα χλιετία» του δού προγράμματος πλαισίου. Στο πρόγραμμα αυτό συμμετέχει και το Α.Π.Θ. μέσω του Τμήματος Πληροφορικής και συγκεκριμένα το Εργαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης και Ανάλυσης Πληροφοριών. Η παρουσίαση έγινε στο Μουσείο Κινηματογράφου στις 28 Απριλίου και πραγματοποιήθηκε από τον δρ. Ursu F. Marian, καθηγητή του GoldSmith στο Λονδίνο.

Καθώς, όμως, ένα φεστιβάλ δεν είναι μόνο συνάντηση δημιουργών, οργανώθηκε μία μεγάλη συναυλία στην Αποθήκη 8, στο λιμάνι, την ίδια μέρα. Αλλά και η 29η Απριλίου, τελευταία ημέρα του φεστιβάλ, που ήταν αφιερωμένη στα βραβεία που θα απονεμόνταν, είχε έντονο ύφος. Εμφανίστηκε το δημοφιλές γυναικείο κουαρτέτο εγχόρδων «4tissimo», ενώ την τελετή παρουσίασε ο ιδιαίτερα δημοφιλής στο φοιτητικό κοινό ηθοποιός Λάκης Λαζόπουλος, ο οποίος δέχτηκε, μάλιστα, την πρόσκληση αφιλοκερδώς και με μεγάλη χαρά.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό λειτουργίας του φεστιβάλ, τα βραβεία που απονεμήθηκαν, τη διαδικασία με την οποία ένας νέος δημιουργός μπορεί να συμμετάσχει σε αυτό, καθώς και τους τρόπους επικοινωνίας με τους υπεύθυνους της διοργάνωσης, υπάρχουν στο δικτυακό τόπο www.crashfest.gr

Συζήτηση για την κινηματογραφική παιδεία στα πλαίσια του 2ου CRASHFEST.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΝΟΛΙΔΗΣ)

Ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος του Α.Π.Θ. με τον ηθοποιό Λάκη Λαζόπουλο κατά την απονομή των βραβείων.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΝΟΛΙΔΗΣ)

Βίκη Κορακάκη (Β' Εργαστήριο Ζωγραφικής/Διεύθυνση: καθηγητής Κυριάκος Μορταράκος), έπαινος.

Τζένη Κωδωνίδου, (Ε' Εργαστήριο Ζωγραφικής/ Διεύθυνση: καθηγητής Γιώργος Γκολφίνος), έπαινος.

Βασίλης Πούλιος (Δ' Εργαστήριο Ζωγραφικής/Διεύθυνση: καθηγητής Γιάννης Φωκάς), βραβείο.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΠΕΣΠΑΣΑΝ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΙΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΑΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΠΑΙΝΟΥΣ

Διέπρεψαν στη Μπιενάλε Καλών Τεχνών

Με επιτυχία συμμετείχαν για άλλη μια χρονιά οι φοιτητές του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. στη Μπιενάλε των ανώτατων σχολών καλών τεχνών της Ελλάδας, διεκδικώντας επάξια ένα από τα τρία απονεμηθέντα βραβεία και όλους τους επαίνους.

Ειδικότερα, πρόκειται για τους φοιτητές Βασίλη Πούλιο, Τζένη Κωδωνίδου, Βίκη Κορακάκη, Μαρία Χατζημουράτη, Έρη Σκυργιάνη και Κωνσταντίνο Πάτση.

Η Μπιενάλε των φοιτητών των ανώτατων σχολών έλαβε χώρα για τέταρτη συνεχή φορά στην Κρήτη σε συνδιοργάνωση της εφημερίδας «Τα Νέα της Τέχνης» με το ξενοδοχείο «Creta Maris» και τελούσε υπό την αιγίδα της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών και του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. σε επιμέλεια Άκη Πυρουνίδη (Α.Σ.Κ.Τ.). Φέτος φιλοξενήθηκε για πρώτη φορά και στον εκθεσιακό χώρο του Συντάγματος (9 - 25 Φεβρουαρίου 2007).

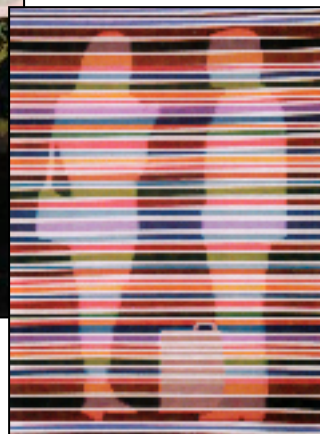
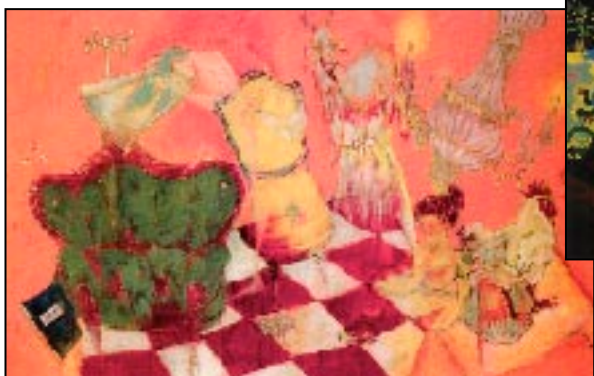
Η έκθεση σχεδιάζεται να μεταφερθεί στο Τορόντο του Καναδά το φθινόπωρο του 2007 χρηματοδοτούμενη από το Υπουργείο Εξωτερικών του Καναδά, ενώ αναμένεται να αποτελέσει την απαρχή συνεργασίας ανάμεσα στις ελληνικές σχολές καλών τεχνών, και ειδικότερα εκείνη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τόσο με το Toronto College of Arts όσο και με τη Σχολή Καλών Τεχνών του Μόντρεαλ.

Έρη Σκυργιάνη (Δ' Εργαστήριο Ζωγραφικής/ Διεύθυνση: καθηγητής Γιάννης Φωκάς), έπαινος.

Κωνσταντίνος Πάτσης (Γ' Εργαστήριο Ζωγραφικής/Διεύθυνση: καθηγητής Κυριάκος Κατζουράκης), έπαινος.

Μαρία Χατζημουράτη (Ε' Εργαστήριο Ζωγραφικής/ Διεύθυνση: καθηγητής Γιώργος Γκολφίνος), έπαινος.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΤΑΞΥ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Πρωτοπορεί το Α.Π.Θ. στο πρόγραμμα «Erasmus»

Το νέο πρόγραμμα «Life long learning» (διά βίου μάθηση) παρουσιάστηκε σε διημερίδα που πραγματοποιήθηκε από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού του Ι.Κ.Υ. τον περασμένο Ιανουάριο στην Αθήνα. Το πρόγραμμα θα τεθεί σε εφαρμογή από το νέο ακαδημαϊκό έτος και θα ισχύσει μέχρι το 2013. Ως επιμέρους προγράμματα θα περιλαμβάνει το ERASMUS, το οποίο καλύπτει ανάγκες διδασκαλίας και μάθησης όσων διανύουν την επίσημη τριτοβάθμια εκπαίδευση, το Leonardo Da Vinci, το οποίο καλύπτει τις αντίστοιχες ανάγκες όσων ακολουθούν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση εκτός τριτοβάθμιου επιπέδου, το Grundtvig (εκπαίδευση ενηλίκων), το Εγκάρσιο Πρόγραμμα και τη δράση Jean Monet.

Κατά τη διάρκεια της διημερίδας, εκτός από τις εισηγήσεις που στόχευαν στην πληροφόρηση σχετικά με το νέο πρόγραμμα, πραγματοποιήθηκαν και αναφορές στην πορεία του προγράμματος ERASMUS για το ακαδημαϊκό έτος 2005-'06, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο Α.Π.Θ., το οποίο κατέχει την τρίτη θέση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των ιδρυμάτων που μετέχουν στο πρόγραμμα ERASMUS, ως προς τους εισερχόμενους καθηγητές και την τέταρτη θέση ως προς τους εξερχόμενους καθηγητές, ενώ είναι το μοναδικό ελληνικό ανώτατο ίδρυμα στα πρώτα είκοσι ευρωπαϊκά πανεπιστήμια στη δράση αυτή. Προφανώς το Α.Π.Θ. κατέχει σταθερά την πρώτη θέση ανάμεσα στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας σε εξερχόμενους (580) και εισερχόμενους (475) φοιτητές ERASMUS.

Στο πλαίσιο της διημερίδας αναγνωρίστηκε η σημαντική προσφορά των προγραμμάτων γλωσσικής προετοιμασίας

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

EILCs, που διοργανώνει με μεγάλη επιτυχία το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. για τους φοιτητές ERASMUS δύο φορές το χρόνο. Κι αυτό καθώς από τους 217 φοιτητές EILCs που παρακολούθησαν μαθήματα γλωσσικής προετοιμασίας στην Ελλάδα στα Πανεπιστήμια Εθνικό και Καποδιστριακό Αθηνών, Ιωαννίνων, Κρήτης και Θεσσαλονίκης, οι 122 φοίτησαν στο Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ.

Από τους υπεύθυνους του Ι.Κ.Υ. δόθηκαν συγχαρητήρια στο Α.Π.Θ. για την προτίμηση που δείχνουν οι ξένοι εισερχόμενοι καθηγητές προς τα προγράμματα σπουδών του ιδρύματος. Μία ακόμη διάκριση για το Α.Π.Θ. αποτελεί το γεγονός ότι η αφίσα του ιδρύματος, που τυπώθηκε με αφορμή την εκδήλωση για τους φοιτητές ERASMUS –πραγματοποιήθηκε την ημέρα της Ευρώπης, στις 9 Μαΐου 2006– επιλέχθηκε ως η μόνη ελληνική που τοποθετήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων του προγράμματος ERASMUS.

ΝΕΕΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Μουσικές νότες
από το Α.Π.Θ.
πλημμύρισαν
την Ευρώπη

Στο Διεθνές Φεστιβάλ Ορχηστρών Νέων (International Festival of Youth Orchestras) συμμετείχε η Ορχήστρα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, συνεχίζοντας με τον τρόπο αυτό την παράδοση εξαιρετικών εμφανίσεων στο εξωτερικό. Το φεστιβάλ πραγματοποιήθηκε στην πόλη Murchia της Ισπανίας από τις 27 Μαρτίου έως τις 2 Απριλίου και συμμετείχαν σε αυτό ορχήστρες και μουσικά σχήματα από την Ισπανία, την Ιταλία και τη Δανία.

Η αποστολή του Α.Π.Θ., η οποία συνοδευόταν από τον αντιπρύτανη του ιδρύματος καθηγητή Σταύρο Πανά, έδωσε δύο συναυλίες στη διοργανώτρια πόλη και ακόμη δύο, σε συνεργασία με τη χορωδία «Coral Ars nova de Cieza», στις πόλεις Cartagena και Caravaka de la Cruz. Σημαντικό είναι, επίσης, το γεγονός ότι 25 από τα 52 μέλη της Ορχήστρας του Α.Π.Θ. συμμετείχαν και σε Διεθνή Ορχήστρα που συγκροτήθηκε στη Murchia και παρουσίασαν τα έργα των Wagner και Holst «Οι αρχιτραγουδιστές της Νυρεμβέργης» και «Πλανήτες».

Η αξιόλογη παρουσία της Ορχήστρας του Α.Π.Θ. στο διεθνές φεστιβάλ επισημασιάστηκε και με μία διάκριση. Ο φοιτητής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών Αθανάσιος Σουργκούνης κατέκτησε το πρώτο βραβείο στο διεθνές διαγωνιστικό τμήμα βιολιού για μέλη των συμμετεχουσών ορχηστρών.

ΚΙΝΕΖΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ελληνικά στην Κίνα και κινεζικά στην Ελλάδα

Επίσκεψη δύο κινέζων πανεπιστημιακών πραγματοποιήθηκε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης τον περασμένο Ιανουάριο. Οι πανεπιστημιακοί Βανγκ Μαν και Σουν Τάο προέρχονταν από το Πανεπιστήμιο Beijing Foreign Studies University και συναντήθηκαν με την αντιπρύτανη ακαδημαϊκών υποθέσεων καθηγήτρια Αθανασία Τσατσάκου. Κατά τη φιλοξενία τους από το Α.Π.Θ., διάρκειας ενός έτους, θα παρακολουθήσουν μαθήματα στο Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας και θα έρθουν σε επαφή με διάφορες

πτυχές του ελληνικού πολιτισμού, ώστε με την επιστροφή τους στην Κίνα να διδάξουν την ελληνική γλώσσα στο αντίστοιχο νεοϊδρυθέν τμήμα του Beijing Foreign Studies University.

Οι δραστηριότητες αυτές αναμένεται να δημιουργήσουν πρόσφορο έδαφος για τη μελλοντική προώθηση των ελληνικών σπουδών στην Κίνα, καθώς και για την προοπτική εκμάθησης της κινεζικής γλώσσας σε φοιτητές του Α.Π.Θ.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ

Χειροδεσία του καθηγητή Νίκου Τερζή σε άρχοντα οφικιάλιο

Χειροθεσία του καθηγητή Νίκου Τερζή από τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

Προσφώνηση του Πατριάρχη κατά τη χειροθεσία του καθηγητή Νίκου Τερζή.

Με το αξίωμα του άρχοντα Πρωτονotáριου τιμήθηκε από τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο ο καθηγητής της παιδαγωγικής Νίκος Τερζής, πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Με την τιμή αυτή που αποδόθηκε στο πρόσωπό του, ουσιαστικά τιμάται το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και η στάση εκείνη που χωρίς γκρίνιες και εφησυχασμούς εργάζεται άοκνα για το κοινό καλό με την αίσθηση του καθήκοντος και του χρέους, χωρίς τη βεβαιότητα της ανταπόδοσης και χωρίς τη σιγουριά ότι η προσφορά θα έχει αίσιο τέλος.

Ο καθηγητής Νίκος Τερζής είχε την επιστημονική εποπτεία προγραμμάτων για την ψηφιοποίηση του Πατριαρχικού Αρχείου Κωνσταντινουπόλεως (μέσω του οποίου ψηφιοποιήθηκαν 1.000.000 σελίδες), για τη σύνταξη βιβλιοθηκονομικού καταλόγου με αλφαβητικό και λημματικό κατάλογο της βιβλιοθήκης της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και για τη σύνταξη μελέτης για την αναδιοργάνωση της Πατριαρχικής βιβλιοθήκης.

Για τα προγράμματα αυτά εξασφαλίστηκε –με την επιμονή και τη φροντίδα του τιμώμενου– χρηματοδότηση από ελληνικές πηγές (ιδιωτικές και δημόσιες: Ίδρυμα Κωστοπούλου, Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Ίδρυμα Μποδοσάκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τράπεζα Πειραιώς, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας).

Όταν πριν δέκα περίπου χρόνια ο καθηγητής Ν. Τερζής επισκέφθηκε το Φανάρι, προκειμένου να εργαστεί στη βιβλιοθήκη του, είδε με έκπληξη να δανείζονται σπάνιοι κώδικες και παλιά βιβλία μεγάλης αξίας. Σε συζήτησή του με τον Πατριάρχη το επεσήμανε και –χωρίς σχεδόν να το καταλάβει– είχε αναλάβει το «διακόνημα» της ψηφιοποίησης της βιβλιοθήκης! Όπως σημείωσε και ο τιμώμενος στην αντιφώνησή του: «Ήλθα στο Φανάρι ως οφειλέτης». Η οφειλή που ως σύλληψη, αλλά κυρίως ως πράξη, είναι σχεδόν ξεχασμένη σήμερα.

ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΑΡΑΜΠΑΛ ΣΕ ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Άλλη μία παράσταση για τον Αραμπάλ!

Ο μεγάλος δραματογράφος Φερνάντο Αραμπάλ αναγορεύθηκε σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ως ελάχιστη αναγνώριση της παρουσίας του στο παγκόσμιο θέατρο.

Η τελετή, που διοργάνωσε το αντίστοιχο τμήμα θέλοντας να τιμήσει την ανεκτίμητη προσφορά του Ισπανού δημιουργού στις τέχνες και τα γράμματα, πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.

Την έναρξη της δημόσιας συνεδρίας του τμήματος κήρυξε η πρόεδρος του τμήματος αναπληρώτρια καθηγήτρια Αντωνία Νενοπούλου - Δρόσου. Η αντιπρύτανης του ιδρύματος καθηγήτρια Αθανασία Τσατσάκου προσφώνησε τον τιμώμενο και ο έπαινος εκφωνήθηκε από τη λέκτορα του τμήματος Καλλιόπη Εξάρχου. Ακολούθησε αντιφώνηση και ομιλία του τιμώμενου, με την οποία έληξε η δημόσια συνεδρία. Η τελετή ολοκληρώθηκε με δύο θεατρικά δρώμενα βασισμένα στα έργα του: «Ο αρχιτέκτονας και ο αυτοκράτορας της Ασσυρίας» και «Προσευχή».

Ο Φερνάντο Αραμπάλ, Ισπανός συγγραφέας με έκφραση γαλλική, εγκαταστάθηκε το 1956 στο μεταπολεμικό Παρίσι, όπου ανθούσε το Θέατρο του Παραλόγου. Ιδρυτής του Θεάτρου του Πανικού και έχοντας ως πολύτιμη κληρονομιά από την πατρίδα του το γκροτέσκο και το τελετουργικό, ο Αραμπάλ συνεχίζει να διακηρύσσει μέσα από το έργο του με τον ανατρεπτικό του λόγο, την ουμανιστική στάση ζωής για ισότητα και ελευθερία.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟ Α.Π.Θ.

Οι Βρετανοί τίμησαν τον καθ. Αθανάσιο Αθανασίου

Ο τίτλος του επίτιμου μέλους της Βρετανικής Ορθοδοντικής Εταιρίας απονεμήθηκε στον καθηγητή ορθοδοντικής και πρόεδρο της Οδοντιατρικής Σχολής Αθανάσιο Ε. Αθανασίου. Η επίσημη απονομή πραγματοποιήθηκε στο Εδιμβούργο της Σκωτίας στο πλαίσιο της 20ης Βρετανικής Ορθοδοντικής Συνδιάσκεψης από τον Dr. Ken Lumsden, που τελεί πρόεδρος της εταιρίας.

Με τον τρόπο αυτό επισφραγίστηκε η αναγνώριση της μακρόχρονης και σπουδαίας προσφοράς του καθηγητή Α. Αθανασίου, που σήμερα κατέχει τη θέση του προέδρου της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ορθοδοντικών και στο παρελθόν έχει διατελέσει πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Ορθοδοντικής.

Τρεις εκθέσεις, τρεις διακρίσεις, τρεις διαφορετικές οπτικές της αρχιτεκτονικής

*Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων τίμησε
τον Αλέξανδρο Τομπάζη,
τους Δημήτρη και Σουζάνα
Αντωνακάκη και τον Ορέστη
Δουμάνη αναγορεύοντάς τους
σε επίτιμους διδάκτορές του.*

Αλέξανδρος Τομπάζης.

Ορέστης Δουμάνης.

40

Δημήτρης και Σουζάνα
Αντωνακάκη.

Τρεις σημαντικές εκθέσεις αφιερωμένες στο έργο των Αλέξανδρου Τομπάζη, Ορέστη Δουμάνη και Δημήτρη και Σουζάνα Αντωνακάκη πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από 27 Απριλίου έως 13 Μαΐου στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών. Οι εκθέσεις οργανώθηκαν με την ευκαιρία της αναγόρευσης των τριών τελευταίων σε επίτιμους διδάκτορες του Τμήματος Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ. (ο κ. Αλέξανδρος Τομπάζης είχε ήδη αναγορευθεί από το Μάιο του περασμένου έτους). Οι εκθέσεις, που ήταν

- «Το αόρατο νήμα. Μια αναδρομή στο έργο του Αλέξανδρου Τομπάζη»,
- «Atelier 66. Η αρχιτεκτονική του Δημήτρη και της Σουζάνας Αντωνακάκη»,
- «Αρχιτεκτονικά Θέματα, 40 χρόνια. Το έργο του Ορέστη Δουμάνη»,

τελούσαν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και αποτέλεσαν προοίμιο της πρώτης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. Η πρώτη και η τρίτη διοργανώθηκαν από Τμήμα Αρχιτεκτόνων του Α.Π.Θ. και το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, ενώ η δεύτερη από το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του πανεπιστημίου μας και την Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Η σημασία και το περιεχόμενο των εκθέσεων

Οι τρεις εκθέσεις αποτελούν σημαντικό πολιτισμικό γεγονός, καθώς για πρώτη φορά παρουσιάζεται ταυτόχρονα το έργο τριών από τους σημαντικότερους και διεθνώς αναγνωρισμένους Έλληνες αρχιτέκτονες, του Αλέξανδρου Τομπάζη, του Δημήτρη και της Σουζάνας Αντωνακάκη, μαζί με το εκδοτικό έργο του Ορέστη Δουμάνη, που αποτελεί τον πρωταγωνιστή της συστηματικής καταγραφής και αποτίμησης της αρχιτεκτονικής δημιουργίας στη μεταπολεμική Ελλάδα.

Στην έκθεση «Το αόρατο νήμα» παρουσιάζονται προπλάσματα και φωτογραφίες αρχιτεκτονικών έργων του Αλέξανδρου Τομπάζη, μια σειρά από πίνακες ζωγραφικής - που ήταν το παιδικό του πάθος - και φωτογραφίες από ταξίδια του αρχιτέκτονα. Έκδηλη είναι η κοσμοπολίτικη παιδεία του αρχιτέκτονα, η οικουμενική προσέγγιση του χώρου, καθώς και η εμμονή του στον οικολογικό περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

Στον αντίποδα αυτής της οπτικής, το έργο των Δημήτρη και Σουζάνας Αντωνακάκη διατηρεί ένα συνεπή διάλογο με επιλεγμένα στοιχεία του μοντέρνου κινήματος, με στόχο την αποκάλυψη της έννοιας μιας ποιητικής και κριτικής τοπικότητας. Η έκθεση «Atelier 66. Η αρχιτεκτονική του Δημήτρη και της Σουζάνας Αντωνακάκη» περιλαμβάνει προπλάσματα, σχέδια και φωτογραφικό υλικό από το έργο των δύο αρχιτεκτόνων.

Στην έκθεση «Αρχιτεκτονικά Θέματα, 40 χρόνια. Το έργο του Ορέστη Δουμάνη» παρουσιάζεται για πρώτη φορά το εκδοτικό έργο του Ορέστη Δουμάνη και καταγράφεται η ιστορία δύο εκ των μακροβιότερων περιοδικών εκδόσεων με αντικείμενο την αρχιτεκτονική και την εικαστική δημιουργία στην Ελλάδα. Οι εκδόσεις αυτές με τίτλο «Αρχιτεκτονικά Θέματα» και «Θέματα Χώρου και Τεχνών» κατόρθωσαν να δημιουργήσουν μια μοναδική κριτική και ιστοριογραφική παρακαταθήκη ακόμη και για τα διεθνή εκδοτικά δεδομένα. Χορηγοί των εκθέσεων ήταν το Υπουργείο Πολιτισμού, η πρυτανεία του Α.Π.Θ. και η κοσμητεία της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Αναγορεύσεις επίτιμων διδασκόντων

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Johann Wolfgang Goethe της Φραγκφούρτης Γερμανίας **Peter Gilles** αναγορεύτηκε σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατά τη διάρκεια εκδήλωσης, που πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα «Αλέξανδρος Παπαναστασίου» στο κτίριο της παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής στις 17 Μαΐου.

Μετά τις προσφωνήσεις από τον αντιπρύτανη του Α.Π.Θ. καθηγητή Σταύρο Πανά και από τον πρόεδρο του Τμήματος Νομικής καθηγητή Κωνσταντίνο Χατζηκωνσταντίνου εκφωνήθηκε ο έπαινος προς τον τιμώμενο εκ μέρους του καθηγητή του τμήματος Παρασκευά Αρβανιτάκη.

Την επίδοση των διασκήμων και την αναγόρευση, ακολούθησε η ομιλία του καθηγητή Peter Gilles με θέμα: «Συγκριτική του δικονομικού δικαίου».

ΠΗΓΗ: WWW.PHOTOREPORTAGE.GR

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βοστώνης **Χαράλαμπος Π. Γαβράς** αναγορεύτηκε σε επίτιμο διδάκτορα της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ. στις 16 Μαρτίου. Η προσφωνήση έγινε από τον πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής καθηγητή Ιωάννη Ν. Μπόντη και από τον πρύτανη του Α.Π.Θ. καθηγητή Αναστάσιο Μάνθο. Έπαινος εκφωνήθηκε στον τιμώμενο από το διευθυντή της Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής καθηγητή Χρύσανθο Ζαμπούλη. Ακολούθησε αντιφώνηση από τον καθηγητή Χαράλαμπο Γαβρά με θέμα: «Ο ρόλος του συστήματος ρενίνης - αγγειοτενσίνης».

Ο διακεκριμένος πανεπιστημιακός είναι πρωτοπόρος στην έρευνα του τομέα της επιστήμης του και έχει τιμηθεί με το βραβείο Novartis από την Αμερικανική Καρδιολογική Εταιρία (2000) και με το βραβείο Franz Volhard της Διεθνούς Εταιρίας Υπέρτασης (2004).

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Οι καθηγητές **Andre Van Steirteghem** και **Paul Devroey**, του Ελεύθερου Φλαμανδόφωνου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών αναγορεύτηκαν σε επίτιμους διδάκτορες της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαΐου στην Αίθουσα Τελετών του παλαιού κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Η προσφωνήση έγινε από τον πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. καθηγητή Ιωάννη Μπόντη και από την αντιπρύτανη καθηγήτρια Αθανασία Τσατσάκου, ενώ ο έπαινος των τιμωμένων (Laudatio) αποδόθηκε από τον καθηγητή μαιευτικής - γυναικολογίας και ανθρώπινης αναπαραγωγής Βασίλειο Κ. Ταρλατζή.

Ακολούθησαν αντιφώνηση και ομιλίες από τους τιμωμένους καθηγητές Andre Van Steirteghem με θέμα: «Πώς η ενδοωαριακή έγχυση σπερματοζωαρίου άλλαξε τη θεραπευτική αντιμετώπιση της ανδρικής υπογονιμότητας» και Paul Devroey με θέμα: «Η έρευνα είναι σύμμαχος σε όλη τη ζωή του ανθρώπου».

Οι καθηγητές Paul Devroey και Andre Van Steirteghem ίδρυσαν από κοινού το Κέντρο Ιατρικής της Αναπαραγωγής του Ελεύθερου Φλαμανδόφωνου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών, που είναι ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη, ενώ το πιο σημαντικό τους επίτευγμα είναι η ανάπτυξη της μεθόδου της ενδοωαριακής έγχυσης σπερματοζωαρίου, η οποία μέχρι σήμερα έχει βοηθήσει εκατομμύρια ζευγάρια με υπογονιμότητα ανδρικής αιτιολογίας σε όλο τον κόσμο να αποκτήσουν παιδιά και θεωρείται η σημαντικότερη εξέλιξη στον τομέα της αναπαραγωγής μετά την ίδια την εξωσωματική γονιμοποίηση.

Έφυγε ο καθηγητής Γιάννης Δαπόντε

Γιάννης Δαπόντε
(1926-2007).

Στις 5 Ιανουαρίου του 2007 πέθανε ο **Γιάννης Δαπόντε**, ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 2 Μαΐου του 1926 και αποφοίτησε από το Πειραματικό Γυμνάσιο του Α.Π.Θ. στα χρόνια της Κατοχής. Σπούδασε στο Φυσικό Τμήμα της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Α.Π.Θ. και αφού πήρε το πτυχίο του δίδαξε σε πολλά σχολεία της μέσης εκπαίδευσης ως καθηγητής μέχρι το 1960, οπότε διορίστηκε βοηθός στη νεοσύστατη τότε έδρα της «Οικοδομικής και Δομησίμων Υλικών» της Πολυτεχνικής Σχολής. Ως πτυχιούχος και διδάκτορας πολιτικός μηχανικός πέρασε όλες τις βαθμίδες της ακαδημαϊκής ιεραρχίας (επιμελητής, επίκουρος, έκτακτος καθηγητής και τέλος, καθηγητής) και αποχώρησε στη σύνταξη με 40 χρόνια υπηρεσίας το 1993.

Δημιούργησε μία ευτυχισμένη οικογένεια με την Αθηνά Πέντζου καθηγήτρια του Τμήματος Βιολογίας, αποκτώντας δύο γιους τον Αλέξανδρο, χειρουργό-γυναικολόγο, επίκουρο καθηγητή σήμερα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και τον Πέτρο διδάκτορα ακτινολόγο, που χάθηκε αδόκητα και πρόωρα το 2003 σε ηλικία 34 ετών. Ευτύχησε επιπλέον να έχει δύο εγγονές.

Οι μαθητές του στη μέση εκπαίδευση και οι φοιτητές του στο Πολυτεχνείο θα τον θυμούνται πάντα για τη μεγάλη εργατικότητα του, τη διάθεσή του να συνδράμει ιδιαίτερα αυτούς που είχαν ανάγκη, το πνεύμα δικαίου μέσα στη φαινομενική αυστηρότητά του και το ανεξάντλητο και πηγαίο χιούμορ του. Έδωσε τις βασικές γνώσεις και αρχές της οικοδομικής και των δομικών υλικών σε χιλιάδες σημερινούς μηχανικούς με τη διδασκαλία και τη μεγάλη εμπειρία του. Συνέγραψε μεταξύ άλλων πολλά και χρήσιμα διδακτικά βιβλία και εγχειρίδια.

Οι μηχανικοί και η κοινωνία της Θεσσαλονίκης δεν θα ξεχάσουν τον πολιτικό μηχανικό, τον καθηγητή, τον άνθρωπο Γιάννη Δαπόντε.

Κ.Π.

Ο πρωτοπόρος της εξελικτικής βιολογίας στη χώρα μας

Κώστας Καστρίσης,
ομότιμος καθηγητής
του Τμήματος Βιολογίας.

Στις 30 Δεκεμβρίου του 2006, σε ηλικία 69 ετών, έφυγε από κοντά μας ο ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Βιολογίας, ο **Κώστας Καστρίσης**. Απόφοιτος του Τμήματος Φυσιογνωσίας και Γεωγραφίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, εργάστηκε για 4 χρόνια ως βοηθός στο Εργαστήριο Γενικής Βιολογίας του ίδιου Τμήματος και ακολούθως σε διάφορα Πανεπιστήμια της Αμερικής (1962-1972). Στο Πανεπιστήμιο του Τέξας και αργότερα στο Ινστιτούτο Ροκφέλερ γνώρισε δύο ανθρώπους που σηματοδότησαν την μετέπειτα ζωή του και διαμόρφωσαν τον ερευνητή και δάσκαλο Καστρίση. Ήταν ο εξελικτικός βιολόγος και γενετιστής Stone και ο Dobzhansky, ειδικός στη γενετική πληθυσμών και στην εξέλιξη, κοντά στους οποίους και εκπαιδεύτηκε.

Το 1972 εκλέχθηκε τακτικός καθηγητής στο τότε Φυσιολογικό Τμήμα του Α.Π.Θ. και ήταν ανάμεσα σ' εκείνους που πρωτοστάτησαν για την ίδρυση του Τμήματος Βιολογίας του Α.Π.Θ., σε μια εποχή που λίγοι γνώριζαν τι σημαίνει βιολογία. Προσέφερε και υπηρέτησε πολλαπλώς αυτό το Τμήμα, πάντα με αφοσίωση και συνέπεια. Το ερευνητικό του έργο έτυχε μεγάλης αναγνώρισης από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και ιδιαίτερα τους ασχολούμενους με την κυτταρογενετική και τη γενετική πληθυσμών. Υπήρξε διευθυντής του Εργαστηρίου Γενικής Βιολογίας και διετέλεσε διευθυντής του Τομέα Γενετικής, Ανάπτυξης & Μοριακής Βιολογίας καθώς και πρόεδρος του Τμήματος Βιολογίας.

Στη διάρκεια των 32 ετών που πρόσφερε τις υπηρεσίες του στο Πανεπιστήμιό μας, με την έρευνα και τη διδασκαλία του, έκανε πολλούς να αγαπήσουν τη βιολογία και ιδιαίτερα την εξελικτική βιολογία. Ήταν από τους πρώτους που δίδαξαν αυτό το μάθημα στη χώρα και αυτός που εισήγαγε (μαζί με τον Κ. Κριμπά) το νεοδαρβινισμό στην Ελλάδα. Στις συνεδριάσεις, συναντήσεις, συζητήσεις, οι απόψεις του αποτελούσαν σημείο αναφοράς. Και για τους μαθητές του αλλά και για όσους είχαν την τύχη να παρακολουθήσουν διαλέξεις του, παραμένει αξέχαστη η εμπειρία από την ευρύτητα γνώσεων, την ικανότητα σύνθεσης, την καλλιέργεια, τη μεταδοτικότητα και πειστικότητα του λόγου, το πάθος και την επιστημονική αφοσίωση αυτού του προικισμένου ανθρώπου. Το Τμήμα Βιολογίας πρόλαβε τουλάχιστον να τον ευχαριστήσει για τη μεγάλη του προσφορά σε ειδική εκδήλωση τιμής πριν τη μεγάλη αναχώρηση. Θα τον θυμάται και θα τον τιμά πάντα.

Λίγο πριν τελειώσει η φετινή χρονιά...	1
Τα πανεπιστήμια επανέρχονται στους ρυθμούς τους	2
Στην αιχμή το νομοσχέδιο για την έρευνα	6
80 χρόνια γεωπονικής εκπαίδευσης και έρευνας στο Α.Π.Θ.	13
Φοιτητική Εβδομάδα: Η πόλη συναντά το πανεπιστήμιο	17
ΤΟ ΘΕΜΑ: ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ	21-42
Ένας αυτοϋπονομευμένος νόμος	22
Ο νέος νόμος - πλαίσιο και οι προκλήσεις της νέας εποχής	24
Πανεπιστήμια υπό κηδεμονία	28
Απρόβλεπτες συνέπειες και άγνωστες προοπτικές	30
Τα αγκάθια του νόμου στις κρίσεις και εξελίξεις μελών Δ.Ε.Π.	34
Ατέλειωτα ταξίδια και υπέρογκα ποσά	38
Διοικητικές μεταρρυθμίσεις από την εφαρμογή του νέου νόμου	40
Οδηγός συμπεριφοράς προς άτομα με αναπηρίες	43
Εξυπηρέτηση των φοιτητών μέσω Διαδικτύου	44
Η ενίσχυση των ελληνικών σπουδών στον Πόντο	46
Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής: Φορέας πολιτισμού και προσφοράς	47
Έκθεση χαρτών στο Κέντρο Πολιτισμού του Δήμου Θεσσαλονίκης	48
Συνέδρια - εκδηλώσεις	49
Φοιτητικές εκδηλώσεις	53
Τιμητικές εκδηλώσεις - αναγορεύσεις	56
Αυτοί που έφυγαν	47

- Το περιοδικό διευθύνεται από συντακτική επιτροπή

Πρόεδρος: **Αθανασία Τσατσάκου**, αντιπρύτανης, καθηγήτρια του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας

Μέλη: **Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη**, καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας

Δημήτρης Αραβαντινός, αναπλ. καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Δέσποινα Βώκου, καθηγήτρια του Τμήματος Βιολογίας

Ηλίας Ελευθεροχωρινός, καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας

Βασιλική Κουζιώρη, διοικητική υπάλληλος Τμήματος Κληροδοτημάτων

Παναγιώτα Κραββαρίτου, καθηγήτρια του Τμήματος Νομικής

Στέλλα Λάββα, επίκ. καθηγήτρια του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Άννα Παναγιωταρέα, αναπλ. καθηγήτρια του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μ.Μ.Ε.

Ευαγγελία Τρέσσου-Φατούρου, αναπλ. καθηγήτρια του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Νικόλαος Τσινίκας, καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων

Ελένη Χοντολίδου, επίκ. καθηγήτρια του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Δημήτριος Χριστοδούλου, αναπλ. καθηγητής της Ιατρικής Σχολής

Συντονιστής: **Νικόλαος Τσακίρης**, Ε.Ε.Δι.Π. II του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Ρεπορτάζ: **Δημήτρης Κρασιώτης**, φοιτητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Φωτογραφίες: **Δημήτρης Τρωγαδής**, φοιτητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Σχεδιασμός εξωφύλλου: **Ελένη Μαραγκουδάκη**, φοιτήτρια του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Ηλεκτρ. σελιδοποίηση-φίλμ: **θέμα**, Κων/νος Κωτούλας & Σια Ε.Ε., Κερασούντος 46, τηλ. 2310/421405

Εκτύπωση: ΧΡΩΜΟΤΥΠ Α.Ε., 17ης Νοέμβρη 73, τηλ. 2310/951620

Διεύθυνση επικοινωνίας: Γραφείο Τύπου Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Κτίριο Κ. Καραθεοδωρή (πρ. Διοίκησης) Πανεπιστημιούπολη Α.Π.Θ., 54124 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310/996778, φαξ: 2310/996730

- Κείμενα για δημοσίευση γίνονται δεκτά, εφόσον είναι ενυπόγραφα και εγκρίνονται από τη συντακτική επιτροπή. Τα κείμενα δεν επιστρέφονται.
- Επιτρέπεται κάθε αναδημοσίευση, με υποχρέωση αναφοράς του περιοδικού ως πηγής.

Πανεπιστημίου Ποδη

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΩΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΝΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2007 | ΤΕΥΧΟΣ 21

